

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. Голови (начальника)
Одеської обласної державної
(військової) адміністрації
О.О. ХАРЛОВ
2026 р.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика	4
2. Чисельність населення	4
3. Фізико-географічна характеристика	6
4. Атмосферне повітря	8
5. Водні ресурси	13
6. Земельні ресурси	30
7. Лісові ресурси.....	36
8. Рослинний світ.....	41
9. Тваринний світ.....	62
10. Природно-заповідний фонд	97
11. Формування екологічної мережі	127
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	185
13. Радіаційна безпека	199
14. Корисні копалини.....	201
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	202
16. Міжнародне співробітництво	206
17. Планування природоохоронної діяльності	219
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону.....	228
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем.....	228
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем.....	245
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені зброєю проти України	249
Примітки	

1. Загальна характеристика

Дата утворення	27 лютого 1932 року
Територія, км ²	33 313,8 (5,5% території України)
Кількість адміністративно-територіальних одиниць	7
Кількість міст	19
Кількість селищ	33
Кількість сільських населених пунктів	1 122
Чисельність населення, тис. осіб	2 354,4
з них:	-
міське	1 455,7 (61,9%)
сільське	898,7 (38,1%)
Щільність населення, тис.осіб на 1 км ²	71,1

Примітка: інформація надана за даними Головного управління статистики в Одеській області

2. Чисельність населення Одеської області станом на 01.01.2026

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, осіб		
	усього	у тому числі	
		міське	сільське
1	2	3	4
Міські територіальні громади			
Березівська міська ТГ, усього	16 328	9 428	6 900
Білгород-Дністровська міська ТГ, усього	47 727	47 727	-
Татарбунарська міська ТГ, усього	23 824	10 836	12 988
Арцизька міська ТГ, усього	31 102	14 355	16 747
Болградська міська ТГ, усього	25 730	14 818	10 912
Вилківська міська ТГ, усього	12 612	7 712	4 900
Ізмаїльська міська ТГ, усього	69 932	69 932	0
Кілійська міська ТГ, усього	33 158	18 745	14 413
Ренійська міська ТГ, усього	35 156	17 736	17 420
Біляївська міська ТГ, усього	22 596	12 355	10 241
Одеська міська ТГ, усього	1 010 537	1 010 537	-
Теплодарська міська ТГ, усього	9 958	9 958	-
Чорноморська міська ТГ, усього	70 723	65 478	5 245
Южненська міська ТГ, усього	35 276	32 859	2 417
Ананіївська міська ТГ, усього	21 632	7 626	14 006
Балтська міська ТГ, усього	33 252	17 854	15 398
Кодимська міська ТГ, усього	24 102	8 404	15 698
Подільська міська ТГ, усього	42 657	39 220	3 437
Роздільнянська міська ТГ, усього	32 552	17 441	15 111
Селищні територіальні громади			
Іванівська селищна ТГ, усього	8 034	2 362	5 672
Миколаївська селищна ТГ, усього	7 050	2 575	4 475
Раухівська селищна ТГ, усього	7 750	2 626	5 124
Ширяївська селищна ТГ, усього	9 734	6 326	3 408
Саратська селищна ТГ, усього	16 457	4 159	12 298
Сергіївська селищна ТГ, усього	9 317	5 248	4 069
Бородинська селищна ТГ, усього	16 841	1 484	15 357
Гарутинська селищна ТГ, усього	20 675	10 778	9 897
Суворовська селищна ТГ, усього	11 796	4 548	7 248
Авангардівська селищна ТГ, усього	20 324	9 990	10 334

Великодолинська селищна ТГ, усього	16 970	14 012	2 958
Доброславська селищна ТГ, усього	15 210	6 791	8 419
Овідіопольська селищна ТГ, усього	15 365	11 407	3 958
Гаїровська селищна ТГ, усього	14 719	3 981	10 738
Чорноморська селищна ТГ, усього	7 905	7 016	889
Зеленогірська селищна ТГ, усього	7 320	1 417	5 903
Любашівська селищна ТГ, усього	21 125	8 729	12 396
Окнянська селищна ТГ, усього	19 133	5 089	14 044
Савранська селищна ТГ, усього	17 709	6 074	11 635
Слобідська селищна ТГ, усього	3 411	2 239	1 172
Великомихайлівська селищна ТГ, усього	13 295	5 303	7 992
Затишанська селищна ТГ, усього	6 477	3 488	2 989
Захарівська селищна ТГ, усього	13 001	5 142	7 859
Лиманська селищна ТГ, усього	14 159	7 119	7 040
Цебриківська селищна ТГ, усього	4 857	2 709	2 148
Сільські територіальні громади			
Андрієво-Іванівська сільська ТГ, усього	5 156		5 156
Великобуялицька сільська ТГ, усього	5 980		1 545
Знам'янська сільська ТГ, усього	8 311		6 815
Коноплянська сільська ТГ, усього	6 245		6 245
Курісовська сільська ТГ, усього	8 379		8 379
Новокальчевська сільська ТГ, усього	3 942		3 942
Петровірівська сільська ТГ, усього	4 776		4 776
Розквітівська сільська ТГ, усього	4 031		4 031
Старомаяківська сільська ТГ, усього	4 452		4 452
Стрюківська сільська ТГ, усього	2 744		2 744
Чогодарівська сільська ТГ, усього	2 057		2 057
Дивізійська сільська ТГ, усього	5 608		5 608
Кароліно-Бугазька сільська ТГ, усього	4 764		2 792
Кулевчанська сільська ТГ, усього	5 681		5 681
Лиманська сільська ТГ, усього	4 531		4 531
Маразлівська сільська ТГ, усього	6 581		6 581
Мологівська сільська ТГ, усього	12 922		12 922
Петропавлівська сільська ТГ, усього	7 677		7 677
Плахтіївська сільська ТГ, усього	8 177		8 177
Старокозацька сільська ТГ, усього	18 127		18 127
Гузлівська сільська ТГ, усього	3 468		3 468
Успенівська сільська ТГ, усього	6 976		6 976
Шабівська сільська ТГ, усього	14 781		14 781
Василівська сільська ТГ, усього	11 403		11 403
Городненська сільська ТГ, усього	14 551		14 551
Криничненська сільська ТГ, усього	4 239		4 239
Кубейська сільська ТГ, усього	9 360		9 360
Павлівська сільська ТГ, усього	5 052		5 052
Теплицька сільська ТГ, усього	5 424		5 424
Саф'янська сільська ТГ, усього	42 091		42 091
Великодальницька сільська ТГ, усього	12 269		12 269
Вигодянська сільська ТГ, усього	12 106		12 106
Визирська сільська ТГ, усього	9 835		9 835
Дальницька сільська ТГ, усього	14 304		14 304
Дачненська сільська ТГ, усього	10 561		10 561
Красносільська сільська ТГ, усього	12 898		12 898
Маяківська сільська ТГ, усього	12 433		12 433
Нерубайська сільська ТГ, усього	12 712		12 712
Усатівська сільська ТГ, усього	15 016		15 016

Фонтанська сільська ТГ, усього	18 170		18 170
Ясківська сільська ТГ, усього	8 603		8 603
Долинська сільська ТГ, усього	3 915		3 915
Куяльницька сільська ТГ, усього	21 319		21 319
Піщанська сільська ТГ, усього	5 211		5 211
Великопосківська сільська ТГ, усього	4 900		4 900
Новоборисівська сільська ТГ, усього	52 38		5 238
Степанівська сільська ТГ, усього	6 928		6 928

Примітка: інформація надана за даними Головного управління статистики в Одеській області

3. Фізико-географічна характеристика

Одеська область утворена 27 лютого 1932 року. До її складу входять 7 адміністративних районів, 19 міст, 33 селища, 1 122 сільські населені пункти, 91 територіальна громада. Населення області становить 2 354,4 тис. осіб. Адміністративний центр регіону – м. Одеса, одне з найбільших міст України, важливий транспортний, індустріальний, науковий, культурний і курортний центр з населенням 1 010,5 тис. осіб (на 01.01.2026).

Одеська область займає територію Північно-Західного Причорномор'я від гирла Дунаю до Тилігульського лиману і простягається від моря на північ углиб суходолу на відстань до 250 км. На півночі Одеська область межує з Вінницькою та Кіровоградською, на сході – з Миколаївською областю, на заході – з Республікою Молдова, на південному заході проходить частина державного кордону України з Румунією. Усього в межах області пролягають 1362 кілометри державного кордону. Площа Одеської області становить 5,5 % території України (33,3 тис. кв. км). Північна частина області розташована в лісостеповій, а південна – в степовій зоні. Клімат вологий, помірно-континентальний, поєднує риси континентального і морського. Середньорічна температура коливається від 8,2°C на півночі до 10,8°C на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік. Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку – північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух та суховіїв.

В області попередньо розвідано або прогнозно оцінено понад 160 родовищ корисних копалин (піски, суглинки, гравій, галька, граніти, вапняк, нафта, природний газ, залізна руда, фосфорити, кольорові метали, золото, кам'яне та буре вугілля, лікувальні грязі та ін.), але основна частина розвіданих родовищ знаходиться на орних землях.

До місцевих корисних копалин, що використовуються в промисловості, також належать і мінеральні підземні води. Найбільш відома лікувальна хлоридно-натрієва мінеральна вода «Куяльник», видобуток якої ведеться в межах Одеського промвузла. Забір води здійснюється на трьох свердловинах № 19, 20, 21 родовища мінеральної води «Куяльник» в м. Одеса, глибина свердловин 75 метрів. Столові слабомінералізовані води видобуваються в містах Ізмаїл, Балта, Білгород-Дністровський, селищі Окни та інших.

Чорне море та лікувальні грязі Куяльницького лиману створюють винятково високий рекреаційний потенціал Одещини. У пониззі великих річок (Дунай, Дністер) і лиманів, на морських узбережжях і в шельфовій зоні

розташовані високоцінні й унікальні природні комплекси, водно-болотні угіддя, екосистеми, що формують високий біосферний потенціал регіону, який має національне і міжнародне значення.

Головне природне багатство області – земельні ресурси, що представлені переважно звичайними та південними чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. У поєднанні з теплим степовим кліматом вони формують високий агропромисловий (сільськогосподарський) потенціал регіону. Природні умови сприятливі для вирощування озимої пшениці, кукурудзи, ячменю, проса, соняшнику.

Довжина морської берегової лінії Одеської області сягає 300 км. У межах області розташовані 1134 малих річок і струмків, 15 прісноводних та морських лиманів, 68 водосховищ, 45 озер.

Річкова мережа області належить басейнам Чорного моря, Дністра, Дунаю, Південного Бугу. На території області налічують близько 200 річок довжиною понад 10 км. Головні річки: Дунай (з Кілійським гирлом), Дністер (з притокою Кучурган), Кодима і Савранка (притока Південного Бугу).

На узбережжі знаходиться велика кількість лиманів, найбільші – Дністровський, Хаджибейський, Тилігульський, Куяльницький, Будацький, Тузлівські лимани. У приморській смузі багато прісноводних озер (у тому числі 8 Придунайських озер: Ялпуг, Кугурлуй, Катлабуг, Сасик, Китай, Кагул, Картал, Саф'яни) і солоних озер (Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас).

Водопостачання Одеської області здійснюється як з поверхневих джерел, так і за рахунок підземних джерел.

До водних об'єктів області, які мають категорію лікувальних, належать, зокрема, такі відомі родовища пелоїдів лиманів Сасик, Бурнас, Алібей, Шагани, Будацького, Тилігульського, Куяльницького і Хаджибейського, а також родовища мінеральних вод Одеське, Куяльницьке, Чорноморське.

Одеська область – малолісна, лісодефіцитна, тому створення лісових насаджень є основним завданням державних лісгосподарських підприємств. Для доведення лісистості Одеської області до оптимальної науково обґрунтованої – 12 %, при якій ліси найефективніше впливають на клімат, ґрунти, водні ресурси та протидіють ерозійним процесам, необхідно створити 100 тис. га нових лісових насаджень. Збільшення лісистості області з 6 % до 12 % планується здійснювати за рахунок еродованих земель та схилів. Основна мета заліснення - припинення інтенсивних процесів вітрової та водної ерозії.

Особливості географічного розташування Одеської області зумовили унікальну різноманітність її природних комплексів і систем – від лісових, лісостепових і степових до водно-болотних і приморських, які й представлені в системі природно-заповідного фонду. Станом на 1 січня 2026 року природно-заповідний фонд Одеської області (далі – ПЗФ) має в своєму складі 131 територію та об'єкт, загальна площа яких становить 166 978,4793 га. Частка площі природно-заповідного фонду в загальній площі Одеської області становить 5,01 %.

Одеська область є частиною морського фасаду України. Вона розташована на перетині найважливіших міжнародних водних шляхів:

Дунайський водний шлях після завершення будівництва в 1992 році каналу Дунай-Майн-Рейн є найкоротшим виходом із країн Європи в Чорне море, далі – у Закавказзя, Середню Азію, на Близький Схід; річка Дністер сполучає регіон з Молдовою, а Дніпро – з Центральною Україною, а після завершення реконструкції Дніпровсько-Бузького і Дніпровсько-Неманського каналів – з Польщею і країнами Балтії. Волго-Донська система зв'язує Азово-Чорноморський басейн з Казахстаном, Туркменістаном, Азербайджаном, Іраном, забезпечуючи виходи до Каспійського, Балтійського і Білого морів.

Геополітичне положення Одещини зумовлене як вигідним транспортно-географічним розміщенням, так і активізацією її участі у великих європейських міжрегіональних організаціях – Асамблеї Європейських Регіонів і Робітничої Співдружності Придунайських країн. Одеська область значною мірою сприяє активній участі України в роботі країн-членів Чорноморського Економічного Співробітництва.

4. Атмосферне повітря

Довідка про стан атмосферного повітря

Одеська область – регіон, що виділяється у господарському комплексі України своїми транспортно-розподільчими функціями, розвиненою промисловістю, інтенсивним сільськогосподарським виробництвом. Протягом 2025 року в атмосферне повітря області надійшло 26,115 тис. т забруднюючих речовин, що на 1,402 тис. т (5,4 %) менше ніж у 2024 році, та на 1,609 тис. т (або на 6 %) менше ніж у 2023 році.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2023-2025 роках

Таблиця 2

Показники	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	148	119	152
другої групи	41	25	44
третьої групи	107	94	108
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	27,805	27,517	26,115**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0.834	0.823	0.784
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	_*	_*	_*

* Держстатом тимчасово призупинено оприлюднення статистичної інформації щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу в розрізі регіонів, у тому числі Одеської області.

** інформація може бути змінена після уточнення

Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації
(агломераціях)

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини ¹	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин *	Зафіксовані перевищення інформаційного порогу або порогу небезпеки забруднюючих речовин*
1	2	3	4	5
м. Одеса				
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 8 Французький бульвар, 89	150 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		25 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		1,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		40 мкг/м3	-	-
Фенол		0,002 мг/м3	-	-
Сажа		0,04 мг/м3	-	-
Формальдегід		0,006 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 10, вул. Чорноморського козацтва, 175	200 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		35 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		2,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		50 мкг/м3	+	-
Фенол		0,003 мг/м3	-	-
Сажа		0,05 мг/м3	-	-
Формальдегід		0,008 мг/м3	-	-
Сірководень		0,001 мг/м3	-	-
Фтористий водень		0,004 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 15 Херсонський сквер	210 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		39 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		3,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		60 мкг/м3	+	-
Фенол		0,004 мг/м3	-	-
Сажа		0,06 мг/м3	-	-
Сульфати		0,02 мг/м3	-	-

Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 16, проспект Українських героїв, 32	220 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		41 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		1,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		60 мкг/м3	+	-
Фенол		0,003 мг/м3	-	-
Оксид азоту		0,03 мг/м3	-	-
Формальдегид		0,009 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 17, вул. Колонтаївська, 58	-	-	-
Діоксид сірки		-	-	-
Оксид вуглецю		-	-	-
Діоксид азоту		-	-	-
Сажа		-	-	-
Фтористий водень		-	-	-
Формальдегид		-	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 18, вул. Балківська дорога, 199	210 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		44 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		1,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		60 мкг/м3	+	-
Сажа		0,06 мг/м3	-	-
Фтористий водень		0,005 мг/м3	-	-
Формальдегид		0,011 мг/м3	-	-
Сірководень		0,002 мг/м3	-	-
Фенол		0,004 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок недиференційованих за складом	Пост № 20, вул. Канатна, 81	200 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		37 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю		1,0 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		50 мкг/м3	+	-
Фенол		0,004 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді	По місту	200 мкг/м3		

суспендованих частинок не диференційованих за складом				
Діоксид сірки		37 мкг/м3	-	-
Сульфати		0,02 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		1,3 мг/м3	-	-
Діоксид азоту		50 мкг/м3	+	-
Оксид азоту		0,03 мг/м3	-	-
Сірководень		0,001 мг/м3	-	-
Фенол		0,003 мкг/м3	-	-
Сажа		0,05 мг/м3	-	-
Фтористий водень		0,004 мг/м3	-	-
Формальдегід		0,008 мг/м3	-	-
м. Ізмаїл				
Діоксид сірки	м. Ізмаїл, вул. Національної гвардії України кут вул. Телеграфної	23 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		60 мкг/м3	+	-
Оксид вуглецю		0,58 мг/м3	-	-
Речовини у вигляді суспендованих частинок не диференційованих за складом		70 мкг/м3	-	-
Сірководень		0,002мг/м3	-	-
Формальдегід		0,002 мг/м3	-	-
Сульфати		0,01мг/м3	-	-

* режим спостереження за якістю атмосферного повітря не відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» (із змінами), за винятком спостережень за діоксидом азоту. Концентрація діоксиду азоту перевищує граничні величини зазначеної забруднюючої речовини.

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	АТ «Одесагаз»	14 204,932	54,4	-	-	-	-	-
2	ТОВ «Інфокс»	766,653	3	5	-	-	-	-

3	КП «Теплопостачання міста Одеси»	455,573	2	3	-	-	-	
4	ТОВ «Українська Чорноморська індустрія»	477,677	2	38	67	85-98	-	-
5	ТОВ «НВК «УКРЕКОПРОМ»	234,308	1	96	11	80- 99,99	-	-
6	ТОВ «Дельта Вільмар Україна»	203,567	1	44	47	95-99	-	-

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		26,115	100,0
	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.	Сільське, лісове та рибне господарств	0,704	0,003
2.	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	-	-
3.	Переробна промисловість	2,458	9,4
4.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	19,566	74,9
5.	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	1,231	4,7
6.	Будівництво	0,063	0,000
7.	Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	0,012	0,000
8.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,432	5,48
9.	Тимчасове розміщування й організація харчування	0,002	0,000
10.	Інформація та телекомунікації	-	-
11.	Фінансова та страхова діяльність	0,001	0,000
12.	Операції з нерухомим майном	0,187	0,0007
13.	Професійна, наукова та технічна діяльність	0,003	0,000
14.	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,053	0,000
15.	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,045	0,000

16.	Освіта	0,148	0,001
17.	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,209	0,85
18.	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,006	0,000
19.	Надання інших індивідуальних послуг	0,001	0,000

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Термін виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
<i>Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди не здійснювались</i>						

5. Водні ресурси

Станом на 01.01.2026 за наявною інформацією на території Одеської області налічується 3 147 водозаборів, які належать 2 236 водокористувачам. Загальна кількість водопунктів становить 5 951, у тому числі артезіанських свердловин – 5 748, шахтних колодязів – 193, джерельних каптажів – 9.

Забезпеченість підземними водами питної якості становить близько 20 %. Питне водопостачання області майже на 80 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел. По одеському водогону надходить вода з р. Дністер, в Ізмаїльському районі – з р. Дунай, в Болградському районі – з оз. Ялпуг. Всі інші населені пункти користуються водою з підземних джерел.

Загальна протяжність водопровідних мереж в Одеській області становить 16 041,411 км, з них у незадовільному стані – 3 486,962 км, що становить 21,7 % від загальної протяжності. Протяжність каналізаційних мереж становить 1 970,574 км, з них у незадовільному стані – 857,226 км, що становить 43,5 % від загальної протяжності.

Державний моніторинг поверхневих вод здійснювало Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю на території Одеської області у 4 річкових басейнах у 52 пунктах спостереження:

- басейн р. Дунай (суббасейн нижнього Дунаю) – 21 пункт спостереження (р. Дунай (8 пунктів), Катлабуг (2 пункти), водосховище Ялпуг (2 пункти), водосховище Кугурлуй, водосховище Кагул, водосховище Китай, озеро

Саф'яни, канал Дунай-Сасик та річки Карасулак, Великий Ялпуг, Киргиз-Китай, Нерушай по 1 пункту;

- басейн р. Дністер – 10 пунктів спостереження (р. Дністер (2 пункти), Кучурганське водосховище (2 пункти), Дністровський лиман (2 пункти), річки Турунчук, Ягорлик, Білоч, Кучурган;

- басейн річок Причорномор'я – 20 пунктів спостереження; річки Когільник (2 пункти), Сарата (2 пункти), Хаджидер (2 пункти), Чага, Каплань, Алкалія, Великий Куяльник, Малий Куяльник, Тилігул та водосховище Сасик, Хаджибейський лиман (2 пункти), Куяльницький лиман, Тилігульський лиман, озера Шагани, Алібей, Бурнас;

- басейн р. Південний Буг – 1 пункт спостереження (р. Кодима).

За інформацією Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) збитки, завдані довкіллю за забруднення води за 2025 рік, становили 13 646 259 100,9 грн.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	3	4	4
Видано*	420	410	380
анульовано**	14	5	3

Примітка* Інформація Сектору в Одеській області Державного агентства водних ресурсів України, який відповідно до статті 49 Водного кодексу України є територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства та видає дозволи на спеціальне водокористування.

** - За заявою водокористувача

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
1	2	3
Усього	1 320	
З них передано в оренду, зокрема:	157	
Водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	13	
Ставоків	144	
Озер	-	
Замкнених природних водойм	-	

Динаміка водокористування

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	4	5	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн. м ³	1 293,270	690,516	574,371
у тому числі:				

поверхневої	млн. м ³	1 265,054	663,669	547,996
підземної	млн. м ³	24,552	22,985	22,858
морської	млн. м ³	3,640	3,816	3,487
лиманської	млн. м ³	0,024	0,047	0,03
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	175,379	193,799	204,292
у тому числі на потреби:				
питні і санітарно-гігієнічні	млн. м ³	65,998	62,542	64,035
виробничі	млн. м ³	32,963	35,277	30,156
зрошення	млн. м ³	89,810	102,403	121,203
сільськогосподарські	млн. м ³	1,896	1,558	1,203
інші	млн. м ³	5,029	2,513	3,219
Втрачено води при транспортуванні	млн. м ³	49,768	50,951	51,218
	% до забраної води	3,848	7,379	-
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м ³	102,673	111,558	106,64
з них:				
нормативно очищених, усього	млн. м ³	71,495	73,223	71,978
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн. м ³	71,358	73,069	71,857
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м ³	0,009	0,024	0,01
на спорудах механічного очищення	млн. м ³	0,009	0,024	0,111
нормативно чистих без очистки	млн. м ³	17,630	28,074	16,65
забруднених, усього	млн. м ³	13,548	10,262	18,012
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн. м ³	2,871	3,296	6,108
без очищення	млн. м ³	10,677	6,966	11,905
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,				

Використання води за видами економічної діяльності

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього за регіоном	190,159	7,028	200,463	7,272	219,938	53.52
За видами економічної діяльності:						
[А] Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	90,762	0,187	103,262	-	121,902	-
[В] Добувна промисловість	0,000	-	0,005	-	0,009	-
[С] Переробна промисловість	3,953	40,376	4,355	39,729	3,977	45,818
[D] Постачання електроенергії, газу, пари та конденсату	2,707	8,731	2,993	7,931	2,958	7,702

[E] Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	88,883	-	85,453	0,000	87,393	-
[F] Будівництво	0,012	-	0,019	-	0,019	-
[G] Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	0,200	-	0,177	-	0,151	-
[H] Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,093	-	1,266	-	1,012	-
[I] Тимчасове розміщування й організація харчування	0,013	-	0,015	-	0,039	-
[J] Інформація та телекомунікації	0,026	-	0,029	-	0,027	-
[K] Фінансова та страхова діяльність	0,012	-	0,020	-	0,010	-
[L] Операції з нерухомим майном	0,089	-	0,074	-	0,090	-
[N] Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,922	3,002	1,029	0,993	0,825	-
[O] Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,105	-	0,112	-	0,109	-
[P] Освіта	0,022	-	0,021	-	0,021	-
[Q] Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,528	-	0,531	-	0,468	-
[R] Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,040	-	0,073	-	0,088	-
[S] Надання інших видів послуг	0,792	-	1,027	-	0,836	-
[T] Діяльність домашніх господарств	-	-	0,004	-	0,004	-

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами-забруднювачами поверхневих водних об'єктів*

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності)	2025 рік			2024 рік			2023 рік		
		Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Чорне море										

ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»	182,723	24,303	-	7 928,083	23,6	-	31 752,52	44,1906	-	31116,59
ТОВ «Дельта Вільмар»	600,0	0,111	-	40,0091	0,200	-	63,425	0,118	-	271,147
КП «Чорноморськводо канал»	25000,0	2,062	-	1929,27	2,201	-	2098,583	2,23	-	2131,069
АТ «Одеська ТЕЦ»	1700,0	3,511	-	79,104	3,828	-	63,5044	0,064	-	81,1046
АТ «Одеський припортовий завод»	27780,0	1,050	-	860,4466	1,138	-	883,2588	1,134	-	688,3607
Річка Великий Куяльник										
КВЕП «Подільськводока нал»	7500,0	0,565	0,565	630,7497	0,476	0,476	701,9903	0,616	0,616	643,1211
КП «Пролісок-1»	548,0	0,012	0,012	11,469	0,013	0,013	12,6586	0,015	0,015	16,5622
Річка Дунай										
ПРАТ «Ізмаїльський целюлозно - картонний комбінат»	42000, 0	1,862	1,859	519,5181	2,015	-	1143,2348	2,011	-	590,807
КП «Світло»	3200,0	0,093	0,093	11,3573	0,100	0,100	9,2171	0,108	0,108	5,387
СВК «Маяк»	-	8,859	8,859	1694,5	6,678	6,678	84,439	5,321	5,321	132,3
ТОВ «Рис Груп»	-	1,716	1,716	231,5483	2,75	-	-	1,564	1,564	9256,500
ТОВ «Рис Бессарабії»	-	4,255	-	-	7,154	-	-	2,578	2,578	30,5353
ТОВ СП «ДУНАЙ- АГРО»	-	0,092	0,092	0,4	0,9751	-	-	0,4992	-	-
СК «Дунай»	-	0,042	-	-	0,709	-	-	-	-	-
Річка Чага										
КП «Водоканал», м. Арциз	822,0	0,133	0,133	341,00	0,146	0,146	212,500	0,153	0,153	295,9
Річка Когильник										
КП «Водопостачальни к», м. Татарбунари	1100,0	0,032	0,032	8,9	0,032	0,032	3,400	0,042	0,0412	2,2
Дністровський лиман										
КП «Білгород- Дністровськводока нал»	10000,0	1,087	1,087	1768,481	1,283	1,283	1854,887 3	1,190	1,190	1733,329 2
8873КП «Водопостач» Овідіопольської селищної ради	150,0	0,008	0,008	8,0628	0,010	0,010	18,240	0,011	0,011	13,4006
КП «Бугаз»	306,0	0,023	0,023	11,2049	0,036	0,036	17,609	0,016	0,016	17,1609
Куяльницький лиман										
ДП «Клінічний санаторій ім.Пирогова «ЗАТ «Укропрофоздоров ниця»	65,0	0,024	-	2,5037	0,042	-	2,9037	0,035	-	2,7019
Річка Анчокрак										

КП «ВУЖКГ», смт Тарутине	700,0	0,070	0,070	3,04	0,066	0,066	3,00	0,067	0,067	3,1
Річка Дністер										
КП «Біляївський водоканал»	750,0	0,087	0,087	34,5473	0,084	0,084	35,6903	0,083	0,083	42,1288
МКП «Теплодарводоканал»										
Річка Кучурган										
АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування (Кучурганська виробнича філія)	1700,0	0,366	-	124,624	0,447	-	154,487	0,396	-	135,573
Річка Ягорлик										
КП «Красноокнянський комунальник»	1500,0	0,011	0,011	5,6406	0,011	0,011	5,6406	0,012	0,012	9,2894
Річка Хаджидер										
ПрАТ «Одесавинпром»	1200,0	0,002	0,000	0,5	0,001	0,000	0,400	0,001	0,000	0,2
Річка Сарата										
КП «Саратський комунсервіс»	1685,0	0,030	0,030	2,8	0,030	0,030	0,400	0,03	0,03	0,4
Річка Тилігул										
КП «Ананьїв-водоканал»	700,0	0,032	0,032	27,6223	0,041	0,041	33,400	0,034	0,034	25,8
ВУЖКГ, м. Березівка	548,0	0,045	0,045	18,869	0,043	0,043	11,5613	0,049	0,049	18,7249
Хаджибейський лиман										
КП «Набережне»	400,0	0,028	0,028	7,819	0,039	0,039	16,7526	0,039	0,039	2,4876
ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»	*	45,840	1,869	24523,813	43,936	0,370	**	21,2954	0,0119	**

* потужність очисних споруд надано загальною потужністю та зазначено у рядку відведення ТОВ «Інфокс» у Чорне море

** - кількість забруднюючих речовин надано загальним показником та зазначено у рядку відведення ТОВ «Інфокс» у Чорне море

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2023 рік	2024 рік	2025 рік
	обсяг забруднюючих речовин, т	обсяг забруднюючих речовин, т	обсяг забруднюючих речовин, т
1	3	4	5
Азот амонійний	440,7	470,2	471,1
БСК5	823,1	927,4	10 073,6
Жири, масла	0,4533	0,1587	0,201
Завислі речовини	1 152,5	1,0474	1 047,1
Залізо	0,8668	0,2874	0,6969

Нафтопродукти	4,1123	4,4014	3,7314
Нітрати	2 271,6	2,3327	2,4164
Нітрити	148,6	154,4	156,4
Сульфати	13 714,7	13 923,3	15,0457
Сухий залишок	3 223,9	3 378,3	3,0222
Фосфати	347,6360	355,0045	378,9607
Хлориди	20 444,5	11 413,2	12,0906
ХСК	5 051,1	4 829,5	5,3107
СПАР	0,0091	218,5	0,3188

Примітка. Інформація Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю Державного агентства водних ресурсів України, яка формується на підставі обробленої інформації водокористувачів щодо показників водокористування та водовідведення, які надають звіти про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна), відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16.03.2015 № 78.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за звітний 2025 рік

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній-іони	Нітрат-іони	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк**	Марганець	Фториди	Залізо	Нітрити	Мідь**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Басейн річки Дністер																	
р. Дністер, 20 км, м. Біляївка, питний в/з м. Одеса, кордон з Республікою Молдова	34	2,70	403	64,2	39,0	0,190	3,550	0,019	25,6	7,06	1,900	0,004	0,34		0,130	0,160	0,0037
р. Дністер, 16 км, с. Маяки, кордон з Республікою Молдова	29	2,92	385	60,8	44,9	0,170	3,190	0,019	23,6	7,09	1,900	0,003	0,34		0,150	0,180	0,0050
р. Кучурган, 4,5 км, с. Степанівка, кордон з Республікою Молдова	54	4,06	2043	487,7	522,9	0,390	7,040	0,021	56,3	6,64	3,500	0,005	0,6		0,270	0,210	0,0127
р. Турунчук, с. Троїцьке, кордон з Республікою Молдова	50	2,97	530	107,3	41,4	0,270	3,940	0,019	28,4	6,87	1,100	0,003	0,26		0,1230	0,160	0,0071
р. Білоч, 15 км, с. Шершенці, кордон з Республікою Молдова	58	3,12	595	56,3	41,3	0,150	16,110	0,020	24,4	6,94	1,400	0,003	0,31		0,120	0,130	0,0019
р. Ягорлик, 20,2 км, с. Артирівка, кордон з Республікою Молдова	50	3,14	753	113,5	60,9	0,190	10,340	0,020	35,3	5,20	1,900	0,005	0,24		0,090	0,100	0,0021
Кучурганське водосховище, с. Кучурган, кордон з Республікою Молдова	57	3,46	2296	610,2	634,0	0,090	4,4440	0,020	52,3	7,25	1,800	0,007	0,35		0,110	0,170	0,0113

водосховище Сасик, с. Борисівка**				2229,5	563,5	688,1	0,244	1,675				11,3	0,01	0,0049				0,039	0,0069
р. Алкалія, с. Монаші**		1,04	4049,3	1387,2	900,6	0,716	1,063			58,1	8,59	0,03	0,0054					0,095	0,0044
р. Великий Куяльник (біля с. Петровівка)													0,0002						0,0051
р. Тилігул. с. Вікторівка**													0,0041						0,0084
Хаджибейський лиман (за межами Алтестове)*			8150,2	1563,3	3205,5	0,592	1,18				9,31	0,148	0,0089					0,0046	0,0443
Хаджибейський лиман (за межами м. Одеса)*			7498,2	1240,5	3119,3	0,979	1,5				10,02	0,264	0,0067					0,167	0,0514
Тилігульський лиман (с. Мар'янівка)*			33867	2499	18286	0,541	2,48				8,0	0,495	0,0091					0,01	0,1102
р. Когильник (біля с. Білолісся)*		1,96	3943,3	2000,8	468	0,354	22,525			44,36	7,72	0,068	0,0079					0,056	0,0072
р. Сарата (с. Камчик)*		29,81	3553,2	908,7	581,8	36,31	1,567			221,	2,11	0,668	0,0073					0,121	0,01065
р. Малий Куяльник (біля с. Малинівка)*													0,0096						0,01207
озеро Шагани (с. Приморське)*			53855	4633,7	31814	1,674	4,81				6,07	0,085	0,0040					0,066	0,0045
озеро Алібей (с. Жовтий Яр)*			50621	4324	30023	1,328	4,55				7,19	0,081	0,0041					0,082	0,0053
озеро Бурнас (с. Тузли)*			50938	5015,8	33873	1,242	5,1				7,86	0,085	0,0030					0,030	0,006
Куяльницький лиман (м. Одеса)*			257406,0	6526	152752	3,22	10,1				9,65	0,018	0,0034					0,23	0,141
Басейн річки Дунай (суббасейн нижнього Дунаю)																			
р. Дунай, 163 км, м. Рені, кордон з Румунією	38,1	2,64	419,53	34,25	66,18	0,098	4,64	0,02		28,4	6,39	1,092	0,0107	0,184			0,098	0,12	0,0092
р. Дунай, 48 км, м. Кілія, питний водозабір	30,4	2,77	356,87	37,3	52,08	0,128	4,035	0,02		19,3	6,418	1,258	0,0072	0,208			0,198	0,19	0,0034

р. Нерушай (с. Баштанівка)*		1,6	5162	2610	631,9	0,617	97,8		51,87	9,48	0,023	0,0072				0,213	0,0102
канал Дунай-Сасик	33,9	2,87	923,87	102,5	303,69	0,217	2,119	0,02	37,3	6,68	0,919	0,0056	0,196		0,26	0,218	0,0038
озеро Саф'яни (с.Саф'яни)*		9,75	3493	1333	781	0,74	2,625		152,9	8,43	0,027	0,0003				0,088	0,0018

Примітка. * У пунктах Дністровський лиман (сmt Овідіополь та с. К.-Бугаз), р.Дунай (32 км, 94 км, 89,9 км, Кислицький рукав, с. Ліски), вод-ще Катлабуг (с. Катлабуг та с.Кислиця), в-ще Кагул, в-ще Китай, в-ще Кугурлуй (с. Н.Некрасівка), р. Тилігул, р. Алкалія, р. Карасулак, р.Нерушай, оз. Саф'яни, Тилігульський лиман, Хаджибейський лиман (с. Алтестово та м. Одеса), р. Хаджидер (Сергіївка) , р. Сарата (с. Камчик), р. Когильник (а/л міст), озеро Бурнас, Шагани, Алібей, р. М.Куяльник, водосховище Сасик та Куяльницький лиман фізико-хімічні дослідження проводились лабораторією Дунайської гідрометеорологічної обсерваторії

** визначення вмісту металів (мідь, цинк) проведено у лабораторії моніторингу вод Південного регіону БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

Результати державного моніторингу вод

Таблиця 14

Назва водного об'єкту	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
Басейн р. Дністер					
р. Дністер	2	2	24	696 (фізикохімічні) та 1514 (пріоритетні забруднюючі речовини)	ХСК (9), БСК5 (7), ортофосфати (7), рН (6), залізо (6), марганець (16)**
р. Ягорлик	1	1	12	348 (фізикохімічні) та 757 (пріоритетні)	БСК5 (2), ортофосфати (3), СПАР (1), марганець (10), нікель - перевищення середньорічної концентрації ЕНЯср
р. Білочі	1	1	12	348 (фізикохімічні) та 757 (пріоритетні)	ортофосфати (2), залізо (2), марганець (10), розчинений кисень нижче норми (2)**
Кучурганське водосховище	2	2	24	696 (фізикохімічні) та 1514 (пріоритетні)	рН (1), ХСК (22), БСК5 (3), амоній-іони (1), розчинений кисень нижче норми (2), ортофосфати (5), СПАР (3), залізо (4) хлориди (24), сульфати (24), мінералізація (24),

					марганець (19), антрацен (1) - перевищення ЕНЯтах, нікель (перевищення ЕНЯср в двох пунктах)
р. Турунчук	1	1	12	348 (фізикохімічні) та 757 (пріоритетні)	рН (3), ортофосфати (3), залізо (2), ХСК (22), БСК5 (4),), марганець (10), антрацен (1)- перевищення ЕНЯтах, а також перевищення ЕНЯср по флуорантену
Дністровський лиман*	2	2	12	1514 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), хлориди (22), сульфати (12), мінералізація (22), перевищення середньорічних ЕНЯср - флуорантен та октилфеноли (4-(1,1, 3,3- тетраметилбутил)фенол)
р. Кучурган	1	1	12	348 (фізикохімічні) та 757 (пріоритетні)	рН (4), розчинений кисень нижче норми (3), ортофосфати (10),СПАР (2), залізо (7), ХСК (11), БСК 5 (2), марганець (11), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12) , антрацен (1- перевищення ЕНЯтах
Басейн р. Дунай					
р. Дунай*	8	8	96	2088 (фізикохімічні) та 6056 (пріоритетні)	рН (1), розчинений кисень нижче норми (1), ортофосфати (13),СПАР (1), залізо (13) ХСК (8), БСК 5 (11), марганець (65), перевищення ЕНЯтах, кадмій (3), антрацен (1)
водосховище Ялпуг*	2	2	24	696 (фізикохімічні) та 1514 (пріоритетні)	рН (2), ортофосфати (5), залізо (1), ХСК (14), БСК 5 (15), хлориди (1), марганець (19), мінералізація (12)**
водосховище Кугурлуй*	1	1	12	757 (пріоритетні)	ХСК (11), БСК 5 (1), мінералізація (6)**
водосховище Китай*	1	1	12	757 (пріоритетні)	рН (3), ХСК (12), БСК 5 (12), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12)**
водосховище Кагул*	1	1	12	757 (пріоритетні)	ХСК (12), антрацен (1)- перевищення ЕНЯтах, кадмій (1) перевищення ЕНЯтах

водосховище Катлабуг*	2	2	24	1 514 (пріоритетні)	pH (9), ХСК (24), БСК 5 (7), мінералізація (24), перевищення ЕНЯтах по показниках: антрацен (2), кадмій (1), нікель (2); а також перевищення ЕНЯср по нікелю у двох пунктах спостереження
р. Великий Ялпуг	1	1	12	348 (фіз.-хім.) та 757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), ортофосфати (7), залізо заг. (8), СПАР (2), ХСК (11), БСК 5 (2), марганець (12), хлориди (10), сульфати (9), мінералізація (12) **
р. Киргиз-Китай	1	1	12	348 (фіз.-хім.) та 757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), ортофосфати (7), залізо заг. (8), СПАР (2), ХСК (11), БСК 5 (2), марганець (12), хлориди (10), сульфати (9), мінералізація (12) **
р. Карасулак*	1	1	11	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), ХСК (12), БСК 5 (1), хлориди (11), сульфати (10), мінералізація (12), нікель (1) - перевищення ЕНЯтах та ЕНЯср
р. Нерушай*	1	1	12	757 (пріоритетні)	ХСК (12), БСК5 (2), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), нітратіони (12)**
канал Дунай-Сасик	1	1	12	348 (фіз.-хім.) та 757 (пріоритетні)	pH (2), мінералізація (6), хлориди (6), сульфати (1), ортофосфати (3), ХСК (9), БСК5 (7), марганець (12), нікель (1) - перевищення ЕНЯтах та перевищення ЕНЯср)
озеро Саф'яни*	1	1	12	757 (пріоритетні)	pH (1), розчинений кисень нижче норми (1), ХСК (12), БСК5 (8), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), перевищення ЕНЯтах по показниках: антрацен (1), кадмій (1), нікель (1); а також перевищення ЕНЯср по нікелю та кадмію
Басейн річки Південний Буг					

р. Кодима	1	1	12	757 (пріоритетні)	нікель (1) - перевищення ЕНЯтах та перевищення ЕНЯср
Басейн річок Причорномор'я					
р. Каплань	1	1	12	348 (фіз.-хім.) та 757 (пріоритетні)	рН (3), розчинений кисень нижче норми (3), ортофосфати (3), залізо (2), нітрат-іони (1), ХСК (10), БСК5 (6), марганець (9), хлориди (12), сульфати (12), мініралізація (12) антрацен (1)- перевищення ЕНЯтах, нікель (2); а також перевищення ЕНЯтах по нікелю
р. Чага	1	1	12	348 (фіз.-хім.) та 757 (пріоритетні)	рН (3), розчинений кисень нижче норми (3), ортофосфати (3), залізо (2), нітрат-іони (1), ХСК (10), БСК5 (6), марганець (9), хлориди (12), сульфати (12), мініралізація (12) антрацен (1)- перевищення ЕНЯтах, нікель (2); а також перевищення ЕНЯтах по нікелю
р. Когильник*	2	2	24	348 (фіз.-хім.) та 1 514 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (5), ортофосфати (3), залізо (3), амоній-іони (4), марганець (11), ХСК (23), БСК5 (6), хлориди (14), сульфати (24), мініралізація (24), нікель (перевищення ЕНЯср по двох пунктах спостереження)
р. Сарата*	2	2	24	348 (фіз.-хім.) та 1514 (пріоритетні)	рН (9), розчинений кисень нижче норми (7), ортофосфати (3), залізо (3), нітрит-іони (1), амоній-іони (10), нітрат- іони (2), ХСК (22), БСК 5 (17), хлориди (24), сульфати (24), марганець (11), мініралізація (24) кадмій (1) - перевищення ЕНЯтах, нікель - перевищення ЕНЯср по двох пунктах спостереження

р. Хаджидер*	2	2	24	348 (фіз.-хім.) та 1514 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (4), ортофосфати (6), залізо (1), ХСК (11), БСК 5 (3), хлориди (10), сульфати (12), мінералізація (12), марганець (12), кадмій (1) - перевищення ЕНЯтах, нікель (3), а також перевищення ЕНЯср по кадмію (пункт спостереження с. Чистоводне) та по нікелю у двох пунктах спостереження
Водосховище Сасик*	1	1	12	757 (пріоритетні)	хлориди (12), сульфати (4), мінералізація (12), кадмій (1), нікель (1) - перевищення ЕНЯтах, а також перевищення середньорічних ЕНЯср по ДДТ та нікелю
р. Алкалія*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), ХСК (10), БСК 5 (2), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), нікель (1) - перевищення ЕНЯтах та перевищення ЕНЯср
р. Великий Куяльник*	1	1	12	757 (пріоритетні)	нікель (1)- перевищення ЕНЯтах та перевищення ЕНЯср (фіз.-хім. вимірювання не здійснювались Дунайською ГМО)
р. Малий Куяльник*	1	1	12	757 (пріоритетні)	ХСК (3), БСК 5 (2), хлориди (3), сульфати (3), мінералізація (3), нікель (1)- перевищення ЕНЯтах та перевищення ЕНЯср (фіз.-хім. вимірювання здійснювались Дунайською ГМО у 3 пробах води)
р. Тилігул*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (4), ХСК (7), БСК 5 (2), хлориди (3), сульфати (2), мінералізація (7)** (фіз.-хім. вимірювання здійснювались Дунайською ГМО у 7 пробах води)
Хаджибейський лиман*	1	1	24	1514 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1),

					хлориди (22), сульфати (22), амоній-іони (3), мінералізація (22), бензо(в)флуорантен (1), нікель (2) - перевищення ЕНЯтах, а також перевищення ЕНЯср по нікелю (у двох пунктах спостереження) та октилфеноли (4-(1,1,3,3-тетраметил-бутил)-фенол) (фіз.-хім. вимірювання здійснювались Дунайською ГМО у 10 пробах води у пункті с. Алтестове та у пробах води в пункті м. Одеса)
Куяльницький лиман*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (6), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), амоній-іони (4), нікель (2) - перевищення ЕНЯтах та перевищення середньорічних ЕНЯср по нікелю та ди(2-етилгексил)-фталат
озеро Шагани*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), амоній-іони (5), антрацен (1) - перевищення ЕНЯтах
озеро Алібей*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (6), хлориди (11), сульфати (11), мінералізація (11), амоній-іони (3)** (фіз.-хім. вимірювання здійснювались Дунайською ГМО у 11 пробах води)
озеро Бурнас*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12)**
Тилігульський лиман*	1	1	12	757 (пріоритетні)	розчинений кисень нижче норми (1), хлориди (12), сульфати (12), мінералізація (12), нітрат-іони (1)**

*фізико-хімічні вимірювання води по пунктах спостереження: р. Тилігул, Тилігульський лиман. р. Хаджидер (с. Сергіївка), р. Когильник (а/м міст біля с. Білолісся), р. Алкалія, р. Сарата (с. Камчик), р. Малий Куяльник, р. Великий Куяльник, Хаджибейський лиман (с. Алтестове та м. Одеса), Куяльницький лиман, водосховище Сасик, озера Шагани, Бурнас, Алібей, водосховище Катлабух (с. Кислиця та селище Катлабуг), р. Дунай (с. Ліски та 60 км (Кислицький рукав)), водосховище Кагул, р. Карасулак, р. Нерушай, водосховище Кугурлуй (с. Н. Некрасівка), озеро Саф'яни, водосховище Китай та Дністровський лиман (селище Овідіополь та с. Кароліно-Бугаз) виконувались лабораторією Дунайської гідрометеорологічної обсерваторії.

** вміст досліджуваних пріоритетних та специфічних речовин не перевищує максимально-допустимі концентрації. Для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод враховувались перевищення екологічних нормативів якості, а саме максимально-допустимих концентрацій (ЕНЯмах) та середньорічних допустимих концентрацій (ЕНЯср).

У 2024 році лабораторія моніторингу вод Південного регіону БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю здійснювала щомісячний відбір проб води та дослідження на вміст пріоритетних та специфічних забруднюючих речовин (52 пункти спостереження); фізико-хімічні дослідження виконувались у пунктах спостереження поверхневих вод, забір з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення, а також на транскордонних ділянках масивів поверхневих вод (пункти спостереження: р.Дністер (м. Біляївка та с. Маяки), р.Турунчук, р.Білочі, р.Ягорлик, Кучурганське водосховище (с.Градениці та с. Кучургани), р. Кучурган, р. Каплань, р. Чага, р. Когильник (с. Серпневе), р. Сарата (с. Мінйайлівка), р. Хаджидер (с. Чистоводне), р Дунай (20 км, 32 км, 48 км, 89,9 км, 94 км, 163 км), водосховище Ялпуг (м. Болград та с. Коса), канал Дунай-Сасик, р.Киргиз-Китай, р.Великий Ялпуг).

Зворотні води, що скидаються у морське середовище

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис. м ³	з них забруднених, %
31271	6,17

Основні водоносні горизонти

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис.м ³ /добу
1	2	3
Q	245.400	154.0
aQ	245.400	
aQ3 (aP3)		63.800
aQ1 (aP1)		90.200
N	472.500	334.900
N	472.500	
a3N2+aQ1-3		80.000
a3N2+aQ1		69.000
N32		18.300
N1s3		9.810
N1s2		145.495
N1s1+2		11.200
aN2-P		1.095
Pg	5.200	
Pg	5.200	
K	10.600	
K	10.600	
AR-PR	3.000	
AR-PR	3.000	
Всього	736.700	488.900

Примітка: (лист Державної служби геології та надр України №4564/05-1/2-26 від 03.07.2026).

6. Земельні ресурси

Одним з основних природних ресурсів області – є земельні ресурси, які представлені переважн чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. У поєднанні з теплим степовим кліматом вони формують високий агропромисловий (сільськогосподарський) потенціал регіону.

Земельні ресурси області площею 3 331,40 тис. га характеризуються надзвичайно високим рівнем освоєння.

За призначенням і використанням земельні ресурси області розподіляються таким чином:

- землі сільськогосподарського призначення – 2 591,70 тис. га (77,80 %), з них рілля – 2 075,50 тис. га (62,30 %);

- землі громадського призначення 30,5 тис. га;

- землі оздоровчого призначення 2,0 тис. га;

- землі рекреаційного призначення 4,5 тис. га;

- землі лісогосподарського призначення, ліси та інші лісовкриті площі 223,4 тис. га (6,7 %);

- землі водного фонду 210,73 тис. га (6,33 %), у тому числі природні водотоки (річки та струмки) – 15,3 тис. га, озера та лимани – 167,2 тис. га, ставки – 12,1 тис. га, штучні водосховища – 7,6 тис. га, штучні водостоки (канали, колектори, канали) – 8,4 тис. га;

- землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики 31,7 тис. га.

- до порушених земель віднесено 2,4 тис. га, з них не використовуються 1,5 тис. га:

- землі транспорту та зв'язку 25,1 тис. га;

- землі під твердими побутовими відходами 0,5 тис. га, з яких більша частина не відповідає екологічним нормам.

З огляду на значну частку земель, найактуальнішим питанням є ефективне використання та охорона земель сільськогосподарського призначення. Результати контролю охорони земель вимагають невідкладних науково обґрунтованих заходів, спрямованих на підвищення родючості ґрунтів та отримання екологічно чистих продуктів харчування.

В області щорічно виконуються заходи в рамках реалізації Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р.

За інформацією Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) збитки довкіллю за забруднення земельних ресурсів за 2025 рік становили 2 951 544 401 грн.

Структура земельного фонду регіону

Таблиця 17

Категорія земель та види земельних угідь	2023		2024		2025	
	всього, тис.га	% до загальної площі території	всього, тис.га	% до загальної площі території	всього, тис.га	% до загальної площі території
1	6	7	6	7	10	11
Загальна територія, у т.ч.	3 331,38	100,00	3 331,38	100,00	3 331,38	100,00
1. Сільськогосподарські угіддя	2 588,22	75,56	2 588,22	75,56	2 588,18	75,69
рілля	2 077,04	62,34	2 077,04	62,34	2 077,04	62,35
перелogi	27,18	0,82	27,18	0,82	27,18	0,82
багаторічні насадження	82,29	2,47	82,29	2,47	82,29	2,47
сіножаті і пасовища	401,67	12,06	401,67	12,06	401,67	12,06
2. Ліси та інші лісовкриті площі	223,41	6,71	223,41	6,71	223,41	6,71
з них вкриті лісовою рослинністю	200,20	6,01	200,20	6,01	200,75	6,03
3. Забудовані землі	134,14	4,02	134,14	4,02	134,17	4,03
4. Відкриті заболочені землі	76,97	2,31	76,97	2,31	76,96	2,31
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	31,03	0,93	31,03	0,93	31,03	0,93
6. Інші землі	277,65	8,33	277,65	8,33	277,65	8,33
Всього земель (суша)	3 120,65	93,67	3 120,65	93,67	3 120,66	93,67
Території, що покриті поверхневими водами	210,73	6,33	210,73	6,33	210,74	6,33

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Рекультивация порушених земель

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацию, га		перебувають у стадії рекультивации	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2023	2,40	0,07	1,50	0,05	-	-	-	-
2024	2,40	0,07	1,50	0,05	-	-	-	-
2025	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області (лист №13-15-0.8-4369/2-26 від 17.07.2026).

Консервація земель за звітний рік

Таблиця 19

Рік	Вид земель, що потребує консервації	Усього на початок року		Проведено консервацію		Потребують консервації	
		тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2023	Одеська область	84,3823	2,56	х	х	84,3823	2,56
2024	Одеська область	84,3823	2,56	х	х	84,3823	2,56
2025	Одеська область	-	-	х	х	-	-

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області (лист №13-15-0.8-4369/2-26 від 17.07.2026).

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	За роками			
	Загальна площа, га	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Загальна площа встановлених водоохоронних зон водних об'єктів, тис. га з них внесено до державного земельного кадастру	158,662	158,662	158,662	158,662
	136,239	136,239	136,239	136,239
Загальна площа прибережних захисних смуг водних об'єктів, тис. га з них внесено до державного земельного кадастру	28,281	28,281	28,281	28,281
	20,476	20,476	20,476	20,476

Примітка: за інформацією за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області

Поширеність процесів деградації земель сільськогосподарських угідь

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі регіону
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	Не визначалось	Не визначалось
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії	Не визначалось	Не визначалось
Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	Не визначалось	Не визначалось
Землі (с/г угіддя) з кислими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	0,801	1,72
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами	0,463	2,05
Землі (с/г угіддя) осолоділі		
Землі (с/г угіддя) перезволожені	-	-
Землі (с/г угіддя) заболочені	-	-

Землі (с/г угіддя) кам'янисті	-	-
Землі, що піддані зсувам	-	-
Землі над породами, що здатні до карстування, у тому числі під _____ од. карстопроявів	-	-
Забруднені землі (с/г угіддя), які не використовуються у с/г виробництві	-	-
Землі, що перебувають у стані консервації	-	-
Підтоплені землі	-	-
Порушені землі	-	-

Примітка: за інформацією Департаменту аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт	Об'єкти незавершеного будівництва, шт
	Кількість, од	Протяжність, км	Площа, га	Кількість, од	Протяжність, км	Площа, га		
2023	1	0,30	-	-	-	-	-	8
2024	-	-	-	-	-	-	-	8
2025	-	-	-	-	-	-	-	8

Примітка: за інформацією Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю (лист № 08-18/04-942 від 10.07.2026).

Зрошувані землі

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 714-р «Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій до сфери управління Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм» з 30.12.2022 питання, пов'язані з реалізацією заходів у сфері меліорації та експлуатації відповідних гідротехнічних споруд, належать до повноважень Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм.

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га
1	4	2	4	2	3	4
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	36,6	16,1	38,1	16,8	40,7	18,3
у тому числі систем крапельного зрошення	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Департаменту аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської обласної державної адміністрації.

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
-	1,2	31,7	32,0	29,9	5,1	3,59

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
—	—	—	—	—

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
4,8	19,5	37,2	32,4	5,5	0,6	14,6

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
10,1	19,5	54,9	11,0	2,1	2,3	69

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
-	0,1	7,8	35,7	31,3	25,1	128

Примітка: інформація надана Одеською філією державної установи «Держґрунтохорона».

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів на території Одеської області
(за останні 5 років)

Таблиця 25

Рік	Підтоплення				Карст			Зсуви					
	площа, тис.км ²		% від площі території регіону		площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км ²	%	кількість карсто- проявів, од.	загальна кількість од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
	0-4 м	у т.ч. 0- 2 м	0-4 м	у т.ч. 0- 2 м									
1	2		3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
2021	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	43	0,96	1,45
2022	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	30	0,2	0,3
2023	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	33	0,2	0,5
2024	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	33	0,2	0,3
2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: у 2025 році моніторингові спостереження за екзогенними геологічними процесами у межах області не проводились (лист Державної служби геології та надр України №4564/05-1/2-26 від 03.07.2026).

Розподіл площ порід, здатних до карстування, за характером покритості, тис. км²

Таблиця 25.1

Одеська область	Тип карсту за характером покритості, тис. км ²			Всього
	відкритий	покритий	перекритий	32,65
	0,82	3,58	28,25	

Примітка: інформація надана Державною службою геології та надр України (лист Державної служби геології та надр України №4564/05-1/2-26 від 03.07.2026).

7. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01.01.2026)

Одеська область є малолісною та лісодефіцитною. На одного мешканця області припадає лише 0,1 га лісу. Загальна лісистість Одеської області становить близько 6 %.

Площа лісових ділянок в області становить 223,4 тис. га, з них 203,9 га – вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у тому числі захисні насадження – 183,1 тис. га, з них полезахисні лісові смуги – 49,8 тис. га.

Загальна площа земель лісогосподарського призначення, які знаходяться в постійному користуванні державних лісогосподарських підприємств Одеської області, становить 140 423,1 га.

Для здійснення екологічної ініціативи в області було проведено ідентифікацію самозаліснених та придатних для створення нових лісів земельних ділянок державної та комунальної власності з метою їх подальшого використання для досягнення оптимальної лісистості України. Територіальними громадами області запропоновано під заліснення земельні ділянки площею 2 405,0 га (з придатних 4 016,84 га).

На виконання Указу Президента України від 07.06.2021 № 228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» у 2025 році висаджено дерев: хвойні 11,00 тис. шт та листяні 217,39 тис.шт загальною площею 64,50 га.

З початку 2025 року філією «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на землях лісогосподарського призначення в межах Одеської області висаджено 352,2 тис. шт сіянців деревних і чагарникових порід з метою доповнення зріджених лісових культур на площі 1 719 га.

Таблиця 26

№	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
1	Філія «Південний лісовий офіс»	147 472,5	93,8	64,2	2,6	0,7	3,4	1,0	102,1
	Разом	147 472,5	93,8	64,2	2,6	0,7	3,4	1,0	102,1
II. Землі природно-заповідного фонду та іншого призначення									
1	Філія «Південний лісовий офіс»	48 810,2	27,9	18,2	0,6	0,2	1,2	1,4	29,6
	Разом	48 810,2	27,9	18,2	0,6	0,2	1,2	1,4	29,6
III. Землі іншого призначення									

1	Філія «Південний лісовий офіс»	61 855,0	27,1	31,3	0,6	0,1	2,3	0,4	49,4
	Разом	61 855,0	27,1	31,3	0,6	0,1	2,3	0,4	49,4

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01.01.2026)

Таблиця 27

№	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, тис.га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Філія «Південний лісовий офіс»	1 019,7	606,6	135,7	100,2	28 764,3	1 502,4	723,1	5 877,1	38 236,9
	Разом	1 019,7	606,6	135,7	100,2	28 764,3	1 502,4	723,1	5 877,1	38 236,9

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Проведення рубок головного користування за 2025 рік

Таблиця 28

Назва лісокористування	Категорія лісів	Усього, тис.м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Філія «Південний лісовий офіс»	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Лісовідновлення за 2025 рік (в розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі:			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне поновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
1.	Філія «Південний лісовий офіс»	0	0	0	0
	Усього	0	0	0	0

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2025 рік (у розрізі лісогосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га				природ- не само заліснен ня земель, га	усього обліко- вано нових лісів, га	
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
заліснення непродук- тивних земель, га	заліснен- ня ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахис- них лісових смуг, га					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс»	-	-	-	-	-	-	-
	Усього	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубкуванням деревини за 2025 рік

Таблиця 31

№	Лісокористу- вачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис.м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс»	823,8/6,859	-	2 154,8/57,158	-	-	46,1/ 6,494	3 024,7/ 70,511
	Усього	823,8/6,859	-	2 154,8/57,158	-	-	46,1/ 6,494	3 024,7/ 70,511

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2025 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки					Усього
1	2	3	4	5	6	7

1.Усього загиблих лісових насаджень, га	314,2	0	0	0	0	314,2
у тому числі від: пожеж	0	0	0	0	0	0
несприятливих погодних умов	314,2	0	0	0	0	314,2
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	0	0
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0	0
з них загиблих лісових культур, га	0	0	0	0	0	0
у тому числі від: пожеж	0	0	0	0	0	0
несприятливих погодних умов	0	0	0	0	0	0
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	0	0
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0	0
Інше	0	0	0	0	0	0
2.Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень,га	0	0	0	0	0	0
3.Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	0	0	0	0	0	0

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами
у розрізі місцевих рад

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	дуб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Філія «Південний лісовий офіс»							0									0	
	Разом	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

8. Рослинний світ

Одеська область розташована в межах двох природних зон: лісостепу і степу. Переважна більшість території області розташована у степовій зоні, лише на північному заході – у лісостеповій. Природна рослинність більшої частини області – степова.

Північна частина області розташована у лісостеповій зоні України. Тут зустрічаються лісові ландшафти. Найпоширенішими видами дерев є дуб, липа, клен, ясен, акація, вишня, черешня, верба, сосна та інші. Є лісова рослинність і на півдні, в плавнях дельти Дунаю, хоч і не займає там значних площ. В її складі переважають різні види верб. Серед них найбільш поширені верба біла та верба ламка.

В районі Причорноморської низовини характерна лучна рослинність, що займає рівнинні ділянки прируслових та заплавних гряд і представлена угрупованнями болотистих, засолених, трав'яних боліт та болотистих лук. Болотна рослинність (очерет, рогіз) є характерним елементом плавнів Дунаю та приозерної рослинності. Солонцева та солончакова рослинність представлена досить незначними площами.

Із «червонокнижних» видів тут охороняються, зокрема, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, плавун щитolistий, меч-трава болотна, зозулинець болотний, білоцвіт літній, гвоздика бессарабська, ковила дніпровська та інші.

Перелік видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, затверджений рішенням Одеської обласної ради від 18.02.2011 № 90-VI, налічує 292 види рослинного світу, з них 155 занесені до Червоної книги України.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2023	2024	2025
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	2 511	2 511	2 511
% до загальної чисельності видів України	10	10	10
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	128	123**	123**
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, од.	18	18	18
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	4	4	4

Примітка: * - за Червоною книгою України (2009 р.); ** «Переліком видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ)» (2021) за інформацією Одеського національного університету ім І.І. Мечникова.

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин, занесених до Червоної книги України, екз.	Усього рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин, занесених до Червоної книги України, відтворених на території та об'єктах ПЗФ, екз. назва	Кількість популяцій видів рослин, занесених до Червоної книги України, які зникли, од. назва
128	31	Colchicum fominii (пізньоцвіт Фоміна), Gymnospermium odessanum (оставник одеський). Ботанічний сад ОНУ ім. І.І. Мечникова, Дунайський біосферний заповідник	-

Примітка: за інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2026)

Таблиця 36

	Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7
1.	Хвощ великий – <i>Equisetum telmateja</i> Ehrh. (<i>E. majus</i> Gars.)	–				
2.	Марсилія чотирилиста – <i>Marsilea quadrifolia</i> L.	+ (вразливий)	+			
3.	Пілюльниця куленосна (Кульківник куленосний) – <i>Pilularia globulifera</i> L.	+ (зникаючий)			+ V	
4.	Вужачка звичайна – <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.					
5.	Сальвінія плаваюча – <i>Salvinia natans</i> (L.) All. *	–	+			
6.	Гінкго дволопатеве – <i>Ginkgo biloba</i> L.	–				
7.	Ефедрa двоколоскова – <i>Ephedra distachya</i> L.	–				
8.	Тис негній-дерево – <i>Taxus baccata</i> L.	–				
9.	Цибуля крапчаста – <i>Allium guttatum</i> Stev.	–				
10.	Цибуля Регеля – <i>Allium regellianum</i> A.Becker ex Iljin	+ (рідкісний)				
11.	Цибуля савранська – <i>Allium savranicum</i> Besser	+ (вразливий)				
12.	Цибуля круглонога – <i>Allium sphaeropodum</i> Klokov	+ (вразливий)				
13.	Цибуля ведмежа (черемша) – <i>Allium ursinum</i> L.	+ (неоцінений)				
14.	Підсніжник Ельвеза – <i>Galanthus elwesii</i> Hook.f.	+ (вразливий)		+		

15.	Підсніжник білосніжний (п. звичайний) – <i>Galanthus nivalis</i> L.	+		+		
16.	Білоцвіт літній – <i>Leucojum aestivum</i> L.	+				
17.	Осінник пізньоцвітний (Штернбергія пізньоцвітна) – <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.	+		+		
18.	Віхалка гілляста – <i>Anthericum ramosum</i> L.	–				
19.	Белевалія сарматська – <i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. ex Georgi) Woronow	–				
20.	Гіацинтик блідий – <i>Hyacinthella leucophaea</i> (K.Koch) Schur.	–				
21.	Гіацинтик Палласів – <i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	+				
22.	Леопольдія тонкоцвіта – <i>Leopoldia tenuiflora</i> (Tausch) Heldr.	–				
23.	Гадюча цибулька занедбана – <i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.	–				
24.	Рястка двозначна – <i>Ornithogalum amphibolum</i> Zahar.	+			+	
25.	Рястка Буше – <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	+				
26.	Рястка торочкувата – <i>Ornithogalum fimbriatum</i> Willd.	–				
27.	Рястка Коха – <i>Ornithogalum kochii</i> Parl. (<i>Ornithogalum gussonei</i> auct. non Ten)	–				
28.	Рястка гірська – <i>Ornithogalum oreoides</i> Zahar.	+				
29.	Рястка відігнута – <i>Ornithogalum refractum</i> Schlecht.	+				
30.	Проліска дволиста – <i>Scilla bifolia</i> L. (<i>Scilla taurica</i> (Regel) Fuss)	–				
31.	Ряска горбата – <i>Lemna gibba</i> L.	–				
32.	Холодок Палласа – <i>Asparagus pallasii</i> Misch.	+				
33.	Конвалія звичайна – <i>Convallaria majalis</i> L. (<i>C. latifolia</i> Mill.)	–				
34.	Купина пахуча – <i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	–				
35.	Бульбокомиш морський – <i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla [<i>Scirpus maritimus</i> L.]	–				
36.	Осока блискуча – <i>Carex liparocarpos</i> Gaud.	+				
37.	Осока житня – <i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	+				
38.	Меч-трава болотна – <i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl. s.l.	+				
39.	Сашник чорніючий – <i>Schoenus nigricans</i> L.	–				

40.	Ситник гостропелюстковий – <i>Juncus acutiflorus</i> L.	–				
41.	Брандушка різнобарвна – <i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	+ (вразливий)				
42.	Пізнюцвіт анкарський – <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burt.	+ (вразливий)				
43.	Пізнюцвіт Фоміна – <i>Colchicum fominii</i> Bordz.	+ (вразливий)			+ V	
44.	Шафран Гейфелів – <i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	+ (неоцінений)				
45.	Шафран сітчастий – <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	+ (неоцінений)				
46.	Косарики черепитчасті – <i>Gladiolus imbricatus</i> L.	+ (вразливий)	+			+ (I)
47.	Півники злаколисті – <i>Iris graminea</i> L.	–				
48.	Півники солелюбні – <i>Iris halophila</i> Pall.	–				
49.	Півники угорські – <i>Iris hungarica</i> Waldst. et Kit.	–				
50.	Півники понтичні – <i>Iris pontica</i> Zapał.	+ (вразливий)				
51.	Півники карликові – <i>Iris pumila</i> L.	–				
52.	Півники рябі – <i>Iris variegata</i> L.	–				
53.	Рябчик гірський – <i>Fritillaria montana</i> Hoppe	+ (зникаючий)	+			
54.	Рябчик руський – <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	+ (вразливий)				
55.	Лілія лісова – <i>Lilium martagon</i> L.	+ (неоцінений)				
56.	Тюльпан бузький – <i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	+ (вразливий)				
57.	Тюльпан дібровний – <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	+ (вразливий)				
58.	Тюльпан Шренка – <i>Tulipa schrenkii</i> Regel	+ (вразливий)				
59.	Чемериця чорна – <i>Veratrum nigrum</i> L.	–				
60.	Різуха морська – <i>Najas marina</i> L. (<i>N. major</i> All.)	–				
61.	Рдесник злаколистий – <i>Potamogeton gramineus</i> L.	–				
62.	Камка морська – <i>Zostera marina</i> L.	–	+			
63.	Камка мала – <i>Zostera noltii</i> Hornem.	–				
64.	Плодоріжка рідкоквіткова (зозулинець рідкоквітковий) – <i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis laxiflora</i> Lam.)	+ (вразливий)		+ II		
65.	Плодоріжка салепова (зозулинець салеповий) – <i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W.	+ (вразливий)		+ II		

	Chase (<i>Orchis morio</i> L.)					
66.	Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) – <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W.Chase (<i>Orchis palustris</i> Jacq.)	+		+		
		(вразливий)		II		
67.	Булатка великоквіткова – <i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	+		+		
		(рідкісний)		II		
68.	Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний) – <i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó. s.l.	+		+		
		(вразливий)		II		
69.	Пальчатокорінник травневий – <i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt et Summerhayes s.l.	+		+		
		(рідкісний)		II		
70.	Коручка чемерникоподібна (к. широколиста) – <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz (<i>E. latifolia</i> (L.) All.)	+		+		
		(неоцінений)		II		
71.	Коручка болотна – <i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	+		+		
		(вразливий)		II		
72.	Коручка пурпурова – <i>Epipactis purpurata</i> Smith	+		+		
		(рідкісний)		II		
73.	Гніздівка звичайна – <i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	+		+		
		(неоцінений)		II		
74.	Зозулинець шоломоносний – <i>Orchis militaris</i> L.	+		+		
		(вразливий)		II		
75.	Любка дволиста – <i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich. (<i>Orchis bifolia</i> L.)	+		+		
		(неоцінений)		II		
76.	Любка зеленоквіткова – <i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	+		+		
		(неоцінений)		II		
77.	Золотобородник цикадовий – <i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.	+				
		(вразливий)				
78.	Пирій бессарабський – <i>Elytrigia bessarabica</i> (Săvul. & Rayss.) Procul.	–				
79.	Пирій ковилолистий – <i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern.ex Nevski) Nevski	+			+	
		(неоцінений)			V	
80.	Келерія молдавська – <i>Koeleria moldavica</i> M.Alexeenko	–			+	
					I	
81.	Перлівка золотолускова – <i>Melica chrysolepis</i> Klokov	–			+	
					I	
82.	Ковила шорстка – <i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossychnjuk	+				
		(недостатньо відомий)				
83.	Ковила дніпровська – <i>Stipa borysthena</i> Klokov et Prokudin	+				
		(вразливий)				
84.	Ковила волосиста – <i>Stipa capillata</i> L.	+				
		(неоцінений)				
85.	Ковила пухнастолиста – <i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	+				+
		(вразливий)				(R)
86.	Ковила Лессінга – <i>Stipa</i>	+				

	<i>lessingiana</i> Trin. et Rupr.	(неоцінений)				
87.	Ковила травнева – <i>Stipa majalis</i> Klokov	+ (недостатньо відомий)				
88.	Ковила пірчаста – <i>Stipa pennata</i> L.	+ (вразливий)				
89.	Ковила найкрасивіша – <i>Stipa pulcherrima</i> K.Koch	+ (вразливий)				
90.	Ковила вузьколиста – <i>Stipa tirsia</i> Steven	+ (вразливий)				
91.	Ковила українська – <i>Stipa ucrainica</i> P.Smirn.	+ (неоцінений)				
92.	Рогіз Гросгеймів – <i>Typha grossheimii</i> Pobed. ~ <i>Typha domingensis</i> Pers.	–				
93.	Рогіз малий – <i>Typha minima</i> Funk.	+ (зникаючий)	+			
94.	Рогіз Шутлеворта – <i>Typha schuttleworthii</i> Koch et Sond.	–	+			
95.	Дуднік болотний – <i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm	–	+			
96.	Морквіниця прибережна – <i>Astrodaucus littoralis</i> (M.Bieb.) Drude	+ (вразливий)				
97.	Бюфонія дрібноквіткова – <i>Bufonia tenuifolia</i> L. (<i>B. parviflora</i> Griseb.)	–				
98.	Ласкавець тонкий – <i>Vupleurum tenuissimum</i> L.	+ (вразливий)				
99.	Миколайчики приморські – <i>Eryngium maritimum</i> L.	–				
100.	Ферула східна – <i>Ferula orientalis</i> L.	–	+			
101.	Ферула татарська – <i>Ferula tatarica</i> Fisch. ex Spreng	–				
102.	Палімба солончакова – <i>Palimbia salsa</i> (L. f.) Besser	+ (вразливий)				
103.	Жабриця смовделиста – <i>Seseli peucedanifolium</i> Besser	–				
104.	Деревій Нейльрейха – <i>Achillea neilreichii</i> A.Kerner	–				
105.	Відкаслик татарниколистий, дев'ятисил татарниколистий – <i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawl.	+ (вразливий)				
106.	Волошка Бессера – <i>Centaurea besseriana</i> DC.	–				
107.	Волошка руська – <i>Centaurea ruthenica</i> Lam.	–				
108.	Волошка савранська – <i>Centaurea savranica</i> Klok.	–				
109.	Сугайник угорський – <i>Doronicum hungaricum</i> Rchb.f.	+ (рідкісний)				
110.	Цмин пісковий – <i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	–				

111.	Любочки дунайські – <i>Leontodon danubialis</i> Jacq.	–				
112.	Короличка пізня – <i>Leucanthemella serotina</i> (L.) Tzvelev.	+ (зникаючий)				
113.	Рапонтикум серпієвидний – <i>Rhaponticum serratuloides</i> (Georgi) Bobrov	–				
114.	Жовтозілля дніпровське – <i>Senecio borysthenticus</i> (DC.) Andr. ex Czern.	–			+	R
115.	Козельці дніпровські – <i>Tragopogon borysthenticus</i> Artemcz.	–			+	I
116.	Козельці українські – <i>Tragopogon ucrainicus</i> Artemcz.	–			+	R
117.	Вільха клейка або чорна – <i>Alnus glutinosa</i> (L.) P.Gaerth. (<i>A. vulgaris</i> Pers.)	–				
118.	Вільха сіра – <i>Alnus incana</i> (L.) Moench.	–				
119.	Геліотроп середній – <i>Heliotropium intermedium</i> Andr.	–			+	I
120.	Громовик Липського – <i>Onosma lipskyi</i> Klokov	–				
121.	Чередник зонтичний – <i>Rindera umbellata</i> (Waldst. & Kit.) Bunge	–				
122.	Дзвоники скупчені – <i>Campanula glomerata</i> L. (<i>C. polessica</i> Wissjul.)	–				
123.	Дзвоники персиколисті – <i>Campanula persicifolia</i> L.	–				
124.	Бурачок Борзи – <i>Alyssum borzaeanum</i> Nyár.	+ (вразливий)				
125.	Бурачок чашечкоплодий – <i>Alyssum calycocarpum</i> Rupr.	–				
126.	Бурачок савранський – <i>Alyssum savranicum</i> Andr.	+ (зникаючий)			+	I
127.	Катран шершавий – <i>Crambe aspera</i> M.Bieb.	+ (вразливий)			+	R
128.	Катран морський – <i>Crambe maritima</i> L. (<i>C. pontica</i> Stev. ex Rupr., nom. nud.)	+ (вразливий)				
129.	Катран пірчастонадрізаний – <i>Crambe pinnatifida</i> W.T.Aiton	+ (вразливий)				
130.	Катран понтійський – <i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr. { <i>Crambe maritima</i> auct. non L.}	–				
131.	Катран татарський – <i>Crambe tataria</i> Sebeók	+ (вразливий)				
132.	Двонасінник скельний – <i>Hornungia petraea</i> (L.) Rchb.	–				
133.	Багатонасінник лежачий – <i>Hymenolobus procumbens</i> (L.) Nuttall	–				
134.	Вайда прибережна – <i>Isatis littoralis</i>	+			+	

	Steven ex DC.	(вразливий)			I	
135.	Хрінниця сиваська – <i>Lepidium syvaschicum</i> Kleopow	+ (вразливий)				
136.	Редька приморська – <i>Raphanus maritimus</i> Sm. s.l.	+ (вразливий)				
137.	Шивереція подільська – <i>Schivereckia podolica</i> (Besser) Andr. ex DC.	+ (неоцінений)				+ (I)
138.	Піщанка тонкостеблова – <i>Arenaria leptoclados</i> (Rchb.) Guss.	–				
139.	Піщанка чебрецелиста – <i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	–				
140.	Піщанка Зоза – <i>Arenaria zozii</i> Kleop.	–			+ R	
141.	Роговик Шмальгаузена – <i>Cerastium schmalhauseni</i> Pacz.	–			+ V	
142.	Гвоздика Андржейовського – <i>Dianthus andrzejovskianus</i> (Zapal.) Kulc.	–				
143.	Гвоздика бесарабська – <i>Dianthus bessarabicus</i> Klokov	+ (зникаючий)			+ R	
144.	Гвоздика бузька – <i>Dianthus hypanicus</i> Andr.	+ (вразливий)	+			
145.	Гвоздика ланцетна – <i>Dianthus lanceolatus</i> Stev. ex Reichenb	–			+ I	+ (R)
146.	Пустельниця головчаста – <i>Eremogone cephalotes</i> (M.Bieb.) Fenzl	+ (рідкісний)			+ I	+ (I)
147.	Лешиця скупчена – <i>Gypsophila glomerata</i> Pall. ex Adam	+ (вразливий)				
148.	Остудник шорсткий – <i>Herniaria hirsuta</i> L.	–				
149.	Кольраушія пагононосна – <i>Kohlrauschia prolifera</i> (L.) Kunth.	–				
150.	Мінуарція Білика – <i>Minuartia bilykiana</i> Klok.	–			+ V	
151.	Мінуарція бузька – <i>Minuartia hypanica</i> Klokov ~ <i>Minuartia hybrida</i> aggr.	–				
152.	Мерингія бузька – <i>Moehringia hypanica</i> Grynj et Klokov	+ (рідкісний)				
153.	Ушанка полинкова – <i>Otites artemisetorum</i> Klokov	–			+ R	
154.	Загнітник головчастий – <i>Paronychia cephalotes</i> (M.Bieb.) Besser	–				
155.	Смілка бузька, зорянка південнобузька – <i>Silene hypanica</i> Klokov.	+ (вразливий)			+ R	
156.	Курай туполистий – <i>Salsola mutica</i> С.А.Мей.	+ (вразливий)				
157.	Глінус лядвенцевидний – <i>Glinus lotoides</i> L.	–				
158.	Бруслина карликова – <i>Euonymus</i>	+				

	<i>nana</i> M.Bieb.	(вразливий)				
159.	Кушир підводний – <i>Ceratophyllum submersum</i> L.	–				
160.	Кушир донський – <i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapieg.	–			+	R
161.	Фумана лежача – <i>Fumana procumbens</i> (Dunal) Gr. et Godr.	–				
162.	Сонццвіт звичайний – <i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.	–				
163.	Валеріана лікарська – <i>Valeriana officinalis</i> L.	–				
164.	Валеріана висока, в. болотна – <i>Valeriana exaltata</i> J.C.Mikan	–				
165.	Валеріана пагононосна – <i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	–				
166.	Альдрованда пухирчаста – <i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	+	+			
		(рідкісний)				
167.	Молочай прибережний – <i>Euphorbia paralias</i> L.	+				
		(вразливий)				
168.	Молочай щибриковидний – <i>Euphorbia peplis</i> L.	–				
169.	Молочай густоволохатоплодий – <i>Euphorbia valdevillosocarpa</i> Arvat et Nyár.	+				
		(зникаючий)				
170.	Астрагал дніпровський – <i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov	+			+	
		(рідкісний)			R	
171.	Астрагал шерстистоквітковий – <i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	+			+	+
		(вразливий)			I	(R)
172.	Астрагал безстрілковий – <i>Astragalus exscapus</i> L.	+				
		(рідкісний)				
173.	Астрагал козлятникоподібний – <i>Astragalus galegiformis</i> L.	–				
174.	Астрагал сизий – <i>Astragalus glaucus</i> M.Bieb.	+				
		(вразливий)				
175.	Астрагал Геннінга – <i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	+			+	
		(рідкісний)			R	
176.	Астрагал південнобузький – <i>Astragalus hypanicus</i> Krytzka	–				
177.	Астрагал одеський – <i>Astragalus odessanus</i> Besser	+				
		(рідкісний)				
178.	Астрагал понтійський – <i>Astragalus ponticus</i> Pall.	+				
		(вразливий)				
179.	Карагана скіфська – <i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	+			+	
		(вразливий)			R	
180.	Зіновать Кречетовича – <i>Chamaecytisus kreczetoviczii</i> (Wissjul.) Holub	–			+	
					R	
181.	Зіновать Ліндемана – <i>Chamaecytisus lindemannii</i> (V.Krecz) Klaskova.	–			+	
					R	
182.	Зіновать Пачоського – <i>Chamaecytisus paczoskii</i> (V.Krecz.) Klásk.	+				
		(рідкісний)				

183.	Зіновать Рошеля – <i>Chamaecytisus rochelii</i> (Wierzb.) Rothm.	+				
184.	Дрік скіфський – <i>Genista scythica</i> Pacz.	+				
185.	Дрік чотиригранний – <i>Genista tetragona</i> Besser	+	+		+	+
186.	Солодка гола – <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	(неоцінений)			I	(E)
187.	Солодушка великоквіткова – <i>Hedysarum grandiflorum</i> Pall.	(знижуючий)				
188.	Чина ряба – <i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	+				
189.	Буркун піщаний – <i>Melilotus arenarius</i> Grecescu	(вразливий)				
190.	Вовчуг проміжний – <i>Ononis arvensis</i> L (<i>O. intermedia</i> C.A. Mey. ex Rouy)	–				
191.	Вовчуг заступаючий – <i>Ononis procurrens</i> Wallr.	–				
192.	Сокироносиця струнка (В'язіль стрункий) – <i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen	–				
193.	Тетрагонолобус морський – <i>Tetragonolobus maritimus</i> (L.) Roth.	+				
194.	Конюшина пухирчаста – <i>Trifolium vesiculosum</i> Savì	(вразливий)				
195.	Кендир венеційський (кендир сарматський) – <i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson s.l.	–				
196.	Обвійник грецький – <i>Periploca graeca</i> L.	–				
197.	Плавун щитолистий – <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) Kuntze	–				
198.	Змієголовник Рюйша – <i>Dracosephalum ruyschiana</i> L.	+	+			
199.	Залізник гібридний – <i>Phlomis hybrida</i> Zelen.	(неоцінений)				
200.	Чебрець прибережний – <i>Thymus littoralis</i> Klokov et Des.-Shost.	–			+	R
201.	Льон бесарабський – <i>Linum basarabicum</i> (Savul. et Rayss) Klokov ex Juz.	+				
202.	Льон жовтий – <i>Linum flavum</i> L.	(неоцінений)				
203.	Льон лінійнолистий – <i>Linum linearifolium</i> Jáv.	–				
204.	Плакун чорнонасінний – <i>Lythrum melanospermum</i> Săvul. & Zachar.	–				
205.	Водяний горіх плаваючий – <i>Trapa natans</i> L. s.l. *	–	+			
206.	Глечики жовті – <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	–				
207.	Латаття біле – <i>Nymphaea alba</i> L.	–				
208.	Латаття сніжно-біле – <i>Nymphaea</i>	–				

	<i>candida</i> C. Presl					
209.	Ясен білоцвітий – <i>Fraxinus ornus</i> L.	–				
210.	Півонія тонколиста – <i>Paeonia tenuifolia</i> L.	+	+			
		(вразливий)				
211.	Ряст Маршалла – <i>Corydalis marschalliana</i> (Pall. ex Willd.) Pers.	–				
212.	Ряст Пачоського – <i>Corydalis paczoskii</i> N.Busch	–				
213.	Ряст ущільнений – <i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	–				
214.	Мачок жовтий – <i>Glaucium flavum</i> Crantz.	–				
215.	Кермечник злаколистий – <i>Goniolimon graminifolium</i> (Aiton) Boiss.	+			+	+
		(вразливий)			I	(I)
216.	Кермек дунайський – <i>Limonium danubiale</i> Klokov	–				
217.	Китятки молдавські – <i>Polygala moldavica</i> Kotov	–				
218.	Щавель сітчатий – <i>Rumex halacsyi</i> Rech	–				
219.	Щавель багновий – <i>Rumex palustris</i> Smith	–				
220.	Щавель український – <i>Rumex ucrainicus</i> Fisch. ex Spreng	–			+	
					V	
221.	Молочка приморська – <i>Glaux maritima</i> L.	–				
222.	Первоцвіт весняний – <i>Primula veris</i> L.	–				
223.	Оставник одеський (гімноспермій одеський) – <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	+				+
		(вразливий)				(I)
224.	Горицвіт весняний – <i>Adonis vernalis</i> L.	+		+		
		(неоцінений)				
225.	Горицвіт волзький – <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	+				
		(неоцінений)				
226.	Анемона лісова – <i>Anemone sylvestris</i> L.	–				
227.	Ломиніс цілолистий – <i>Clematis integrifolia</i> L.	–				
228.	Сон великий – <i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	+	+			
		(вразливий)				
229.	Сон розкритий – <i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l. (<i>P. latifolia</i> Rupr.)	+	+			
		(неоцінений)				
230.	Сон лучний (С. чорніючий) – <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	+				
		(неоцінений)				
231.	Жостір фарбувальний – <i>Rhamnus tinctoria</i> Waldst. et Kit.	+				
		(рідкісний)				
232.	Виноград лісовий – <i>Vitis sylvestris</i> C.C.Gmel.	–				
233.	Мигдаль степовий, бобчук – <i>Amygdalus nana</i> L.	–				

234.	Глід Попова – <i>Crataegus popovii</i> Chrshan.	–				
235.	Глід український – <i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	–			+	R
236.	Слива молдавська – <i>Prunus moldavica</i> Kotov ~ <i>Prunus spinosa</i> L.	–				
237.	Шипшина двошипна – <i>Rosa diacantha</i> Chrshan. (<i>Rosa heteracantha</i> Chrshan., non Kar. & Kir.)	–				
238.	Берека (горобина берека) – <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz.	+				
		(неоцінений)				
239.	Таволга зарубчаста – <i>Spiraea crenata</i> L. (<i>S. crenifolia</i> C.A.Mey.)	–				
240.	Таволга звіробоелиста – <i>Spiraea hypericifolia</i> L.	–				
241.	Ясенець білий – <i>Dictamnus albus</i> L.	+				
		(рідкісний)				
242.	Клокичка периста – <i>Staphylea pinnata</i> L.	+				
		(рідкісний)				
243.	Пухирник малий – <i>Utricularia minor</i> L.	+				
		(вразливий)				
244.	Повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська) – <i>Cymbochasma borysthena</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz	+				
		(рідкісний)				
245.	Наперстянка великоцвіта – <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	–				
246.	Льонок бессарабський – <i>Linaria bessarabica</i> Kotov	+			+	
		(недостатньо відомий)			I	
247.	Франкенія припорошена – <i>Frankenia pulverulenta</i> L.	+				+
		(вразливий)				(R)
248.	Кропива київська – <i>Urtica kioviensis</i> Rogov	–			+	
					V	
249.	Фіалка біла – <i>Viola alba</i> Besser	+				
		(рідкісний)				
250.	Фіалка Лавренка – <i>Viola lavrenskoana</i> Klok.	–				
251.	Вошерія прибережна – <i>Vaucheria litorea</i> Hoffm.-Bang. et C. Ag.	+				
		(рідкісний)				
252.	Ектокарпус стручковатий – <i>Ectocarpus siliculosus</i> (Dillw.) Lyngb. var. <i>hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Gallardo = (<i>E. hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Kjellm.)	+				
		(вразливий)				
253.	Пілайєла прибережна – <i>Pylaiella littoralis</i> (L.) Kjellm.	+				
		(рідкісний)				
254.	<i>Leathesia difformis</i> (L.) Aresch.	–				
255.	Стилофора ніжна – <i>Stilophora tenella</i> (Esper) P.C. Silva = <i>S. rhizodes</i> (Turn.) J. Agardh	+				
		(вразливий)				

256.	Пунктарія хвиляста – <i>Punctaria tenuissima</i> (C. Agardh) Grev. = (<i>Desmotrichum undulatum</i> (J. Agardh) Reinke)	+				
257.	Пунктарія широколиста – <i>Punctaria latifolia</i> Grev.	+				
258.	Петалонія зостеролиска – <i>Petalonia zosteriifolia</i> (Reinke) Kuntze	+				
259.	Кладостефус кільчастий – <i>Cladostephus verticillatus</i> (Lightf.) C.Ag.	+				
260.	Сфацеларія карликова – <i>Sphacelaria nana</i> Nägeli ex Kütz. = <i>S. saxatilis</i> Kuck.) Sauv.)	–				
261.	Діктиота дихотомічна – <i>Dictyota dichotoma</i> (Huds) J.V. Lamour.	+				
262.	<i>Cystoseira barbata</i> C.Ag.	–				
263.	Хроодактилон розгалужений – <i>Chroodactylon ramosum</i> (Thwait.) Hausg. = (<i>Asterocystis ramosa</i> (Thwait) Gobi)	+				
264.	Хроодактилон Волле – <i>Chroodactylon wolleanum</i> Hansg. (<i>Asterocystis wolleana</i> (Hansg.) Lagerh.)	+				
265.	<i>Stylonema alsidii</i> (Zanardinii) K.M. Drew. = (<i>Goniotrichum elegans</i> (Chauv.) Zanard.)	+				
266.	Родохортон пурпуровий – <i>Rhodochorton purpureum</i> (Lightf.) Rosenv.	+				
267.	Евпогодон короткогострокінцевий – <i>Dasyopsis apiculata</i> (C. Ag.) Zinova, 1967	+			-	
268.	Батрахоспермум зовнішньоплідний – <i>Batrachospermum gelatinosum</i> (L.) D.C.	+				
269.	Немаліон глистоподібний – <i>Nemalion helminthoides</i> (Vellay) Batters	+				
270.	Гельмінтора розчепірена – <i>Helminthora divaricata</i> (C.Ag.) J. Ag.	+				
271.	Полісіфонія дрібношипова – <i>Polysiphonia spinulosa</i> Grev., 1841	+			-	
272.	Пейсонелія Дуби – <i>Peyssonnelia dubyi</i> Crouan	–				

273.	Філофора псевдороза – <i>Phyllophora pseudoceranoidea</i> (S.G. Gmel.) Newroth et R.A. Taylor	+	(зникаючий)				
274.	<i>Phyllophora crispa</i> (Hudson) P.S. Dixon	–					
275.	<i>Phyllophora truncata</i> (<i>Coccotylus truncatus</i>) (Pallas) M.J.Wynne and J.N.Heine	–					
276.	Лофосифонія повзуча – <i>Lophosiphonia reptabunda</i> (Suhr.) Kylin	+	(рідкісний)				
277.	Калітамніон зернистий – <i>Callithamnion granulatum</i> (Ducluz.) C. Ag.	+	(вразливий)				
278.	Монострома неясна – <i>Monostroma obscurum</i> (Kütz.) J. Ag.	–					
279.	Кладофора Хутчинса – <i>Cladophora hutchinsiae</i> (Dillw.) Kütz.	–					
280.	Болбоколеон волосоподібний – <i>Bolbocoleon piliferum</i> Pringsh.	–					
281.	Ентероморфа азовська – <i>Enteromorpha maeotica</i> Pr.–Lavr., 1945	+	(рідкісний)				
282.	Стигеоклоніум пучкуватий – <i>Stigeoclonium fasciculare</i> Kütz., 1847	+	(вразливий)				
283.	Кладофора вадорська – <i>Cladophora vadorum</i> (Aresch.) Kütz., 1849 *	–					
284.	Кладофора далматська – <i>Cladophora dalmatica</i> Kütz., 1843	+	(рідкісний)				
285.	Феофіла деревоподібна – <i>Phaeophila dendroides</i> (P. L. et H. M. Crouan) Batters (<i>Ectochaete leptochaete</i>)	–					
286.	Хара свіюча – <i>Chara canescens</i> Desv. Et Loisel in Loisel, 1810	+	(рідкісний)				
287.	Зморшок степовий – <i>Morchella steppicola</i> Zer. *	–					
288.	Гриб-зонтик дівочий – <i>Macrolepiota puellaris</i> (Fr.) Mos.	+	(рідкісний)				
289.	Цетрарія степова – <i>Cetraria steppae</i> (Savicz) Cogt *	–					
290.	Неофусцелія грубозморшківата – <i>Neofuscelia ryssolea</i> (Ach.) Essl.	+	(вразливий)				
291.	Торнабеа щитоподібна – <i>Tornabea scutellifera</i> (With.) J. R. Laundon	+	(рідкісний)				
292.	Ксантопармелія камчадальська – <i>Xanthoparmelia camtschadalis</i> (Ach.) Hale	+	(вразливий)				

Примітка: * – види, які виключені з Червоної книги у 2021 р. (у порівнянні з 2009 р.).
За інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдження виду
Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.)	Так (Карантинний організм, А-2)	Механічне скошування до цвітіння, виривання з корінцем, локальна обробка гербіцидами на неселітєбних територіях.
Ценхрус довгоголковий (<i>Cenchrus longispinus</i> (Hack.) Fernald)	Так (Карантинний організм, А-2)	Контроль посівного матеріалу, зачистка узбіч автошляхів, дотримання сівозмін.
Сорго алепське (гумай) (<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.)	Так (Регіональний карантинний список)	Глибока оранка із подрібненням кореневищ, застосування системних гербіцидів.
Айлант найвищий (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle)	Ні (Включено до Переліку інвазійних дерев Наказом Міндовкілля № 184 від 03.04.2023)	Заборона використання у лісовідновленні/озелененні; хімічна обробка пнів, ін'єкції гербіцидів у стовбур, викорчовування проростків.
Маслинка вузьколиста (<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.)	Ні (Включено до Переліку інвазійних дерев Наказом № 184)	Заборона посадок у ПЗФ та лісосмугах, механічна рубка самосіву.
Аморфа кущова (<i>Amorpha fruticosa</i> L.)	Ні (Вид-трансформер)	Рубка та викорчовування у заплавах річок (Дністер, Дунай) для запобігання замуленню та витісненню лучної рослинності.
Клен ясенелистий (<i>Acer negundo</i> L.)	Ні (Включено до Переліку інвазійних дерев Наказом № 184)	Заборона використання у лісовому господарстві, видалення самосіву під час рубок догляду.
Робінія звичайна (біла акація) (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.)	Ні (Включено до Переліку інвазійних дерев Наказом № 184)	Контроль поширення у степових балках та охоронних зонах природоохоронних об'єктів.

Попередній список видів адвентивної фракції флори всієї степової зони налічує 468 видів рослин, у т.ч. 314 кенофітів і 134 археофітів (Протопопова В. В., Шевера М. В., Мосякін С. Л., Соломаха В. А., Соломаха Т. Д., Васильєва Т. В., Петрик С. П. Види-трансформери у флорі Північного Причорномор'я // Укр. бот. журнал. — 2009. — Т. 66, № 6. — С. 770-782).

За інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщені в Інтернеті, надається посилання)
Дослідження за темою: «Комплексний моніторинг дельтових екосистем в умовах оптимального використання природних ресурсів»	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Річний звіт ДБЗ за 2025 рік; Літопис природи ДБЗ за 2025 рік.

(Літопис природи): етап виконання зазначеної теми у 2025 році – «Комплексний моніторинг екосистем Дунайського біосферного заповідника в умовах використання очеретяних заростей». Протягом 2025 року. Територія Дунайського біосферного заповідника НАН України, Ізмаїльський район, Одеська область.			
Проведені дослідження стану очеретяних заростей, супутньої флори та рослинності на місцях заготівлі очерету	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	ОБҐРУНТУВАННЯ щодо встановлення ліміту на заготівлю очерету на території Дунайського біосферного заповідника на 2025р. Ліміти Міндовкілля для заготівлі очерету у 2025 році отримані
Дослідження за темою «Моніторинг рослинних та тваринних угруповань берегової лінії та плавнів Дунайського біосферного заповідника при експлуатації МПК ГСХ р. Дунай-Чорне море»	Фінансування ДП «Дельта лоцман»	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Узагальнюючий звіт за договором від 10 червня 2025 року №26 для Міндовкілля та ДП «Дельта лоцман»
Дослідження за темою: «Розробка методів відновлення екосистем дельти Дунаю та рекомендації щодо їх оптимального використання (На прикладі	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Річний звіт ДБЗ за 2025 рік; Літопис природи ДБЗ за 2025 рік.

Жебриянського пасма)»: етап виконання зазначеної теми у 2025 році – «Комплексне дослідження Жебриянського пасма та розробка методів відновлення його екосистеми» Протягом 2025 року. Територія Дунайського біосферного заповідника НАН України, Ізмаїльський район, Одеська область.			
Оцінка стану прируслового лісу на території Дунайського біосферного заповідника на прикладі острова Єрмаків, Кілійська громада, Ізмаїльський район, Одеська область, 2025 – 2026 рр.	Фінансування Stichting Rewilding Europe	ГО «Рівалдінг Україна»	Поточна діяльність
Моніторинг відновлення луку острова Білгородський шляхом випасу копитних ссавців, 2025 – 2026 рр.	Фінансування Stichting Rewilding Europe	ГО «Рівалдінг Україна»	Поточна діяльність
Розчистка підвідних каналів Лузарса і Прорва від р. Дунай для водообміну та оздоровлення оз. Картал	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти	ГО «Рівалдінг Україна», Ізмаїльське управління водних ресурсів	Розчищено та відновлено проточність більше 5 км протоки Лузарса та покращено водообмін з Дунаєм

	під загрозою» Кембриджськ ої природоохоро нної ініціативи		
НПП «Куяльницький». Проведено роботу з інвентаризації флори, ліхенобіоти та мікобіоти парку, протягом 2025 року		Калашнік К.С., Жердева І.С.	За літературними і власними даними флора ЦИН «Куяльницький» нараховує 908 видів: із них судинних рослин – 548 видів, нижчих рослин — 307 видів і грибів - 53 види. У водних і наземних екотопах виявлено 282 видів водоростей, 25 видів лишайників, 38 видів облигатних паразитичних грибів та 17 видів макроміцетів.
НПП «Куяльницький». Проведено збір даних фенологічних спостережень по флорі, протягом 2025 року		Калашнік К.С.	Зафіксовано 42 фенологічні явища у рослинному світі за 2025 рік.
Розпочато дослідження флори лишайників національного природного парку «Куяльницький», протягом 2025 року		Жердева І.С., Калашнік К.С.	Жердева І.С., Калашнік К.С., Попередні дані щодо флори лишайників національного природного парку «Куяльницький» // збірник «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. Матеріали Сьомої міжнародної науково-практичної конференції» (4-5 червня 2025 року, сел. Путила, Чернівецька область, Україна) / наук. ред. І. І. Чорней, І. В. Скільський, Д. І. Юзик. - Чернівці : Друк Арт, 2025. -320 с.
Розпочато дослідження мікобіоти національного природного парку «Куяльницький», протягом 2025 року		Калашнік К.С., Жердева І.С.	Калашнік К.С., Жердева І.С. Попередні дані щодо мікобіоти національного природного парку «Куяльницький» // збірник «Актуальні проблеми ботаніки та екології. Матеріали конференції молодих учених, присвяченої 100- річчю Українського ботанічного товариства та 90-річчю Національного ботанічного саду імені М.М. Гришка НАНУ» (Київ, 23 - 25 жовтня 2025 р.). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2025. – 84 с.
Проведено інвентаризацію рідкісних видів рослин НПП «Куяльницький». Проведено інвентаризацію рідкісних		Деркач О.М., Калашнік К.С., Жердева І.С.	Фіторізноманіття території НПП «Куяльницький» вирізняється високим ступенем раритетності - 40 видів рослин і 2 види мікобіоти включені в охоронні списки різного рангу. В Європейському червоному списку знаходяться два види <i>Crambe</i> <i>aspera</i> M. Bieb. та <i>Phlomis hybrida</i>

рослинних угруповань та оселищ резолюції № 4 Бернської конвенції. Протягом 2025 року			Zelen. Відповідно до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES) підлягає охороні <i>Adonis vernalis</i> L. Окрім 16 видів судинних рослин, на території національного природного парку виявлено 2 види лишайників (<i>Squamarina cartilaginea</i> (With.) P. James, <i>Squamarina lentigera</i> (G. H. Weber) Poelt) та два Види водоростей (<i>Chara canescens</i> Desv. & Loisel in Loisel, <i>Vaucheria litorea</i> C. Agardh), занесених до Червоної книги України. У 2025 році в НПП «Куяльницький» було виявлено і додано до загального списку два види рослин з Регіонального червоного списку Одеської області проліска дволиста (<i>Scilla bifolia</i>) та анемона лісова (<i>Anemone sylvestris</i>). Серед рослинних угруповань національного природного парку «Куяльницький» 7 формацій включені до Зеленої книги України (2009). Було виявлено також 12 оселищ резолюції №4 Бернської конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони
Проведено польові дослідження з метою виявлення та картування місць зростання рідкісних видів рослин. Проведено моніторингові дослідження рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України: оставника одеського, Тюльпана запашного та пізньоцвіту трилистого. Протягом 2025 року.		Деркач О.М., Калашнік К.С., Кошелев О. В., Жердева І.С.	На схилах Куяльницького лиману наявна фрагментована популяція тюльпану запашного, або Шренка, яка становиться з десятків локалітетів на правобережній частині і декількох локалітетів на лівобережних схилах (Калашнік, Кошелев, 2023). Саме в Одеській області проходить західна межа ареалу <i>T. schrenkii</i> в Україні та світі, тому кожна локальна популяція, яка знаходиться на межі ареалу, потребує особливої охорони. Більшість локалітетів на схилах лиману знаходяться в межах Парку, що дає змогу зменшити існуюче антропогенне навантаження на популяцію, а також розробити і запровадити дієві програми моніторингу рослинних угруповань з участю тюльпану запашного. Знайдено два нових місцезростання пізньоцвіта трилистого (<i>Colchicum triphyllum</i>). Раніше на схилах Куяльницького лиману було відоме одне місцезростання за межами заповідного об'єкту та без зазначення точних координат. Знайдено та закартовано нові місцезростання

			оставника одеського <i>Gymnospermium odessanum</i> (dc.) Takht.
Закладено та паспортизовано пробні площі для спостережень за рідкісними видами рослин на території НПП «Куяльницький». Протягом 2025 року.		Калашнік К.С.	У 2025 році були закладені та паспортизовані пробні площі для спостережень за рідкісними видами рослин - <i>Adonis wolgensis</i> , <i>Stipa lessingiana</i> , <i>Stipa pulcherrima</i> , <i>Tulipa schrenkii</i> і закладено 4 пробних площ на лівобережних схилах Куяльницького лиману. Для ковил пробні площі являють собою стандартні геоботанічні ділянки площею 10 м ² , на яких разом з м.н.с. Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України докт. філ. Дарією Боровик були проведені геоботанічні описи. Для горищів волзького і тюльпану Шренка площа пробних ділянок становила 1 м ² , на них була відмічена кількість рослин (прегенеративні і генеративні особини), їхній стан, розміри рослин. Закладені пробні площі дозволять спостерігати за зміною рідкісних рослин внаслідок кліматичних змін та антропогенного впливу.
Нова знахідка рідкісного виду <i>Vaucheria litorea</i> в Україні на території НПП «Куяльницький», весна 2025, південна частина Куяльницького лиману		Калашнік К.С., Кошелев О. В.	Навесні 2025 року в південній частині Куяльницького лиману на границі ґрунт-вода мілководних солонуватих озер та малих водотоків були відібрані зразки водоростей роду <i>Vaucheria</i> для подальшої видової ідентифікації. Відібрані зразки мали сформовані оогонії та антеридії, за морфологією яких був визначений вид <i>Vaucheria litorea</i> Hoffm.-Bang. et C.Agardh. Водорості <i>V. litorea</i> Hoffm.-Bang. et C.Agardh (Вошерія прибережна) надано природоохоронний статус «Рідкісний вид», і вона включена до Червоної книги України. Це бореальний вид із диз'юнктивним (розірваним) ареалом, чисельність якого скорочується. В Україні зустрічається локально дрібними групами (дернинками); основними локаціями є Тузовська група лиманів та пониззя Тилігульського лиману в Одеській області.
Нова знахідка Калашнік рідкісного виду <i>Chara canescens</i> на території НПП «Куяльницький»		Калашнік К.С., Кошелев О. В.	На початку червня 2025 р. при пригирлової ділянки р. Кубанка, що входить до гідрографічної мережі території НПП «Куяльницький», було виявлено значне скупчення харових водоростей, яке рясним килимом вкривало дно водойми. Проективне покриття сягало 80-90%. Водорості

			зустрічались у безпосередній близькості до сліпого гирла р. Кубанка на узбережжі Куяльницького лиману. Вище за течією харофітів не знайдено. Харова водорість була визначена як <i>Chara canescens</i> Loisel. — вид з Червоної книги України, який має статус «рідкісний». Пізніше ідентифікація була підтверджена к.б.н. О.В. Борисовою, с.н.с. відділу фікології, ліхенології та бріології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України. Отже, виявлено нове місцезнаходження цього виду в Одеській області і, відповідно, в Україні. Загальна довжина річки, де була знайдена <i>C. canescens</i>, дорівнювала 470 м, сумарна площа локалітету становила 2460 м², проєктивне покриття досягало 80-90%. З огляду на розміри, виявлений в р. Кубанка локалітет <i>C. canescens</i> можна вважати найбільшим в Україні.
Моніторингові дослідження стану популяцій видів рослин, у тому числі занесених до Червоної книги України на протязі 2025 року. Територія РЛП «Тилігульський»	Бюджетні кошти	РЛП «Тилігульський» Науково-дослідний відділ	Встановлено, що флора парку нараховує 624 види судинних рослин, із яких 22 види занесені в Національну та Міжнародну червоні книги, серед яких чимало ендемічних видів: гімносперміум одеський (<i>Gymnospermium odessantum</i>), пізньоцвіт анкарський (<i>Colchicum ancyrense</i>), шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i>), тюльпан Биберштейна (<i>Tulipa bibershteiniana</i>), тюльпан Шренка (<i>T. Schrenkii</i>), підсніжник Елвеза (<i>Galantus elwesii</i>), астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>), ряст ущільнений (<i>Coridalis solida</i>), горіцвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i>), сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i>), штернбергія осіння (<i>Sternbergia colchiciflora</i>), проліска дволиста (<i>Scilla biflora</i>), белевалія сарматська (<i>Bellevalia sarmatica</i>), гіацинтік блідий (<i>Hyacinthella leucophaea</i>), рястка Буше (<i>Ornithogalum bouscheanum</i>), рястка Коха (<i>Ornithogalum koshii</i>), астрагал шерстисто квітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>), еремогоне головчаста (<i>Tremogone cephalotes</i>), ковила Лессінга (<i>Stypa lessengiana</i>), ковила українська (<i>Stypa ucrainica</i>), півники карликові (<i>Iris pumica</i>), мигдаль степовий (<i>Amygdalus nana</i>), таволга звіробоелиста (<i>Spiraea hypericifolia</i>), ефедрa двоколоскова (<i>Ephedra</i>

			distachia) тощо. Інформація по вивченню рослин оприлюднена в соцмережі ФБ на сторінці парку: https://www.facebook.com/profile.php?id=100008436966726
--	--	--	--

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт
			встановлений	фактично використаний	
-	-	-	-	-	-

9. Тваринний світ

Фауна Одеської області різноманітна і представлена 1 500 видами безхребетних та більше 400 видами хребетних тварин.

Серед лісової фауни найчисельнішими є зайці-русаки, а степової – хом'як, ховрашок, тушканчик. Водяться також лосі, козулі, дикі кабани і кози, лисиці, борсуки, куниці, видри, єнотоподібні собаки та багато видів лісових птахів. На незамерзаючих ділянках Південного Бугу зимують лебеді, дикі гуси та качки.

Найчисельнішою та найважливішою як в природоохоронному, так і екологічному плані групою хребетних тварин області є птахи. Зареєстровано більше 320 видів птахів, серед них зустрічаються рідкісні види, як то: великий та малий баклан, сіра, руда, мала та велика білі чаплі, квак, кричачки річковий пелікан рожевий та кучерявий, орлан-білохвіст та інші.

Серед земноводних найбільш чисельними є озерна та їстівна жаби, звичайна квакша та дунайський тритон, а серед плазунів – болотна черепаха, звичайний вуж, прудка ящірка.

Із ссавців особливий інтерес викликає єдиний представник ластоногих Чорного моря – тюлень-монах, окремі особини якого траплялися в українській частині дельти Дунаю на території Дунайського біосферного заповідника. У Чорному морі розповсюджені популяції дельфінів.

Із навколоводних звірів – мешканці прісних водойм: інтродуковані ондатра та єнотоподібний собака, а також рідкісні «червонокнижні» – горностай, річкова видра, європейська норка. В плавнях зрідка зустрічається кіт лісовий.

Починаючи з 2020 року в Одеській області громадська організація Rewilding Ukraine займається відновленням екосистем в дельті Дунаю та в Тарутинському степу за фінансової підтримки гранту Європейського фонду повернення щодо диких тварин Rewilding Europe. Метою проекту стало повернення природного випасу в дельту Дунаю шляхом заселення трав'янистих тварин, таких як водяні буйволи, європейські лані, лісові олені. До Тарутинського степу завезене стадо куланів, ланей, оленів благородних. Попри воєнні дії роботи продовжувались у 2025 році. На сьогодні багато тварин адаптувалися та дали потомство. Це допомагає створити та підтримувати

багатий на біорізноманіття напіввідкритий мозаїчний ландшафт з луками, водоймами та різноманітними рослинами, зменшити ризик виникнення пожеж та стимулює екотуризм в регіоні.

Стосовно ведення мисливського господарства необхідно зазначити, що в області зареєстровано 40 користувачів мисливських угідь, за якими закріплено 2,5 млн га угідь. З початку військової агресії РФ проти України використання мисливських тварин на території області не здійснювалось.

За даними зимових обліків чисельності основних видів мисливських тварин їх кількість зросла за останні кілька років приблизно на 72 %, а хижих хутрових м'ясоїдних тварин на 75 % за рахунок відсутності будь якого полювання. На високому рівні залишається чисельність хижих і шкідливих тварин, таких як: вовк, лисиця, єнотоподібна собака, борсук, шакал, які сприяють розповсюдженню сказу і наносять велику шкоду не лише мисливському, а й сільському господарству.

Щодо іхтіофауни, то в річках і озерах водяться лящ, судак, сом, щука, сазан, окунь та інші види риб. Розводять товстолобика, білого амура, сазана.

В акваторії Дунаю зустрічаються види риб, занесені до Європейського Червоного списку: шип, атлантичний осетер, чорноморський та дунайський лосось, умбра, стерлядь, пічкур дунайський довговусий, йорж смугастий, білуга (найбільша серед риб, що мешкають в прісних водах) і інші. З промислових видів найціннішими є осетрові та дунайський оселедець.

Стосовно ведення рибного господарства в області необхідно зазначити, що рибогосподарська діяльність здійснюється за такими напрямками:

- промисловий вилов водних біоресурсів згідно укладених договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах;
- в умовах Режиму спеціального товарного рибного господарства;
- аквакультура.

У зв'язку з введенням в Україні воєнного стану, Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією, військовими та прикордонниками введено заборону виходу плавзасобів суден флоту рибного господарства для здійснення промислового вилову водних біоресурсів у Чорному морі, Малому Аджалицькому лимані, південній частині Дністровського лиману, частково річці Дністер, Шаболатському лимані, Тузловській групі лиманів, частково в р. Дунай та на озері Сасик.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

	2023*	2024**	2025**
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	341	341	341
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	244	238	238
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	10	10	10
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції	38	38	38

про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.			
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	31	31	31
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	33	33	33
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATS), од.	10	10	10

Примітка: * – за Червоною книгою України (2009 р.); ** – за “Переліком видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ)” (2021 р.).

За інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 01.01.2026)

Таблиця 39

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСО П
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Меризія азовська – <i>Moerisia maetica</i> (Ostroumow, 1896)	+							
2	Оліндіас несподіваний <i>Olindias inexpectata</i> (Ostroumov, 1896)	+							
3	Археобдела каспійська – <i>Archaeobdella esmonti</i> Grimm, 1876	+							
4	Трохета потайна – <i>Trocheta subviridis</i> Dutrochet, 1817	+							
5	Глотківка Щоголева – <i>Erpobdella stschhegolewi</i> (Lukin et Epstein, 1960)	+							
6	П’явка аптечна – <i>Hirudo verbana</i> Carena, 1820	+							
7	Брахінекта лякаюча – <i>Branchinecta ferox</i> (M. Milne-Edwards, 1840)	+							
8	Бранхінекта східна – <i>Branchinecta orientalis</i> G.O. Sars, 1901	+							
9	Бранхінектела середня – <i>Branchinectella media</i> (Schmankewitsch 1873)	+							
10	Браншінела колюча – <i>Branchinella spinosa</i> (H. Milne-Edwards, 1840)	+							

11	Ніфарг середній – <i>Niphargoides intermedius</i> (Carausu, 1943)	+							
12	Мізида аномальна – <i>Hemimysis anomala</i> Sars, 1907 *	–							
13	Мізида Варпаховського – <i>Katamysis warchowskyi</i> Sars, 1893	+							
14	Іфігенела шаблінська – <i>Iphigenella shablensis</i> (Carausu, 1943)	+							
15	Іфігенела колючконога – <i>Iphigenella acanthopoda</i> Sars, 1896	+							
16	Іфігенела Андрусєва – <i>Iphigenella andrussovi</i> (Sars, 1896)	+							
17	Рак-самітник – <i>Diogenes</i> <i>pugilator</i> (Roux, 1828)	–							
18	Трав'яний краб – <i>Carcinus</i> <i>mediterraneus</i> Czerniavsky, 1884	+							
19	Кам'яний краб – <i>Eriphia</i> <i>verrucosa</i> Forskal, 1775	+							
20	Ксанто пореса – <i>Xantho</i> <i>poressa</i> (Olivi, 1792) *	–							
21	Мармуровий краб – <i>Pachygrapsus marmoratus</i> (Fabricius, 1793)	+							
22	Кольпоциклоп шипуватий – <i>Colpocyclops longispinosus</i> (Monchenko, 1977)	+							
23	Мухоловка звичайна – <i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	+							
24	Палінгенія довгохвоста – <i>Palingenia longicauda</i> (Olivier, 1791)	+							
25	Лютка темна – <i>Lestes</i> <i>macrostigma</i> (Eversmann, 1836)	–						+	
26	Стрілка Ліндена – <i>Erythromma lindenii</i> (Selys, 1840)	+						+	
27	<i>Coenagrion ornatum</i> Selys, 1850	–						+	
28	<i>Coenagrion scitulum</i> (Rambur, 1842)	–						+	
29	Дозорець-імператор – <i>Anax</i> <i>imperator</i> Leach, 1815	+						+	
30	<i>Sympetrum depressiusculum</i> (Selys, 1841)	–						+	

31	Бабка перев'язана – <i>Sympetrum pedemontanum</i> (Allioni, 1776)	+						+	
32	Емпуза смугаста – <i>Empusa fasciata</i> Brullè, 1836	+						+	
33	Ірис плямистокрилий – <i>Iris polystictica</i> (Fischer - Waldheim, 1833)	+							
34	Боліварія короткокрила – <i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas, 1773)	+						+	
35	Пилкохвіст український – <i>Poecilimon ukrainicus</i> Bey-Bienko, 1951	+							
36	Дибка степова – <i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	+						+	
37	Коник-товстун степовий – <i>Callimenus multituberculatus</i> (Fischer-Waldheim, 1833)	+						+	
38	Кошеніль польська – <i>Porphytopha polonica</i> (Linnaeus, 1758).	+							
39	<i>Aphelocheirus aestivalis</i> (Fabricius 1794)	–							
40	Стрибун Бессера – <i>Cephalota besseri</i> (Dejean, 1826)	+							
41	Стрибун Нордмана – <i>Cicindela nordmanni</i> Chaudoir, 1848	–							
42	<i>Cicindela contorta</i> Fischer von Waldheim, 1828	–							
43	<i>Cicindela trisignata</i> Dejean, 1822	–							
44	Красотіл пахучий – <i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
45	Турун Ештрайхера – <i>Sarabus estreicheri</i> (Fischer von Waldheim, 1822)	+							
46	Жужелиця Шевролата – <i>Parazuphium chevrolati</i> (Castelnau 1833)	+							
47	Жужелиця дама – <i>Carterus dama</i> (Rossi, 1792)	+							
48	<i>Agabus biguttatus</i> (Olivier, 1795)	–							
49	<i>Agabus didymus</i> (Olivier, 1795)	–							
50	<i>Agabus fuscipennis</i> (Paykull, 1798)	–							
51	<i>Agabus paludosus</i> (Fabricius, 1801)	–							

52	<i>Platambus maculatus</i> (Linnaeus, 1758)	—							
53	<i>Rhantus grapii</i> (Gyllenhal, 1808)	—							
54	<i>Rhantus latitans</i> Sharp, 1882	—							
55	<i>Rhantus exsoletus</i> (Forster, 1771)	—							
56	<i>Colymbetes striatus</i> (Linnaeus, 1758)	—							
57	<i>Dytiscus circumcinctus</i> Ahrens, 1811	—							
58	<i>Dytiscus marginalis</i> Linnaeus, 1758	—							
59	<i>Hydroporus obscurus</i> Sturm, 1835	—							
60	<i>Herophydrus musicus</i> (Klug, 1834)	—							
61	<i>Hydaticus grammicus</i> (Germar, 1827)	—							
62	<i>Hydroporus discretus</i> Fairmaire et Brisout, 1859	—							
63	<i>Hydroporus memnonius</i> Nicolai, 1822	—							
64	<i>Hydroporus palustris</i> (Linnaeus, 1761)	—							
65	<i>Hydroporus pubescens</i> (Gyllenhal, 1808)	—							
66	<i>Hydroporus tristis</i> (Paykull, 1798)	—							
67	<i>Hygrotus enneagrammus</i> (Ahrens, 1833)	—							
68	<i>Hygrotus pallidulus</i> (Aube, 1850)	—							
69	<i>Hygrotus parallelogrammus</i> (Ahrens, 1812)	—							
70	<i>Hygrotus quinquelineatus</i> (Zetterstedt, 1828)	—							
71	<i>Hygrotus versicolor</i> (Schaller, 1783)	—							
72	<i>Ilybius chalconatus</i> (Panzer, 1796)	—							
73	<i>Ilybius similis</i> Thomson, 1856	—							
74	<i>Laccophilus hyalinus</i> (De Geer, 1774)	—							
75	<i>Nebrioporus ceresyi</i> (Aubè, 1838)	—							
76	<i>Haliplus flavicollis</i> Sturm, 1834	—							
77	<i>Haliplus fulvicollis</i> Erichson, 1837	—							
78	<i>Haliplus fulvus</i> (Fabricius, 1801)	—							

79	<i>Haliphus furcatus</i> Seidlitz, 1887	–							
80	<i>Haliphus heydeni</i> Wehcke, 1875	–							
81	<i>Haliphus immaculatus</i> Gerhardt, 1877	–							
82	<i>Haliphus lineaticollis</i> (Marshall, 1802)	–							
83	<i>Haliphus maculatus</i> Motschulsky, 1860	–							
84	<i>Haliphus obliquus</i> (Fabricius, 1787)	–							
85	<i>Haliphus sibiricus</i> Motschulsky, 1860	–							
86	<i>Haliphus variegatus</i> Sturm, 1834	–							
87	<i>Haliphus zacharenkoi</i> Gramma et Prisny, 1973	–							
88	<i>Hygrobia hermanni</i> (Fabricius 1775)	–							
89	<i>Aulonogyrus concinnus</i> (Klug, 1834)	–							
90	<i>Gyrinus caspius</i> Ménétriés, 1832	–							
91	<i>Gyrinus paykulli</i> Ochs, 1937	–							
92	<i>Gyrinus suffriani</i> Scriba, 1855	–							
93	<i>Orectochilus villosus</i> (O.F. Müller, 1776)	–							
94	Волохатий стафілін – <i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
		(рідкісний)							
95	<i>Oscypus brunnipes</i> (Fabricius, 1781)	–							
96	<i>Oscypus tenebrius</i> (Gravenhorst, 1846)	–							
97	Стафілін Плігінського – <i>Tasgius pliginskii</i> (Bernhauer, 1915)	+							
		(вразливий)							
98	Стафілін Сольського – <i>Tasgius solskyi</i> (Fauvel, 1875)	–							
99	Жук-олень – <i>Lucanus cervus</i> Linnaeus, 1758	+						+	
		(рідкісний)						(NT)	
100	Болбелязм однорогий – <i>Bolbelasmus unicornis</i> (Scrank, 1789)	+							
		(вразливий)							
101	Жук-самітник – <i>Osmoderma barnabita</i> (Motschulsky, 1845)	+						+	
		(вразливий)						(NT)	
102	<i>Elatér ferrugineus</i> Linnaeus, 1758	–						+	
								(NT)	
103	Евритерія золотиста – <i>Eurythrea aurata</i> (Pallas, 1776)	+							
		(рідкісний)							

104	Плоскотілка червона – <i>Cusujus cinnabarinus</i> (Scopoli, 1763)	+						+	
105	<i>Cerocoma schaefferi</i> (Linnaeus, 1758)	–							
106	<i>Cerocoma schreberi</i> (Fabricius, 1781)	–							
107	<i>Epicauta rufidorsum</i> (Goeze, 1777)	–							
108	<i>Mylabris fabricii</i> Sumakov, 1924	–							
109	Морімус темний – <i>Morimus</i> <i>funereus</i> (Mulsant, 1863)	+						+	
110	Вусач-червонокрил Келлера – <i>Purpuricenus kaehleri</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
111	Вусач земляний хрестоносець – <i>Dorcadion</i> <i>equestre</i> (Lachmann, 1770)	+							
112	Вусач мускусний – <i>Aromia</i> <i>moschata</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
113	<i>Clytra atraphaxidis</i> (Pallas, 1773)	–							
114	<i>Exosoma collare</i> (Hummel, 1825)	–							
115	Левкомігус білосніжний – <i>Leucomigus candidatus</i> (Pallas, 1771)	+							
116	Брахіцерус зморшкуватий – <i>Brachycerus sinuatus</i> (Olivier, 1807)	+							
117	<i>Brachycerus foveicollis</i> Gyllenhal, 1833	–							
118	Велетенський мурашиний лев західний – <i>Acanthacლის</i> <i>occitanica</i> (Villers, 1789)	+							
119	Мантіспа штирійська – <i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	+							
120	Махаон – <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
121	Подалірій – <i>Iphiclides</i> <i>podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
122	Поліксена – <i>Zerynthia</i> <i>polyxena</i> ([Denis et Schiffermuller], 1775)	+						+	
123	Мнемозина – <i>Parnassius</i> <i>mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
124	Зегріс Евфема – <i>Zegris</i> <i>eupheme</i> (Esper, 1805)	+						+	
125	Аврора біла – <i>Euchloe</i> <i>ausonia</i> (Hübner, [1804])	+						+	
126	Люцина – <i>Hammaris lucina</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	

127	Сатир залізний – <i>Hipparchia statilinus</i> (Hufnagel, 1766)	+						+	
128	Чорнушка Феґея – <i>Proterebia afra</i> (Fabricius, 1787)	+						+	
129	Томарес Ногеля – <i>Tomares nogelii</i> (Herrich-Schaffer, 1851)	+						+	
130	Синявець Пилаон – <i>Plebeius pylaon</i> (Fisher von Waldheim, 1832)	+						+	
131	Синявець Бавій – <i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	+						+	
132	Бражник мертва голова – <i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	+							
133	Бражник дубовий – <i>Marumba quercus</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+							
134	Бражник скабіозовий – <i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
135	Бражник Прозерпіна – <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	+							
136	Сатурнія велика – <i>Saturnia pyri</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+							
137	Сатурнія мала – <i>Eudia ravonia</i> (Linnaeus, 1758)	+							
138	Сатурнія середня – <i>Eudia spini</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	+							
139	Сатурнія руда – <i>Agria tau</i> (Linnaeus, 1758) *	–							
140	Стрічкарка блакитна – <i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	+							
141	Стрічкарка орденська малинова – <i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	+							
142	Каптурниця пишна – <i>Cucullia magnifica</i> (Freyer, 1840)	+							
143	Каптурниця срібляста – <i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	+							
144	Каптурниця срібна – <i>Cucullia argentea</i> (Hufnagel, 1766)	+							
145	Совка сокиркова – <i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758) *	–							

146	Пістрянка весела – <i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	+							
147	Пахіцефус степовий – <i>Pachycephus cruentatus</i> (Eversmann, 1847)	+							
148	Архірилея чорна – <i>Archirillea inopinata</i> Silvestri, 1920	+							
149	Сколія-гігант – <i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	+							
150	Дисцелія зональна – <i>Discoelius zonalis</i> (Panzer, 1801)	+							
151	Аноплій самарський – <i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	+							
152	Амофіла сарептська – <i>Ammophila sareptana</i> Kohl, 1884	+							
153	Церцеріс горбкуватий – <i>Cerceris tuberculata</i> (Villers, 1787)	+							
154	Стіз двокрапковий – <i>Stizus bipunctatus</i> (F. Smith, 1856)	+							
155	Стіз смугастий – <i>Stizus fasciatus</i> (Fabricius, 1781)	+							
156	Стізоїд тризубий – <i>Stizoides tridentatus</i> (Fabricius 1775)	+							
157	Сфекс рудуватий – <i>Sphex funerarius</i> Gussakovskij, 1934	+							
158	Лярра анафемська – <i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	+							
159	Мелітурга булавовуса – <i>Melitturga clavicornis</i> (Latreille, 1806)	+							
160	Дазипода шипоносна – <i>Dasypoda spinigera</i> Kohl, 1905	+							
161	Бджола-тесляр звичайна – <i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker, 1872	+							
162	Бджола-тесляр фіолетова – <i>Xylocopa violacea</i> (Linnaeus, 1758)	+							
163	Бджола-тесляр райдужна – <i>Xylocopa iris</i> (Christ, 1791)	+							
164	Джміль моховий – <i>Bombus muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	+							
165	Джміль пахучий – <i>Bombus fragrans</i> (Pallas, 1771)	+							
166	Джміль глинистий – <i>Bombus argillaceus</i> Smith, 1854	+							

167	Джміль лезус – <i>Bombus laesus</i> Morawitz, 1875	+							
168	Джміль оперезаний – <i>Bombus zonatus</i> Smith, 1854	+							
169	Ліометопум звичайний – <i>Liometopum microcephalum</i> (Panzer, 1798)	+							
170	Ктир гігантський – <i>Satanas gigas</i> Eversmann, 1855	+							
171	Ктир шершенеподібний – <i>Asilus crabroniformis</i> (Linnaeus, 1758)	+							
172	<i>Calyptraea chinensis</i> (Linnaeus, 1758)	–							
173	Турикаспія лінкта – <i>Turricaspia lincta</i> Milashevich, 1908	+							
174	<i>Turricaspia triton</i> (Eichwald, 1838)	–							
175	<i>Turricaspia variabilis</i> (Eichwald, 1838)	–							
176	<i>Euxinipyrgula grigorievi</i> (Alexenko et Starobogatov, 1987)	–							
177	<i>Ovatella myosotis</i> (Draparnaud, 1801)	–							
178	<i>Anisus strauchianus</i> (Clessin, 1886)	–							
179	<i>Lymnaea glutinosa</i> (Muller, 1774)	–							
180	<i>Aplexa hypnorum</i> (Linnaeus, 1758)	–							
181	<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud, 1801)	–							
182	<i>Helix lutescens</i> (Rossmässler, 1837)	–							
183	Устриця їстівна – <i>Ostrea edulis</i> Linnaeus, 1758	+							
184	Гіпаніс левіускула – <i>Hypanis laeviuscula</i> (Milachevitch, 1916)	+							
185	Гіпаніс складчастий – <i>Hypanis plicata</i> (Milashevitch, 1916)	+							
186	<i>Plagiocardium simile</i> (Milachevitch, 1909)	–							
187	<i>Neopisidium moitessierianum</i> (Paladilhe, 1866)	–							
188	<i>Galactella lactea</i> (Linnaeus, 1758)	–							
189	<i>Unio crassus</i> Philipsson in Retzius, 1788	–							

190	Мінога українська – <i>Eudontomyzon mariae</i> Berg, 1931	+						+	+
191	Осетер шип – <i>Acipenser nudiventris</i> Lovetzky, 1828	+		+				+	+
192	Стерлядь прісноводна – <i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	+	+	+				+	+
193	Осетер атлантичний – <i>Acipenser sturio</i> Linnaeus, 1758	+		+				+	+
194	Осетер російський – <i>Acipenser gueldenstaedti</i> Brandt et Ratzeburg, 1833	+	+	+				+	+
195	Севрюга звичайна – <i>Acipenser stellatus</i> Pallas, 1771	+	+	+				+	+
196	Білуга звичайна – <i>Huso huso</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+				+	+
197	Ялець звичайний – <i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	+
198	Вирезуб причорноморський – <i>Rutilus frisii</i> (Nordmann, 1840)	+	+					-	+
199	Бистрянкa російська – <i>Alburnoides rossicus</i> Berg, 1924	+	+					+	+
200	Шемай чорноморська – <i>Alburnus sarmaticus</i> Freyhof et Kottelat, 2007	+	+					+	+
201	Марена звичайна – <i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	+
202	Марена дніпровська – <i>Barbus borysphenicus</i> Dybowski, 1862	+						+	
203	Карась звичайний, карась золотий – <i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	+
204	Умбра звичайна – <i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792	+	+					+	
205	Лосось чорноморський – <i>Salmo labrax</i> Pallas, 1814	+						+	+
206	Лосось дунайський, головатиця – <i>Hucho hucho</i> Linnaeus, 1758	+	+					+	+
207	Минь річковий – <i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	+							
208	Кефаль рамада – <i>Liza ramada</i> (Risso, 1827)	+							
209	Морський чорт європейський – <i>Lophius piscatorius</i> Linnaeus, 1758	+							

210	Зеус звичайний – Zeus faber Linnaeus, 1758	+							
211	Морська голка товсторила – Syngnathus variegatus Pallas, 1814	+							
212	Морська голка тонкорила – Syngnathus tenuirostris Rathke, 1837	+							
213	Морський коник довгорилий – Hippocampus guttulatus Cuvier, 1829	+	+	+					+
214	Тригла жовта – Chelidonichthys lucerna (Linnaeus, 1758)	+							
215	Лаврак європейський – Dicentrarchus labrax (Linnaeus, 1758)	+							
216	Кам'яний окунь зебра – Serranus scriba (Linnaeus, 1758)	+							
217	Судак морський – Sander marinus (Cuvier, 1828)	+						+	+
218	Судак волзький, берш – Sander volgensis (Gmelin, 1789)	+	+					+	+
219	Чоп звичайний – Zingel zingel (Linnaeus, 1766)	+	+					+	+
220	Чоп малий – Zingel streber (Siebold, 1863)	+	+					+	+
221	Перкарина чорноморська – Percarina demidoffii Nordmann, 1840	+						-	
222	Йорж Балона – Gymnocephalus baloni Holcik et Hensel, 1974 *	-	+					+	+
223	Йорж носар – Gymnocephalus acerinus (Guldenstadt, 1774)	+						-	+
224	Йорж смугастий – Gymnocephalus schraester (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
225	Пагель червоний – Pagellus erythrinus (Linnaeus, 1758)	+							
226	Горбань темний – Sciaena umbra Linnaeus, 1758	+	+						
227	Умбріна світла, горбань світлий – Umbrina cirrosa (Linnaeus, 1758)	+	+						
228	Гребінчастий губань золотистий – Ctenolabrus rupestris (Linnaeus, 1758)	+							

229	Риба-присосок європейська – <i>Lepadogaster lepadogaster</i> (Bonnaterre, 1788)	+							
230	Риба-присосок товсторила - <i>Lepadogaster candollei</i> Risso, 1810	+							
231	Короткопера риба-присосок двоплямиста – <i>Diplecogaster bimaculatus</i> (Bonnaterre, 1788)	+							
232	Піскара сіра – <i>Callionymus risso</i> Lesueur, 1814	+							
233	Піскара бура – <i>Callionymus pusillus</i> Delaroche, 1809	+							
234	Бичок паганель – <i>Gobius paganellus</i> Linnaeus, 1758	+							
235	Бичок Букчича – <i>Gobius bucchichi</i> Steindachner, 1870	+							
236	Бичок-каспіосома каспійський – <i>Caspiosoma caspium</i> (Kessler, 1877)	+							
237	Бичок-пуголовочок Браунера – <i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Iljin, 1927	+							+
238	Бичок-пуголовок зірчастий – <i>Benthophilus stellatus</i> (Sauvage, 1874)	+							
239	Тритон дунайський – <i>Triturus dobrogicus</i> (Kiritzescu, 1903)	+						+	
240	Тритон звичайний – <i>Lissotriton vulgaris</i> (Linnaeus, 1758)	–						+	
241	Ропуха сіра або звичайна – <i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)	–						+	
242	Кумка червоночерева – <i>Bombina bombina</i> (Linnaeus, 1761)	–						+	
243	Квакша звичайна – <i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	–						+	
244	Часничиця звичайна – <i>Pelobates fuscus</i> (Laurenti, 1768)	–						+	
245	Жаба гостроморда – <i>Rana arvalis</i> Nilsson, 1842	–						+	
246	Ящурка різнобарвна – <i>Eremias arguta</i> Pallas, 1773	–						+	
247	Ящірка кримська – <i>Podarcis taurica</i> (Pallas 1814)	–						+	
248	Ящірка зелена – <i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768)	+						+	
249	Мідянка звичайна – <i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	+						+	

250	Полоз жовточеревий, каспійський – <i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	+						+	
251	Полоз сарматський, палласів – <i>Elaphe sauromates</i> (Pallas, 1814)	+						+	
252	Полоз лісовий, ескулапів – <i>Zamenis longissimus</i> (Laurenti, 1768)	+						+	
253	Гадюка Нікольського – <i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986 *	–						+	
254	Пелікан кучерявий – <i>Pelecanus crispus</i> (Bruch, 1832)	+			+	+		+	
255	Баклан малий – <i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	+						+	
256	Чапля жовта – <i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)	+				+			
257	Косар – <i>Platalea leucorodia</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
258	Коровайка – <i>Plegadis falcinellus</i> (Linnaeus, 1766)	+			+	+		+	
259	Лелека чорний – <i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
260	Казарка червоноголова – <i>Rufibrenta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	+						+	
261	Лебідь-кликун – <i>Cygnus cygnus</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+	
262	Огар – <i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	+			+	+		+	
263	Галагаз – <i>Tadorna tadorna</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+	
264	Нерозень – <i>Anas strepera</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
265	Шилохвіст – <i>Anas acuta</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+	
266	Широконоска – <i>Anas clypeata</i> (Linnaeus, 1758)	–						+	
267	Чернь червонодзьоба – <i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	+			+	+		+	
268	Чернь білоока – <i>Aythya nyroca</i> (Guldenstadt, 1770)	+			+	+		+	
269	Гоголь – <i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
270	Крех середній – <i>Mergus serrator</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
271	Скопа – <i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
272	Шуліка чорний – <i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	+						+	

273	Лунь польовий – <i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	+						+	
		(рідкісний)						(LC)	
274	Лунь степовий – <i>Circus macrourus</i> (S.G.Gmelin, 1771)	+						+	
		(зникаючий)						(NT)	
275	Лунь лучний – <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
		(вразливий)						(LC)	
276	Підорлик великий – <i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	+						+	
		(рідкісний)						(VU)	
277	Могильник – <i>Aquila heliaca</i> (Savigny, 1809)	+							
		(рідкісний)							
278	Орлан-білохвіст – <i>Haliaetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
		(рідкісний)						R	
279	Балабан – <i>Falco cherrug</i> (Gray, 1834)	+						+	
		(вразливий)						(EN)	
280	Сапсан – <i>Falco peregrinus</i> (Tunstall, 1771)	+						+	
		(рідкісний)						(LC)	
281	Боривітер степовий – <i>Falco naumanni</i> (Fleischer, 1818)	+						+	
		(зникаючий)						(VU)	
282	Журавель сірий – <i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(рідкісний)						(LC)	
283	Журавель степовий – <i>Anthropoides virgo</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(зникаючий)						(LC)	
284	Деркач – <i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+	
								(NT)	
285	Дрохва – <i>Otis tarda</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
		(зникаючий)						(VU)	
286	Хохітва – <i>Tetrax tetrax</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
		(зникаючий)						(NT)	
287	Лежень – <i>Burhinus oedicnemus</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
		(неоцінений)						(LC)	
288	Кулик-сорока – <i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	+				+		+	
		(вразливий)						(LC)	
289	Пісочник великий – <i>Charadrius hiaticula</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(рідкісний)						(LC)	
290	Пісочник малий – <i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)	–			+	+		+	
								(LC)	
291	Пісочник морський – <i>Charadrius alexandrinus</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(вразливий)						(LC)	
292	Кулик-довгоніг – <i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(вразливий)						(LC)	
293	Чоботар – <i>Recurvirostra avosetta</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
		(рідкісний)						(LC)	
294	Коловодник ставковий – <i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	+			+	+		+	
		(зникаючий)						(LC)	
295	Баранець великий – <i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	+			+	+		+	
		(зникаючий)						(LC)	

296	Кульон тонкодзьобий – <i>Numenius tenuirostris</i> (Vieillot, 1817)	+			+	+		+	
297	Кульон великий – <i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
298	Кульон середній – <i>Numenius phaeopus</i> (Linnaeus, 1758)	+			+	+		+	
299	Дерихвіст лучний – <i>Glareola pratincola</i> (Linnaeus, 1766)	+			+	+		+	
300	Дерихвіст степовий – <i>Glareola nordmani</i> (Nordmann, 1842)	+			+	+			
301	Чорноголовий реготун – <i>Larus ichthyaethus</i> (Pallas)	+			+	+		+	
302	Крячок чорнодзьобий – <i>Gelochelidon nilotica</i> (Gmelin, 1789)	–			+	+		+	
303	Крячок каспійський – <i>Hydroprogne caspia</i> (Pallas, 1770)	+			+	+		+	
304	Крячок малий – <i>Sterna albifrons</i> (Pallas, 1764)	+			+	+		+	
305	Голуб-синяк – <i>Columba oenas</i> (Linnaeus, 1758), LC	+						+	
306	Пугач – <i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
307	Сова болотяна – <i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	+						+	
308	Совка – <i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
309	Сипуха – <i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	+						+	
310	Жовна зелена – <i>Picus viridis</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
311	Жайворонок малий – <i>Calandrella cinerea</i> (Gmelin, 1789)	–						+	
312	Сорокопуд червоноголовий – <i>Lanius senator</i> (Linnaeus, 1758), LC	+						+	
313	Сорокопуд сірий – <i>Lanius excubitor</i> (Linnaeus, 1758), LC	+						+	
314	Шпак рожевий – <i>Sturnus roseus</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	
315	Золотомушка жовточуба – <i>Regulus regulus</i> (Linnaeus, 1758)	–						+	
316	Скеляр строкатий – <i>Monticola saxatilis</i> (Linnaeus, 1766)	+						+	
317	Синиця біла – <i>Parus cyaneus</i> (Pallas, 1770)	+						+	

318	Вівсянка чорноголова – <i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	+						+	
319	Кутора мала – <i>Neomys</i> <i>anomalous</i> (Cabrera, 1907)	+	+					+	+
320	Нічниця гостровуха – <i>Myotis blythii</i> (Tomes, 1857)	+	+				+	+	+
321	Нічниця Наттерера – <i>Myotis</i> <i>nattereri</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+	+	+
322	Нічниця вусата – <i>Myotis</i> <i>mystacinus</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+	+	+
323	Нічниця водяна – <i>Myotis</i> <i>daubentonii</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+	+	+
324	Вухань звичайний – <i>Plecotus</i> <i>auritus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+		+	+	+
325	Вухань австрійський – <i>Plecotus austriacus</i> (Fischer, 1829)	+	+		+		+	+	+
326	Вечірниця руда – <i>Nyctalus</i> <i>noctula</i> (Schreber, 1774)	+	+		+		+	+	+
327	Вечірниця велетенська – <i>Nyctalus lasiopterus</i> (Schreber, 1780)	+	+		+		+	+	+
328	Нетопир звичайний – <i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774)	+	+		+		+	+	+
329	Нетопир середземноморський – <i>Pipistrellus kuhlii</i> (Kuhl, 1819)	+	+		+		+	+	+
330	Ховрах одеський – <i>Spermophilus odessanus</i> Nordmann, 1840	+						+	+
331	Хом'як звичайний – <i>Cricetus</i> <i>cricetus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
332	Хом'ячок сірий – <i>Cricetulus</i> <i>migratorius</i> (Pallas, 1773)	+						+	+
333	Горностай – <i>Mustela erminea</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
334	Норка європейська – <i>Mustela lutreola</i> Linnaeus, 1758	+	+					+	+
335	Тхір степовий – <i>Mustela</i> <i>eversmanni</i> Lesson, 1827	+	+					+	+
336	Тхір лісовий – <i>Mustela</i> <i>putorius</i> Linnaeus, 1758	+	+					+	+
337	Видра річкова – <i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	+	+					+	+
338	Кіт лісовий – <i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1777	+	+	+				+	+
339	Афаліна – <i>Tursiops truncatus</i> (Montagu, 1821)	+	+	+				+	+

340	Дельфін звичайний (білобочка) – <i>Delphinus delphis</i> Linnaeus, 1758	+	+	+				+	+
341	Морська свиня (азовка) – <i>Phocoena phocoena</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+

Примітка: * – види, які виключені з Червоної книги у 2021 р. (у порівнянні з 2009 р.).

Перелік видів тварин, що охороняються, і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Хом'як звичайний (<i>Cricetus cricetus</i>)	Так	Так		Ні	Ні	Ні	Програма реінтродукції та ревайлдингу (Rewilding Ukraine, Дунайський біосферний заповідник, Ландшафтний заказник «Тарутинський степ»).	Програма реінтродукції та ревайлдингу (Rewilding Ukraine, Дунайський біосферний заповідник, Ландшафтний заказник «Тарутинський степ»).	
Пелікан кучерявий (<i>Pelecanus crispus</i>)	Так	Так		Ні	Ні	Ні	Спорудження штучних плавучих платформ у дельті Дунаю та НПП «Тузовські лимани».	Спорудження штучних плавучих платформ у дельті Дунаю та НПП «Тузовські лимани».	
Осетер шип (<i>Acipenser nudiiventris</i>)	Ні	Ні	Ні	Так	Так	Так	Повна втрата прохідних біотопів у басейні Чорного моря.	Повна втрата прохідних біотопів у басейні Чорного моря.	Повна втрата прохідних біотопів у басейні Чорного моря.
Шакал звичайний (<i>Canis aureus</i>)	Так	Так	Так	Ні	Ні	Ні	Експансія ареалу. Зміна клімату, відсутність конкуренції з боку вовка, багата кормова база прибережних плавнів.	Експансія ареалу. Зміна клімату, відсутність конкуренції з боку вовка, багата кормова база прибережних плавнів.	Експансія ареалу. Зміна клімату, відсутність конкуренції з боку вовка, багата кормова база прибережних плавнів.

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська)*	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Рапана жилчаста (<i>Rapana venosa</i>)	Хижак молюсків, який знищує банки мідій та остриць у Чорному морі. Досліджується Інститутом морської біології НАНУ. Заходи: промисловий та аматорський вилов без обмежень.
Реброплав мнеміопсіс (<i>Mnemiopsis leidyi</i>)	Планктофаг, що підриває кормову базу планктонічних риб (хамса, шпрот). Чисельність регулюється іншим вселенцем — реброплавом берое (<i>Beroe ovata</i>).

Американський блакитний краб (<i>Callinectes sapidus</i>)	Фіксується у лиманах (Тилігульський, Шаболатський) та Одеській затоці. Вивчається рівень конкурентного тиску на місцеві види крабів (<i>Pachygrapsus marmoratus</i> , <i>Eriphia verrucosa</i>).
Японська річкова креветка (<i>Macrobrachium nipponense</i>)	Масово розселилася у водоймах-охолоджувачах, дельті Дунаю та лиманах. Здійснюється моніторинг її впливу на прибережні макробезхребетні угруповання.
Ротань-головешка (<i>Perccottus glenii</i>)	Хижак у прісноводних водоймах та лиманах, що знищує ікру та молодь місцевих риб і амфібій. Контролюється селективним рибальством.
Сріблястий карась (<i>Carassius gibelio</i>)	Конкурент карася золотого (<i>Carassius auratus</i> , ЧКУ). Контролюється регульованим промисловим виловом.
Шакал звичайний (<i>Canis aureus</i>)	Освоїв плавні Дунаю, Дністра та береги лиманів. Чисельність регулюється в межах мисливських угідь егерськими службами.

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Олень плямистий	83	89	144
Кабан	1 227	1869	2 869
Козуля	4 985	5 511	6 138
Засць - русак	86 741	94 290	96 043
Фазан	72 454	86 807	144 188
Куріпка сіра	89 231	95 173	90 553
Вовк	80	180	378
Лисиця	2 377	3 528	4 396
Шакал	553	1 514	3 266
Єнотовидна собака	106	95	137

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання*
1	2	3	4	5	6	7
2023						
2024						

2025						

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.
* Через військову агресію РФ використання мисливських тварин протягом 2023-2025 років на території області не здійснювалось

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2023	Чорне море із затоками	*	0
	р. Дунай	*	125,216
	Оз. Кагул	868,500	276,373
	Озера Ялпуг-Кугурлуй	3516,0	1 379,602
	Оз. Катлабух	317,0	161,178
	Оз. Китай	226,500	2,328
	Оз. Сасик	1093,0	333,761
	Дністровський лиман і пониззя річки Дністер з озерами	*	1 033,998
	Кучурганське водосховище	138,700	110,225
	Хаджибейський лиман	1 489,900	1 053,968
	Шаболатський лиман	*	54,293
	Григор'євський лиман	33,700	0
	Дофинівський лиман	45,0	0
	Тилігульський лиман	*	54,204
	Кричунівські ставки №1, №2	31,0	0
	Заплав'яке (Бобрицьке) водосховище	59,500	26,819
	Сухий лиман	13,870	0,048
2024	Чорне море із затоками	12 386,17	0
	р. Дунай	1 182,97	138,480
	Оз. Кагул	868,5	128,055
	Озера Ялпуг-Кугурлуй	3 912,0	1 709,39
	Оз. Катлабух	324,0	234,642
	Оз. Китай	226,5	29,712
	Оз. Сасик	1 093,0	395,659
	Дністровський лиман і пониззя річки Дністер з озерами	2 393,28	1 173,921
	Кучурганське водосховище	139,2	105,555
	Хаджибейський лиман	1 489,9	297,494
	Шаболатський лиман	149,1	1,934
	Григор'євський лиман	33,7	0
	Дофинівський лиман	45,0	0
	Тилігульський лиман	289,039	18,174
	Заплав'яке (Бобрицьке) водосховище	59,5	8,206

	Сухий лиман	4,8	0,163
2025	Чорне море із затоками	1 520 239,99	0
	р. Дунай	581,36	148,778
	Оз. Кагул	868,5	381,261
	Озера Ялпуг-Кугурлуй	4 268,0	427,621
	Оз. Катлабух	324	266,959
	Оз. Китай	226,5	0
	Оз. Сасик	1 093	152,711
	Оз.Саф'ян	48	0
	Дністровський лиман і пониззя річки Дністер з озерами	2 552,18	648,72286
	Кучурганське водосховище	139,4	19,777
	Хаджибейський лиман	1 489,9	243,687
	Шаболатський лиман	149,1	25,7555
	Григор'євський лиман	33,7	0
	Дофинівський лиман	60,0	0
	Тилігульський лиман	304,08	72,067
	Заплазье (Бобрицьке) водосховище	59,47	0
	Сухий лиман	7,9	2,387

Примітка: за інформацією Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Одеській області

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2023 рік	243
2024 рік	209
2025 рік	210

Примітка: за інформацією Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Одеській області

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни та флори, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України в галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, термін та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець / виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщені в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Дослідження за темою: «Комплексний моніторинг дельтових екосистем в умовах оптимального	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського	Отримано дані щодо видового складу, чисельності, розповсюдження, фенології,

використання природних ресурсів» (Літопис природи). Протягом року. Дунайський біосферний заповідник НАН України, Ізмаїльський район, Одеська область.		біосферного заповідника	розмноження диких тварин в межах Дунайського біосферного заповідника у 2025 р. «Літопис природи» за 2025 р.
Моніторинг інвазивних видів в рамках програми Interreg Next за Грантовою угодою BSB00174 на тему «Invasive Alien Species Observatory and Network Development for the Assessment of Climate Change Impacts and Contextual Ecosystem Services Evaluation in Black Sea Deltaic Protected Areas» (IASON+) – Обсерваторія інвазивних чужорідних видів та розвиток мережі для оцінки впливу зміни клімату та оцінки контекстуальних екосистемних послуг на природоохоронних територіях дельти Чорного моря.	Грант ЄС	ДУ «Інститут морської біології НАН України»	Звіти за графіком активностей проєкту
Контрольні моніторингові спостереження стану угруповань ГСХ Дунай-Чорне море (морська частина)	Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УКРНДІЕП)	ДУ «Інститут морської біології НАН України»	Анотовані щоквартальні звіти, Заключний звіт
Іхтіологічний моніторинг при проведенні днопоглиблювальних робіт ГСХ Дунай- Чорне море	Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УКРНДІЕП)	ДУ «Інститут морської біології НАН України»	Анотовані щоквартальні звіти, Заклучний звіт
На території ДБЗ силами співробітників заповідника за сприяння ветеринарної служби у квітні 2025 року була проведена вакцинація диких м'ясоїдних тварин від захворювання на сказ	Бюджетне фінансування	Заступник директора ДБЗ по охороні і природокористуванню Федоренко В. А., співробітники ДБЗ	Вакцинація проведена на території ДБЗ площею 205 км ² ., використано приманок із розрахунку 25 шт/на км ²
Відновлення популяції хом'яків звичайних <i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758) на території ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ». Болградський район, Одеська область.	Виконання робіт проводилося в рамках проєкту «Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	ГО «Рівалдінг Україна», с. н. с. ДБЗ Дьяков О. А., с. н. с. ДБЗ Гайдаш О. М.	Випуск 104 хом'яків звичайних <i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758) на території ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ» в рамках співпраці з Київським зоологічним парком загальнодержавного значення
Відновлення популяції пугачів палеарктичних <i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	Виконання робіт проводилося в рамках проєкту	ГО «Рівалдінг Україна», с. н. с. ДБЗ Дьяков О. А., с.	Встановлено розбірний вольєр для адаптації пугачів.

в дельті Дунаю. Вилкове, Ізмаїльський район Одеської області.	«Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	н. с. ДБЗ Гайдаш О. М.	Випущено в природу 4 особини пугача.
Розчистка підвідних каналів Лузарса і Прорва від р. Дунай для водообміну та оздоровлення оз. Картал	Виконання робіт проводилося в рамках проєкту «Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	ГО «Рівалдінг Україна», Ізмаїльське управління водних ресурсів	Розчищено та відновлено проточність більше 5 км протоки Лузарса та покращено водообмін з Дунаєм
Координація робіт щодо надання допомоги по встановленню огорожі для захисту садків і городів на островах вздовж Білгородського каналу біля Вилкове від диких трав'янистих тварин, зокрема оленів і ланей. Протягом року	Виконання робіт проводилося в рамках проєкту «Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Громадська організація «Рівалдінг Україна», старший науковий співробітник Дунайського біосферного заповідника Дьяков О.	Встановлено 2 км огорожі для захисту садків і городів на островах вздовж Білгородського каналу біля Вилкове від диких трав'янистих тварин, зокрема оленів і ланей.
3 – 4 лютого 2025 р. Освітньо-виховні години для учнів 5-6 класів до Всесвітнього Дня водно-болотних угідь.	Бюджетне фінансування	ІТЦ ДБЗ та ЗЗСО №2 м. Вилкове	Підвищення екологічної свідомості місцевих мешканців, www.dbr.org.ua https://vylkove.lcey.org.ua/
25 квітня 2025 р. до Дня Землі, спільно з ЗЗСО № 2 міста Вилкове, було проведено традиційну Акцію «Рибам – вода, птахам – повітря, вилківцям – чисте місто!».	Бюджетне фінансування	ІТЦ ДБЗ та ЗЗСО №2 м. Вилкове	Підвищення екологічної свідомості місцевих мешканців, www.dbr.org.ua https://vylkove.lcey.org.ua/
26 червня 2025 р. До Міжнародного Дня Дунаю Засідання «Школи обдарованих дітей» Під гаслом «Збережемо Дунай блакитним!»	Бюджетне фінансування	ІТЦ ДБЗ та ЗЗСО №2 м. Вилкове	Підвищення екологічної свідомості місцевих мешканців, www.dbr.org.ua
30 жовтня 2025 р. Семінар «Природоохоронні цінності, сучасний стан та природоохоронні проблеми території Смарагдової мережі	Виконання робіт проводилося в рамках проєкту «Відновлення водно-болотних угідь і степів в регіоні	Комплекс зеленого туризму «Пелікан» м. Вилкове	Природоохоронні цінності території Смарагдової мережі «Дунайський біосферний заповідник»: види фауни Резолюції №6

«Дунайський біосферний заповідник»	дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи		Бернської конвенції, їх стан, просторовий розподіл та проблеми збереження.
25 листопада 2025 р. До Міжнародного дня залучення до науки заради сталого розвитку Інтерактивний урок про заповідну природу ДБЗ.	Бюджетне фінансування	ІТЦ ДБЗ та ЗЗСО №2 м. Вилкове	Підвищення екологічної свідомості місцевих мешканців, www.dbr.org.ua
Проведено роботу з інвентаризації фауни Парку. Протягом 2025 року		Брусенцова Н.О.	Інвентаризація фауни НПП «Куяльницький» базується на Проведено збір даних фенологічних спостережень по фауні, протягом 2025 року. Проведено інвентаризацію орнітофауни НПП «Куяльницький». Проведено обліки птахів (зимові, весняні, гніздові, серпневі). Проведено збір даних міграційних хвиль активності птахів. Протягом 2025 року. Брусенцова Н.О. даних, отриманих з літературних джерел, від сторонніх науковців та власних спостереженнях співробітників науководослідного відділу. Видовий склад фауни Парку на 2025 рік налічує 1017 видів. Серед них 263 хребетних та 754 безхребетних видів тварин.
Проведено збір даних фенологічних спостережень по фауні, протягом 2025 року.		Брусенцова Н.О.	Зафіксовано 37 фенологічних явищ у тваринному світі на території НПП «Куяльницький» за 2025 рік
Проведено інвентаризацію орнітофауни НПП «Куяльницький». Проведено обліки птахів (зимові, весняні, гніздові, серпневі). Проведено збір даних міграційних хвиль активності птахів. Протягом 2025 року.		Герчик І.П.	За весь період спостережень зареєстровано 227 видів птахів, що становить 54% від орнітофауни України. У січні 2025 року був проведений традиційний, для багатьох об'єктів ПЗФ, середньозимовий облік птахів водно-болотного комплексу. Враховувались птахи на акваторії лиману та у прибережній смузі. Обліки проводились пішки та на автомобілі по периметру

			водойм. Використовувались 8-х кратні біноклі, та 40-х кратні підзорні труби. Цього було достатньо, щоб продивлятись всю акваторію з обох берегів лиману. Одночасно проводилися обліки масових видів птахів на постійних маршрутах вздовж берегової лінії водойми.
Досліджено таксономічне різноманіття макробезхребетних акваторії водоскиду трубопроводу Чорне море - Куяльницький лиман (Національний природний парк «Куяльницький»), протягом 2025 року		Кошелев О. В.	Кошелев О.В., Синьогуб І.О. Таксономічне різноманіття макробезхребетних акваторії водоскиду трубопроводу Чорне море - Куяльницький лиман (Національний природний парк «Куяльницький») // збірник «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. Матеріали Сьомої міжнародної науково-практичної конференції» (4-5 червня 2025 року, сел. Путила, Чернівецька область, Україна) / наук. ред. І. І. Чорней, І. В. Скільський, Д. І. Юзик. - Чернівці : Друк Арт, 2025.-320 с.
Узагальнено досвід використання фотопастки для реєстрації птахів на території національного природного парку «Куяльницький», протягом 2025 року		Кошелев О. В.	Кошелев О. В. Попередній досвід використання фотопастки для реєстрації птахів на території національного природного парку «Куяльницький» (Одеська область) // Науково-практична конференція присвячена 35-річчю природного заповідника «Дніпровсько-Орільський»: Збірник наукових праць. м. Дніпро, Дніпропетровська область, 15-16 вересня 2025 року. Дніпро: Журфонд, 2025. - 260 с.
Проведено моніторингові дослідження підземних сховищ хижих норкових ссавців, протягом 2025 року		Брусенцова Н.О.	У 2024-2025 роках розпочато облік підземних сховищ норкових хижих ссавців (борсук, лисиця, шакал) на території НПП «Куяльницький». Загалом на кінець 2025 року на території НПП «Куяльницький» та поряд з

			його межами виявлено 38 нірнорових хижих ссавців. Серед цих підземних сховищ 17 належить борсуку, 6 визначені як нори лисиці, 4 — можливо належать шакалам та 11 нір потребують додаткових обстежень для уточнення інформації. Створено карти поширення норових ссавців. Таким чином, закладено початок моніторингу підземних сховищ норових хижих ссавців на території НПП «Куяльницький». Подальші дослідження мають бути спрямовані на визначення та уточнення статусу окремих нір та картування нових підземних сховищ з метою визначення сімейних ділянок борсуків, лисиць та шакалів.
Проведено обліки шакала акустичним методом на провокацію (запис голосу) на маршруті у січні, лютому та березні 2025 року		Брусенцова Н.О.	У 2025 році на території НПП «Куяльницький» вперше були організовані та проведені обліки шакала акустичним методом на провокацію (Giannatos et al., 2005; Trbojević et al., 2018). За звітний період на території НПП «Куяльницький» та в його околицях мешкає не менше ніж 16 сімейних груп шакалів, відповідна чисельність популяції цього виду тварин становить близько 80 особин.
Проведено обстеження важливих місць для нересту амфібій. Навесні 2025 року.		Брусенцова Н.О.	Навесні 2025 року на території НПП «Куяльницький» було проведено картування місць нересту амфібій. Найбільша кількість земноводних нереститься у прісноводних озерах на півдні Парку, у межах м. Одеса. У минулі роки, коли ситуація з водою у р. Великий Куяльник була набагато кращою, важливими місцями нересту були постійні та тимчасові водойми у верхів'ях Куяльницького лиману. Ці ділянки необхідно обстежувати у роки з

			високим рівнем води у річці. Пуголовки зеленої ропухи відмічені у тимчасових та постійних водоймах у пониженнях Куяльницького лиману в околицях с. Красносілка та с. Міжлиманське. Земноводні також траплялись у червні у ставку біля с. Іллінка, але ця водойма потребує додаткових обстежень навесні.
Проведено роботу з інвентаризації гідробіонтів парку, протягом 2025 року		Кошелев О.В.	У 2025 р. вперше розпочато системне дослідження та інвентаризацію водних безхребетних водойм на території НПП «Куяльницький». До гідрологічних об'єктів Парку, окрім Куяльницького лиману належать малі річки: В. Куяльник, Кубанка та Долдока; водотоки балок: Гільдендорфська, Корсунцівська, так звані Лузанівські ставки та ставки балки в с. Іллінка; чисельні мілководні тимчасові водойми на узбережжі лиману. В наявній літературі не має жодних сучасних та ретроспективних джерел щодо таксономічного різноманіття водних безхребетних, окрім водних комах у водотоках та малих річках гідромережі Куяльницького лиману. На бетонному водозливному лотку та на прилеглій до нього акваторії лиману було ідентифіковано представників 43 таксонів різних груп морських макробезхребетних. З них 23 види мали морське походження (Polychaeta 5, Bivalvia - 2, Gastropoda 1, Crustacea - 9, Pisces з родин Gobiidae і Blenniidae - 5). Всього ідентифіковані представники 40 таксонів різних таксономічних груп. З них 20 видів мали морське походження (Polychaeta 4, Bivalvia 2, Crustacea - 9,

			Pisces з родин Gobiidae і Blenniidae - 5) і зустрічалися виключно в перші вони майже дні після припинення чергового заповнення лиману, та В загальний список тварин НПП не включені. Решта знайдених тварин мала прісно- та Досліджено фенотіпічну мінливість та стан популяції рачка артемії (Artemia) В Куяльницькому лимані у 2025 році. Кошелев О.В. солонуватоводне походження і була представлена 6 видами малошетинок черв'яків та 14 таксонами комах (Odonata - 1, Coleoptera – 4, Diptera - 9).
Досліджено фенотіпічну мінливість та стан популяції рачка артемії (Artemia) В Куяльницькому лимані у 2025 році.		Кошелев О.В.	Під час моніторингу Куяльницького лиману у 2025 році по всій акваторії реєструвалась лише одна екологічна морфа артемії - <i>A. partenogenetica</i> var. <i>milhausenii</i>, яка притаманна для ультрагалінних умов, що вказує на відсутність преферентних акваторій для розвитку різноманітних екологічних морф артемії в Куяльницькому лимані. У 2025 році викльов наупліусів артемії з латентних яєць в Куяльницькому лимані відмічений 5 травня. Масовий викльов личинок з яєць що покояться відбувся в південній частині лиману в акваторії, яку умовно можна розмежувати по лінії дамба Корсунцовського солепрому - санаторій імені Пирогова. Під час всього активного сезону (травень- липень) рачки мали червоне забарвлення, викликане синтезом гемоглобіну, через низьку концентрацію розчинного кисню у воді.
Розпочато дослідження фауни павуків разом із кандидатом біологічних наук співробітником кафедри зоології та екології тварин		Брусенцова Н.О., Кошелев О. В., Калашнік К.С.	Протягом 2025 року під час польових виїздів на територію НПП «Куяльницький» проводився збір даних по аранеофауні.

Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна Полчаніною Н.Ю та кандидатом біологічних наук співробітником кафедри зоології Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова Делі О.Ф. Протягом 2025			Найкраще була досліджена ділянка поблизу сс. Красносілка та Міжлиманське, де виявлено 62 види павуків з 16 родин. Спостереження за павуками велися у різних оселищах: на прилиманських схилах із степовою рослинністю, у баках з чагарниково-деревною рослинністю, на узбережжі лиману. Цілеспрямовані дослідження аранеофауни Парку проведені уперше, проте навіть за попередніх досліджень виявлено рідкісні в Україні види. Таким чином до видового списку павукоподібних НПП «Куяльницький» включено 70 видів з 17 родин 2 рядів.
Досліджено кількість видів тварин, занесених до чинних в Україні переліків, що підлягають охороні. Протягом 2025 року		Брусенцова Н.О., Гержик І.П.	НПП «Куяльницький» протягом року забезпечував охорону об'єкту Смарагдової мережі Європи «Куяльницький лиман» (UA0000143), низку оселищ та видів, що охороняються міжнародними конвенціями. Станом на 2025 рік кількість видів тварин, занесених до чинних в Україні переліків, що підлягають охороні на території НПП «Куяльницький» становить 215 видів
Проведено огляд зимових сховищ кажанів на території нпп «Куяльницький»		Брусенцова Н.О.	Обстеження зимових сховищ кажанів були проведені на території НПП «Куяльницький»
Моніторингові дослідження стану популяцій дитких тварин, у тому числі занесених до Червоної книги України. На протязі 2025 року. Територія РЛП «Тилігульський»	Бюджетні кошти	РЛП «Тилігульський» Науково-дослідний відділ	Встановлено, що на території РЛП «Тилігульський» мешкають понад 25 видів риб, 5 видів земноводних, 7 видів плазунів, 286 видів птахів, 26 видів ссавців та безліч видів безхребетних тварин. До рідких тварин, що підлягають охороні належать полоз жовтобрюхий (<i>Coluber jugularis</i>) та полоз чотирьохполосий (<i>Elaphe guatuorlineata</i>) які занесені до ЧКУ. З 26 видів ссавців до ЧКУ занесені видра річкова

			(<i>Lutra lutra</i>), горностаї (<i>Mustela erminea</i>), хорь степовий (<i>Mustela eversmanni</i>), норка європейська (<i>Mustela lutreola</i>), барсук (<i>Meles meles</i>). Також фауна РЛП налічує безліч видів безхребетних тварин. Загальна чисельність гніздового орнітокомплексу угіддя становить від 12000 до 15000 пар. Загальна кількість зимуючих птахів досягає 12000 особин, а тих, що зупиняється на прольоті – більш ніж 22000 особин. Основними місцями гніздування є зарості очерету в верхній частині лиману та піщані острови і напівострови в його нижній частині. Головними місцями сезонних скупчень птахів є акваторія лиману та прилеглі агроценози. Так, орнітологічний заказник Тилігульський пересип є традиційним місцем концентрації птахів під час міграцій. Види птахів з Червоної книги України: кулик-довгоніг (<i>Himantopus himantopus</i>) (14 пар), пісочник морський (<i>Charadrius alexandrinus</i>) (12-20 пар), кулик сорока (<i>Haematopus ostralegus</i>) (1 пара), крячок малий (<i>Sterna albifrons</i>) (16 гф), колпиця (<i>Platalea leucorodia</i>) (14 пар), коровайка (<i>Plegadis falcinellus</i>) (20 пар) та інші. Крім того, тут зимує більше 25% європейської популяції великої білої чаплі та мешкає близько 700 особин цього виду. Інформація по вивченню тварин оприлюднена в соцмережі ФБ на сторінці парку: https://www.facebook.com/profile.php?id=100008436966726
Виявлення порушень проти довкілля На протязі 2025 року. Територія РЛП «Тилігульський»	Бюджетні кошти	РЛП «Тилігульський» Відділ державної охорони	Проводились щоденні патрулювання території парку з метою попередження та виявлення порушень

			природоохоронного законодавства, таких як незаконна вирубка дерев, риболовля забороненими знаряддями лову, незаконне полювання, підпали сухої трави та очерету, тощо. Протягом 2025 року співробітниками відділу державної охорони РЛП «Тилігульський» складено 4 протоколи про адміністративні правопорушення за ознаками ст. 91 КУпАП «Порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду». Виявлено чотири факти встановлення у Тилігульському лимані незаконних знарядь лову живих водних біоресурсів. Вилучені з води знаряддя було здано на зберігання до складського приміщення РЛП «Тилігульський», про що складено відповідні акти. З метою забезпечення охорони довкілля, збереження природоохоронного фонду, попередження правопорушень на території РЛП «Тилігульський» та підвищення екологічної свідомості населення, підписано план спільних заходів з Південнівським комунальним підприємством «МУНІЦИПАЛЬНА ВАРТА». Проведено зустрічі з поліцейськими громад, на предмет взаємодії та здійснення сумісних патрулювань території парку під час нересту в період з 01 квітня по 30 травня/19 червня 2025 року включно. Проведено зустріч з працівниками ДСНС на предмет попередження фактів підпалу очерету поблизу населених пунктів Березівського району Одеської області.
Здійснено моніторинг		Адміністрація	Для цього був розроблений

видового складу іхтіофауни на ключових ділянках Кордону «Тузлівська Амазонія»		національного природного парку «Тузловські лимани»	та затверджений «Порядок здійснення моніторингу іхтіофауни у стаціонарних умовах природних екосистем у 2025 році». Аналіз зібраних даних свідчить про те, що більш всього видів риби ловилось в ятері, якій був розташований в лимані Шагани.
На всій території лиманів (частково на Тузлівському пересипу) в межах Парку були проведені середньозимові обліки птахів		Адміністрація національного природного парку «Тузловські лимани»	Під час обліку було відмічене загалом 87 025 ос. 61 виду птахів, з яких 85 444 ос. 36 видів склали водоплавні та навколоводні птахи. Інші види, що не належать до водоплавних та навколоводних видів, належали до 25 видів та 257 несуть не повну інформацію за цими групами, оскільки реєструвалися лише птахи під час маршруту навколо ВБУ. Під час обліків було виявлено 12 видів птахів, які занесені до Червоної книги України, а саме: чорнь червонодзьоба (120 ос.), казарка червоноголова (60 ос.), чоботар (54 ос.), гоголь (36 ос.), кульон великий (30 ос.), нерозень (16 ос.), лебідь малий (15 ос.), лунь польовий (10 ос.), баклан малий (7 ос.), журавель сірий (3 ос.), орлан-білохвіст (1 ос.), канюк степовий (1 ос.).
Проведені серпневі обліки водоплавних птахів за програмою РОМ.		Адміністрація національного природного парку «Тузловські лимани»	Було обстежено більшість водойм Парку. Загальна протяжність маршруту (автомобільних та піших) склала понад 190 км. Під час експедицій було обстежено близько 29 530 га площі всіх облікових одиниць. Під час обліку було відмічено загалом 70 874 ос. 87 видів птахів (табл. 5.12), з яких 58 995 ос. 52 видів, визначених до виду, склали водоплавні та навколоводні птахи.
На окремих ділянках нпп «Тузловські лимани» проводилися щомісячні обліки птахів		Адміністрація національного природного парку «Тузловські лимани»	Обліки проводилися за методикою IWC (Делані, 2005), проведено обстеження узбережжя на автомобілях уздовж водойми з зупинками

			у відкритих ділянок акваторії та перегляду їх через біноклі або телескопи. На ділянках, де не може проїхати автомобіль, як то на пересипу між лиманами та морем, робилися піші обліки. Загалом за 2025 рік під час проведення щомісячних обліків було обліковано 290 312 особин птахів 174 видів.
Проведено заходи з кільцювання птахів та відбор проб для наукових досліджень		Адміністрація національного природного парку «Тузовські лимани» в рамках договорів з Національним науковим центром «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» НААН (ННЦ «ІЕКВМ», м. Харків) (відділ хвороб птиці та молекулярної діагностики висловлює) та Приватною науковою установою «Науково-дослідний інститут єдиного здоров'я», м. Харків	Проведено відлов птахів для кільцювання і відібрані проби для наукових досліджень з вивчення екологічних особливостей циркуляції збудників вірусних, бактеріальних, паразитарних захворювань у диких та свійських птахів, вивчення ролі диких птахів різних видів як природного резервуару різних збудників захворювань спільних для птахів та людини, а також їх переносу на великі відстані під час сезонних міграцій; встановленні ролі диких птахів в появі нових генетичних варіантів збудників та їх інтродукції на територію України. Відлови птахів проводили в південній частині лиману Шагани, східній частині лиману Малий Сасик
На території нпп «Тузовські лимани» та прилеглих населених пунктів проведено польові дослідження, спрямовані на вивчення циркуляції орто- та параміксовірусів серед диких і свійських птахів у контексті імплементації підходу «Єдине здоров'я»		У рамках реалізації договору про наукову співпрацю між Національним природним парком «Тузовські лимани» (НПП ТЛ) та Приватною науковою установою «Науково-дослідний інститут єдиного здоров'я» (ПНУ «НДІЄЗ»)	Відбір проб здійснювали протягом жовтня–грудня 2025 р. на території Національного природного парку «Тузовські лимани» та у прилеглих населених пунктах із залученням як диких, так і свійських птахів. Таким чином, встановлено наявність РНК вірусу грипу А, що не належить до високоризикованих чи високопатогенних підтипів у 5,2 % клінічних зразків та 2,15 % зразків посліду від дикої птиці. Наявності РНК вірусу грипу А та вірусу ньюкаслської хвороби у зразках від свійської птиці (клоакальні змиви та послід)

			не виявлено, що свідчить про благополуччя досліджених домогосподарства щодо таргетних інфекцій
На прилеглий території до НПП «Тузовські лимани» продовжено дослід з вивчення екології патогенів, що потенційно можуть переноситись дикими птахами, із застосуванням секційно-модульних пасток		Національним природним парком «Тузовські лимани» та Національним науковим центром «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» (ННЦ «ІЕКВМ»)	Дослід проводили на території НПП «Тузовські лимани» на кордоні Тузовська Амазонія (Одеська обл.) в умовах осінньої міграції та зимівлі (жовтень-грудень) з відбором зразків біологічного матеріалу та кільцюванням. Окрім пасток, деяких птахів було відловлено за допомогою павутинних тенет. Всього було відібрано 849 оральних і клоакальних змивів та 244 проби сироваток крові від 399 особин диких птахів 22 видів. З метою виявлення антитіл до вірусу грипу А проводили за допомогою імуноферментного аналізу (ІФА) за допомогою тест-системи «ID Screen® Influenza A Antibody Competition Multi-species» (Франція). встановлено, що антитіла до вірусу грипу А були присутні у 122 пробах крові від крижнів, що становить 85,92 %, Також антитіла виявлено і у інших видів птахів - чирянки малої, брижача, шилохвоста, чоботаря та ін. За результатами ПЛР (виявлення М-гену вірусу грипу А) позитивними виявились 9 видів птахів – як водоплавні та навколводні, так і сухопутні – крижень, чирянка мала, побережник чорногрудий, мартин звичайний, коловодник великий, свищ євразійський, вівсянка очеретяна, сова вухата, сова болотяна.
Проведення НПП «Тузовські лимани» відлову та кільцювання горобцеподібних птахів		Адміністрація національного природного парку «Тузовські лимани»	Відлови проводилися в різні терміни в 2 локаціях: 1. Пересип лиману Малий Сасик (45.66831, 29.87659) і 2. Очеретяні зарості біля кордону «Тузовська Амазонія» (45.67416,

			29.87072). Всього було спіймано 489 птахів 33 видів
--	--	--	---

10. Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд області (далі – ПЗФ) має у своєму складі 131 територію та об'єкт, загальна площа яких становить 166 978,4793 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 5,01 %.

За категоріями об'єкти природно-заповідного фонду представлені таким чином:

- 1 біосферний заповідник (Дунайський біосферний заповідник);
- 3 національні природні парки («Нижньодністровський», «Тузловські лимани», «Куяльницький»);
- 1 зоопарк;
- 1 ботанічний сад;
- 2 регіональні ландшафтні парки («Ізмаїльські острови», «Тилігульський»);
- 45 заказників;
- 25 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва;
- 49 пам'яток природи;
- 4 заповідні урочища.

На територіях та об'єктах ПЗФ охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

Із загальної кількості територій та об'єктів ПЗФ Одеської області 7 є юридичними особами і мають відповідні адміністрації (Дунайський біосферний заповідник, Нижньодністровський НПП, НПП «Тузловські лимани», «Куяльницький», РЛП «Тилігульський», Одеський зоологічний парк та Ботанічний сад Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова), 37 територій та об'єктів знаходяться у віданні філії «Південний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», а решта об'єктів знаходиться у віданні установ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та органів місцевого самоврядування.

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів природно-заповідного фонду

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
Указ Президента	Ялпуг	34 000	Ізмаїльський район	-

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
України від 10.03.1994 №79/94 «Про резервування для наступного заповідання цінних природних територій»	Катлабуг			
	Кугурлуй			
	Кагул			
	Китай			
Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI «Про заходи по збереженню і розвитку природно-заповідного фонду області»	Жеребково	30,0	Подільський район	-
	Мардарівський	200,0	Подільський район	-
	Онуфрієво	60,0	Подільський район	-
	Арцизький	25,0	Болградський район	-
	Главани	25,0	Болградський район	-
	Делени	25,0	Болградський район	-
	Долинівка	20,0	Болградський район	-
	Киргиж	100,0	Болградський район	-
	Павлівка	25,0	Болградський район	-
	Хомське	20,0	Болградський район	-
	Молога	500,0	Білгород-Дністровський район	-
	Будацький	5 000,0	Білгород-Дністровський район	-
	Озеро Путрино	1 600,0	Одеський район	-
	Кучурганський	2 000,0	Одеський район	-
	Березівський	25,0	Березівський район	-
	Демидове	500,0	Березівський район	-
	Залізничний	20,0	Березівський район	-
	Роздол	25,0	Березівський район	-
	Садове	20,0	Березівський район	-
	Тилігульські балки	100,0	Березівський район	-
	Катлабузькі плавні	6 000,0	Ізмаїльський район	-
	Китай	3 000,0	Ізмаїльський район	-
	Іллічівський	50,0	м. Чорноморськ	-
	Пожарня	100,0	Подільський район	-
	Новодофинівський	50,0	Одеський район	-
	Першотравневий	100,0	Одеський район	-
	Аджалик	700,0	Одеський район	-
	Лунча	50,0	Подільський район	-
	Мензаг	40,0	Подільський район	-
	Нестоїта	50,0	Подільський район	-
	Стражник	100,0	Подільський район	-
	Стримба	50,0	Подільський район	-
	Фросино	50,0	Подільський район	-
	Черешня	50,0	Подільський район	-
	Ягорлик	1 200,0	Подільський район	-
	Любашівські балки	50,0	Подільський район	-
	Кодима	400,0	Подільський район	-
	Любашівський			

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
	Тилигул Любашівський	300,0	Подільський район	-
	Ісаєво	50,0	Березівський район	-
	Великодолинська балка	125,0	Одеський район	-
	Грибівка	100,0	Одеський район	-
	Роксолани	200,0	Одеський район	-
	Сухий лиман	800,0	Одеський район	-
	Кучурган	100,0	Роздільнянський район	-
	Понятівка	50,0	Роздільнянський район	-
	Схили р.Свина	50,0	Роздільнянський район	-
	Бурдівка	500,0	Роздільнянський район	-
	Придунайські ліси	200,0	Ізмаїльський район	-
	Кучурганський	12 000,0	Ізмаїльський район	-
	Острів Репіда	10 000,0	Ізмаїльський район	-
	Кагул	2 000,0	Ізмаїльський район	-
	Бородинський	50,0	Болградський район	-
	Новотарутинський перший	80,0	Болградський район	-
	Новотарутинський другий	80,0	Болградський район	-
	Петрівка	100,0	Болградський район	-
	Підгірне	100,0	Болградський район	-
	Дюльненський	50,0	Болградський район	-
	Когильник	200,0	Білгород-Дністровський район	-
	Кошарський	50,0	Роздільнянський район	-
	Добичева балка	100,0	Березівський район	-

Дунайський біосферний заповідник

Нижньодністровський національний природний парк

Національний природний парк «Тузовські лимани»

Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»

Національний природний парк «Куяльницький»

Динаміка структури природно-заповідного фонду

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2025		На 01.01.2026	
	кількість, од.	площа, га	кількість од.	площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	-	-	-	-
Біосферні заповідники	1	51547,9	1	51547,9
Національні природні парки	3	59 976,9867	3	59 976,9867
Регіональні ландшафтні парки	2	15 320	2	15 320
Заказники загальнодержавного значення	10	15 564,2	10	15 564,2
Заказники місцевого значення	32	17 347,79	35	17 347,79
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	2	10,17	2	10,17
Пам'ятки природи місцевого значення	47	11,1852	47	11,1852
Заповідні урочища	4	14 636	4	14 636
Ботанічні сади загальнодержавного значення	1	16	1	16
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	6,5	1	6,5
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	49	1	49
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	24	1625,996	24	1625,996
РАЗОМ	131	176 111,7293	131	176 111,7293
Фактична площа ПЗФ *		166 978,4793		166 978,4793
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		5,01		5,01

Примітка: * - сумарна площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в
2025 році, розташованих на території Одеської області

Таблиця 49

№ з/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документа, якими було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено						
1					-	
2					-	
3					-	
Ліквідовано статус						
1						
2	-	-	-	-	-	-
3						
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1					-	
2		-			-	
3						

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у
Одеській області станом на 01.01.2026

Таблиця 51

№ з/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип		Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ	Найменування підприємства, установи, організації/Призвіще, ім'я по батькові (за наявності) землекористувача	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено	Наявність форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
-------	-------------------	-----	--	-----------	--	---	--	---	-----------------

						(землевласника), у виданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	його площу тощо		
1	2	3		4	5	6	7	8	9
		Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення							
		Природні заповідники							
1									
1.	Дунайський біосферний заповідник			51 547,90	Ізмаїльський та Білгород- Дністровський райони	НАН України	Укази Президента України від 10.08.1998 № 861/98, від 02.02.2004 №117/2004		
	Разом:			51 547,90					
		Національні природні парки							
1.	Нижньодністровсь кий			21 311,10	Білгород- Дністровський, Одеський райони	Міндовкілля України	Указ Президента України від 13.11.2008 №1033/2008 (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 138/2019 від 11.04.2019)		
2.	«Тузовські лимани»			27 865,00	Білгород- Дністровський район	Міндовкілля України	Указ Президента України від 01.01.2010 № 1/2010		
3.	«Куяльницький»			10 800,89	Березівський, Одеський район	Міндовкілля України	Указ Президента України від 01.01.2022 №3/2022		
	Разом:			59 976,99					
		Заказники							
1.	«Петрівський»	загально - зоологіч ні		340,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна група, Красносільське лісництво кв. 1-5, урочище «Петрівка»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500		
2.	«Острів Зміїний»			232,00	Ізмаїльський район, о. Зміїний	Одеське обласне комунальне підприємство «Острівне»	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98		

	Разом:			572,00			
1.	«Савранський ліс»	ланд- шафтні		8 397,00	Подільський район, Савранське лісництво, кв. 1-40, Слюсарівське лісництво, кв.1-3, 5- 16, 19-71, Осичанське лісництво, кв.1-34	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 №5, Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682
2.	«Озеро Картал»			2 141,20	Ізмаїльський район, Ренійська міська територіальна громада за межами сіл Орлівка та Новосільське	Ренійська міська рада	Указ Президента України від 10.09.2019 №679/2019
3.	«Озеро Кагул»			1 411,00	Ізмаїльський район, Ренійська міська територіальна громада, за межами сіл Орлівка, Нагірне та міста Рені	Ренійська міська рада	Указ Президента України від 10.09.2019 №679/2019
	Разом:			11 949,20			
1.	«Коса стрілка»	орніто- логічні		394,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада, біля с. Курісове, Петрівський державний аграрний технікум	Петрівський державний аграрний технікум	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 №5
	Разом:			394,00			
1.	«Дальницький»	ботанічн і		1 204,00	Одеський район, Великодолинське лісництво кв. 1-15, урочище «Дальницьке»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500

2.	«Староманзирський»			227,00	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада, Бородинське лісництво, кв.1-2, урочище «Старий Манзир» та територія біля. Лісне "Аксакал"	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500 , Указ Президента України від 02.01.2022 №6/2022
3.	«Долинський»			815,00	Подільський район, Долинське лісництво кв. 24-30, 35-45, 47-51, 53-59, 61, урочище «Глибокий яр»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98
4.	«Павлівський»			403,00	Роздільнянський район, Павлівське лісництво кв. 50-58, урочище «Соша»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98
	Разом:			2 649,00			
	Разом по заказникам:			15 564,2			
Пам'ятки природи							
1.	«Михайлопільський яр»	ботанічна		5,50	Березівський район, Коноплянська сільська територіальна громада, біля села Михайлопіль	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 21.03.1984 №139
2.	Одеські катакомби	геологічна		4,67	м. Одеса, вул. Картамишівська, 27/29	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 07.08.1963 №1180-Р
	Разом:			10,17			
Ботанічні сади							

1.	Ботанічний сад ОНУ ім. І.І. Меїчникова			16,00	м. Одеса, Французький бульвар, 48/50, 87	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311
	Разом:			16,00			
		Зоологічні парки					
1.	Одеський зоологічний парк			6,50	м. Одеса, Новоціпний ряд, 25	Одеська міська рада	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311
	Разом:			6,50			
		Парки – пам’ятки садово-паркового мистецтва					
1.	«Кардамичівський»			49,00	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Новоселівська сільська рада), Великомихайлівське лісництво, кв. 75, урочище Кардамичево	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 29.01.1960 №105
	Разом:			49,00			
	Всього загальнодержавного значення			19 об’єктів 127 170,7567 га			
		Території та об’єкти ПЗФ місцевого значення					
		Регіональні ландшафтні парки					
1.	«Ізмаїльські острови»			1 366,00	Ізмаїльський район, острови дельти Кілійського гирла р. Дунай: Татару, Великий Даллер, Малий Даллер	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
2.	«Тилігульський»			13 954,00	Березівський та Одеський райони	Одеська обласна рада	Рішення Одеської обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII

	Разом:			15320,00			
		Заказники					
1.	«Верхній ліс»	ланд- шафтні		380,00	Березівський район, Северинівська селищна територіальна громада (Северинівська сільська рада), Северинівське лісництво, кв. 9-17	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	«Заводовський»			93,00	Березівський район, Раухівська селищна територіальна громада (Заводівська сільська рада), Березівське лісництво, кв. 3-5, урочище "Заводовка"	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
3.	«Фрасино»			421,00	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Стоянівська і Комарівська сільські ради), на відстані 20 км від сmt. Великомихайлівка, Великомихайлівське лісництво, кв. 1-8, урочище "Фрасино"	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
4.	«Діброва болотного дуба»			21,40	Одеський район, Ясківська сільська територіальна громада (Троїцька сільська рада), Біляївське лісництво, кв. 9, д. 22, 26, 29, 32, 34, 35	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

5.	«Шептереди»			1 016,00	Роздільнянський район, Захарівська (Йосипівська) сільська рада, Павлівське лісництво кв. 23-42, урочище «Шептереди»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI
6.	«Діброва Могилівська»			45,00	Болградський район, Бородінська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.3, урочище «Могилевське»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
7.	«Осинівський»			531,00	Березівський район, Ширяївська селищна територіальна громада (Осинівська сільська рада), Осинівське лісництво, кв. 13-20	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
8.	«Діброва Манзирська»			101,00	Болградський район, Бородінська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.4, урочище «Манзирське»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
9.	«Лиманський»			65,00	Білгород-Дністровський район, Старокозацька сільська територіальна громада (Семенівська сільська рада), Старокозацьке лісництво, кв. 7-8	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493

10.	«Березівський»			1 534,00	Подільський район, Кодимська міська територіальна група, Будейське лісництво, кв. 76-106, урочище «Березівка»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1040-V
11.	«Бендзарський ліс»			30,00	Подільський район, Балтська міська територіальна група (Бендзарівська сільська рада), урочище «Бендзарський ліс»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
12.	«Даничево»			354,00	Подільський район, Піщанська сільська територіальна група (Піщанська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 47-51	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
13.	«Новомиколаївськ ий»			315,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна група (Новомиколаївська сільська рада)	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
14.	«Каїрівський»			150,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна група (Каїрівська сільська рада), Красносільське лісництво	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
15.	«Тополине»			68,00	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 28	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII

16.	«Виноградівка»			297,00	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 25-27	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII
17.	«Лунг»			1 452,85	Ізмаїльський район, Саф'янівська сільська територіальна громада (Старонекрасівська, Багатянська, Кислицька сільські ради)	Аграрний рибогосподарський кооператив «Придунайська нива»	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII, від 29.12.2004 №551-IV
18.	«Лузанівський ліс»			116,6680	Одеський район, Фонтанська сільська територіальна громада (Крижанівська і Фонтанська сільські ради), Красносільське лісництво	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 06.06.2008 №541-V
19.	«Баранівський ліс»			385,00	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, Ізмаїльське лісництво, кв. 1-9 та 13-17, урочище «Баранівка»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №799-V, від 17.12.2021 №372-VIII
20.	«Чогодарівський»			46,65	Березівський район, Чогодарівська сільська громада, с. Чогодарівка	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №665-V
21.	«Тарутинський степ»			5 200,00	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Веселодолинська сільська рада)	Бородинська селищна рада	Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №445-VI
22.	«Селіванівський»			80,00	Подільський район, Ананьївська міська територіальна громада (Ананьївська сільська рада)	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №631-VI

23	«Ряснопіль»			50,00	Березівський район, Новокальчевська сільська територіальна громада	Новокальчевська сільська рада, Державний навчальний заклад "Березівський професійний аграрний ліцей"	Рішення Одеської обласної ради від 17.12.2021 №374-VIII
24	«Схили до Лунга»			11,21	Ізмаїльський район, Саф'янівська сільська територіальна громада	Саф'янівська сільська рада	Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 636-VIII
25	«Коло глея»			45,00	Одеський район, Овідіопольська селищна територіальна громада	Овідіопольська селищна рада	Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 637-VIII
26	«Чигринська балка»			579,18	Березівський район, Раухівська селищна територіальна громада	Раухівська селищна рада	Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 635-VIII
	Разом:			13 387,9614			
1.	«Каракуртський (колишній «Жовтневий»)»	ентомол огічні		15,00	Болградський район, Василівська сільська територіальна громада (Жовтнева сільська рада)	Василівська сільська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, зміни внесено постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49
2.	«Коритнівський»			25,00	Подільський район, Балтська міська громада, біля с. Коритне	Балтська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
	Разом:			40,00			
1.	«Сосновий ліс»	лісовий		8,40	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв.74, д. 6,7,8,9	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
	Разом:			8,40			
1.	«Лісничівка»	ботанічн і		3176,00	Подільський район, Лісничівське лісництво, кв. 1-52	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

2.	«Ліски»			107,00	Ізмаїльський район, Вилківська міська територіальна група (Вилківська міська рада), Вилківське лісництво, кв. 7, д. 1- 18	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 01.10.1993 №496-XXI
3.	«Костянська балка»			28,00	Роздільнянський район, Роздільнянська міська територіальна група (Кіровська сільська рада) і Одеський район, Дачненська сільська територіальна група (Єгорівська сільська рада)	Роздільнянська міська рада, Дачненська сільська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №666-V
4.	«Калинівський»			92,00	Одеський район, Візирська сільська територіальна група (Калинівська сільська рада)	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI
5.	«Новопавлівський »			118,43	Березівський район, Старомаяківська сільська територіальна група (Миколаївська сільська рада)	Старомаяківська сільська рада	Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №446-VI
	Разом:			3 521,43			
1.	«Тилігульський пересип»	орніто- логічний		390,00	Одеський, Південнівська міська територіальна група (Сичавська сільська рада), пересип Тилігульського лиману і прилегла акваторія лиману й	Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI

					моря		
	Разом:			390,00			
	Разом по заказникам:			16 712,398			
		Пам'ятки природи					
1.	Джерело «Кішево»	гідро- логічні		0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна група, с. Кам'яне	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	Джерело «Гайдамацька криниця»			0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна група (Савранська селищна рада), Осичанське лісництво, кв. 13, вид. 21	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
3.	Джерело «Огруд»			0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна група (Дубинівська сільська рада), с. Дубинове	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
4.	Джерело «Канава»			0,20	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 30, діл. 11	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

5.	Джерело «Слобідка»			0,20	Подільський район, Слобідське лісництво, урочище "Слободка", кв. 34, вид. 27	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI
6.	Джерело «Зустріч»			0,20	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 8, вид. 2	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI
	Разом:			0,63			
1.	«Гребеники»	геологіч на		0,30	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Гребениківська сільська рада)	Великомихайлівська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
	Разом:			0,30			
1.	Діброва «Арцизька»	ботанічн і		2,00	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада (Арцизька міська рада), Арцизьке лісництво, кв. 7, діл.6	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	«Віковий дуб»			0,02	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 9, діл. 2	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
3.	«Перша діброва червоного дуба»			1,70	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 16, вид. 4	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

4.	«Діброва Лабушна»			0,60	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Козацька сільська рада), Лісничівське лісництво, кв. 65, діл. 15, урочище "Лабушне"	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	«Друга діброва червоного дуба»			1,30	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 17, вид. 11	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
6.	«Віковий дуб»			0,15	м. Одеса, пров. Матросова, 1/3	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
7.	"Платан західний" (колишній "Пушкінський платан")			0,01	м. Одеса, Приморський бульвар, 1	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, зміни внесено постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49
8.	«Новоіванівський »			2,00	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада, с. Новоіванівка, Новоіванівське лісництво	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI
9.	«Суворовський»			1,00	м. Одеса, вул. Героїв оборони Одеси, 92-а	Благодійна організація «Школа ОР-САМЕАХ»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI
10.	«Акація біла»			0,015	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493

11.	«Акація біла»			0,02	м. Одеса, ріг вулиць Старопортофранківської і Розкидайлівської	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
12.	«Гінкго більоба»			0,02	м. Одеса, вул. Пастера, 13	Одеська національна наукова бібліотека	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
13.	«Гінкго більоба»			0,02	м. Одеса, санаторій "Одеса"	Санаторій «Одеса»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
14.	«Гінкго більоба»			0,02	м. Одеса, сквер ім. Мечникова	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
15.	"Дуб білий»			0,02	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
16.	«Суворовський»			0,20	м. Одеса, Фонтанська дорога, 25	Благодійний фонд «Дитяче село АСТР»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
17.	«Дуб звичайний»			0,04	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
18.	«Дуб звичайний»			0,02	м. Одеса, вул. Ясна, 4	ТОВ «Прімадом»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
19.	«Дуб звичайний»			0,02	м. Одеса, Фонтанська дорога, 30/32	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI

20.	«Кедр річковий»			0,02	м. Одеса, санаторій ім. В.П. Чкалова, Французький бульвар, 85	Державний заклад «Спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій імені В.П. Чкалова»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 № 493
21.	«Каштан кінський»			0,015	м. Одеса, вул. Гаванна, 4	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
22.	«Каштан кінський»			0,01	м. Одеса, вул. Новосільського, 70	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
23.	«Липа американська»			0,02	м. Одеса, вул. Отрадна, 3	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
24.	«Платан західний»			0,02	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
25.	«Платан західний»			0,01	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
26.	«Платан західний»			0,01	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №494
27.	«Платан західний»			0,01	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234
28.	«Платан західний»			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

29.	«Платан західний»			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
30.	"Платан західний»			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
31.	"Софора японська плакуча»			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
32.	"Тис ягідний»			0,02	м. Одеса, Обсерваторний пров., 3	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
33.	"Тополя канадська»			0,015	м. Одеса, вул. Дюківська, 12	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
34.	"Тополя канадська»			0,02	м. Одеса, вул. Торгова, 17	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
35.	«Казковий»			0,6152	Подільський район, Куяльницька сільська територіальна громада, смт. Борщі, вул. Польова, 1	Борщівська загальноосвітня школа- садок №2 I-III ступенів	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1039-V
36.	«Тополя чорна»			0,20	м. Одеса, Шампанський пров. (напроти котельної)	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
37.	«Слюсарівський віковий дуб»			0,02	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв.36, вид. 4	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради від 23.02.2007 №183-V

38.	"Дуб Лемме"			0,011	м. Одеса, вул. Чорноморська, 6	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V
39.	«Липа Лемме»			0,014	м. Одеса, вул. Чорноморська, 4	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»	Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V
40.	«Груша адамівська»			0,01	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада, с. Адамівка	гр. Салоїд М.І.	Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №630-VI
	Разом:			10,2552			
	Разом по пам'яткам:			11,1852			
Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва							
1.	Парк ім. Т.Г. Шевченко			44,3597	м. Одеса, вул. Маразлійська, 1	Одеська міська рада Комунальне підприємство «Парки Одеси»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V
2.	«Парк «Дюківський сад»			26,6653	м. Одеса, вул. Розкидайлівська, 56	Одеська міська рада ТОВ «Центр «Катюша»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, зміни внесено рішенням Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V
3.	Савицький парк (колишній Парк ім. Ленінського комсомолу)			19,326	м. Одеса, вул. Млинова, 32-б	Одеська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI, зміни внесено рішенням Одеської обласної ради від 21.06.2024 № 667-VIII
4.	Парк «Міський сад»			1,86	м. Одеса, вул. Дерибасівська, 22	Одеська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	Парк Лузанівка (колишній Парк ім. Котовського)			25,77	м. Одеса, Миколаївська дорога, 172-а	Одеська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493,

							рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI, зміни внесено рішенням Одеської обласної ради від 21.06.2024 №667-VIII, рішенням Одеської обласної ради від 21.06.2024 № 667-VIII
6.	Дендропарк «Перемоги»			48,9205	м. Одеса, просп. Шевченка, 14	Одеська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI
7.	Дендропарк «Студентський»			4,25	м. Одеса, вул. Левітана, 46-б	Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 16.06.2017 №418-VII
8.	"Французький парк" (колишній Парк санаторію ім. Чкалова)			18,00	м. Одеса, Французький бульвар, 85	Державний заклад «Спеціалізований (спеціальний) санаторій імені В.П. Чкалова» Міністерства охорони здоров'я України	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, зміни внесено постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49
9.	Парк інституту ім. В.П. Філатова			6,0945	м. Одеса, Французький бульвар, 49/51	Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова" Академії медичних наук України	Рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №667-V
10.	Парк «Аркадія»			10,17	м. Одеса, Французький бульвар, 40	Державний заклад «Український медичний Центр реабілітації матері та дитини» Міністерства охорони здоров'я України	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI
11.	"Джерельний парк" (колишній Парк санаторію ім. Горького)			8,28	м. Одеса, Фонтанська дорога, 165	Дочірнє підприємство «Клінічний санаторій ім. Горького" Закритого акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця»	Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №798-V, зміни внесено постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49 (перейменування)
12.	Парк «Дністер»			10,00	Одеський район,	Біляївська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради

					Біляївська міська територіальна громада, м. Біляївка, водопровідна станція Дністер		депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
13.	Парк дитячого санаторію «Хаджибей»			32,60	Одеський (Біляївський) район, Нерубайська сільська територіальна громада с. Холодна Балка, дитячий санаторій "Хаджибей", к. 2	Державний заклад «Дитячий спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій «Хаджибей»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №800-V
14.	Болградський міський сад (колишній «Парк ім. О.С. Пушкіна»)			19,10	Болградський район, Болградська міська територіальна громада, м. Болград, узбережжя озера Ялпуг	Болградська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, зміни внесено рішенням Одеської обласної ради від 21.06.2024 №667-VIII
15.	«Міський сад»			1,50	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, просп. Незалежності	Ізмаїльська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №802-V
16.	"Кубейський дендропарк ім. Г. К. Фучеджи" (колишній «Червоноармійський дендропарк»)			55,00	Болградський район, Кубейська сільська територіальна громада с. Кубей (Червоноармійське)	Кубейська сільська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
17.	«Валекруч-Негай»			936,00	Болградський район, Кубейська сільська територіальна громада с. Кубей (Червоноармійське)	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
18.	«Сергіївський»			18,00	Подільський (Котовський) район, Куяльницька сільська територіальна	Сергіївська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI

					група, Подільське (Котовське) лісництво, кв. 37-53, урочище "Валекруч-Негай"		
19.	«Коханівка»			260,00	Білгород-Дністровський район, Сергіївська селищна територіальна громада, смт. Сергіївка	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
20.	«Ракуловський парк»			4,10	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада Піщанське лісництво, кв. 62, д. 14, урочище «Ракулянський парк»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
21.	«Мар'їн гай»			48,00	Подільський (Балтський) район, Піщанська сільська територіальна громада (Шляхівська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 62, д. 14, урочище «Ракулянський парк»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
22.	"Гетманівський дендропарк»			2,40	Березівський (Миколаївський) район, Андрієво-Іванівська сільська територіальна громада, с. Андрієво-Іванівка, Андрієво-Іванівське лісництво, кв. 16, 18, урочище "Мар'їн гай"	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
23.	«Юннатський»			1,20	Подільський (Савранський) район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська	Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	Розпорядження Одеської обласної ради від 02.06.1997 №18/Р-97

					селищна рада), с. Гетьманівка		
24.	«Дендропарк «Таїровський»"			24,40	м. Одеса, вул. Тінниста, 2, Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	Таїровська селищна рада, ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова, ДП "Дослідне господарство "Таїровське"	Рішення Одеської обласної ради від 17.12.2021 №373-VIII
	Разом:	1625,996					
Заповідні урочища							
1.	«Чабанка»	1662,00			Подільський (Кодимський) район, Будейське лісництво, кв. 1-36	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1041-V
2.	«Байтали»	1 753,00			Подільський (Ананьївський) район, Ананьївська міська територіальна громада, біля с. Жеребкове, Жеребківське лісництво, кв. 7-31, урочище "Байтали"	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
3.	«Кішево»	2 844,00			Подільський (Балтський) район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв.1-46, урочище «Кішево»	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
4.	«Дністровські плавні»	8 377,00			Одеський (Біляївський та Білгород- Дністровський) район, Біляївське лісництво, кв. 20, 23- 24, 26-31, землі запасу Одеського	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 02.12. 2022 №488-VIII

					(Білгород-Дністровського) району		
	Разом:	14 636					
	Всього місцевого значення	112 об'єктів 48 940,9726 га					
	Всього загальнодержавного та місцевого значення	131 об'єкт 176 111,7293 га					

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
8	159 684,6	4,79

11. Формування екологічної мережі

До складу екологічної мережі Одеської області включено землі природно-заповідного фонду, землі лісового і водного фонду, землі оздоровчого, рекреаційного призначення, території та землі, які є місцями мешкання і зростання об'єктів тваринного і рослинного світу, занесених в Червону і Зелену книги України, водно-болотні угіддя, малопродуктивні і деградовані сільськогосподарські землі як сполучні, буферні і відновлювальні елементи екомережі, яри та балки, пасовища і сіножаті.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-IV затверджено Регіональну схему формування екологічної мережі Одеської області, яка була розроблена Південним науковим центром НАН України та Міністерства освіти і науки України під науковим керівництвом Одеського національного університету імені І. І. Мечникова в рамках науково-дослідної роботи «Розробка регіональної схеми формування екологічної мережі».

За рахунок коштів обласного бюджету у 2020 році були проведені роботи щодо деталізації регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області.

На виконання вимог Порядку включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1196, Департаментом забезпечено включення до Переліку територій та об'єктів екологічної мережі Одеської області територій та об'єктів ПЗФ та водно-болотних угідь міжнародного значення.

З міжнародних елементів екомережі на території Одеської області проходять 2 коридори – Нижньо-Дунайський природний регіон (М1) та Азово-Чорноморський (М2). З елементів національної екомережі України – V природних коридорів: Азово-Чорноморський (І), Прибережно-Дністровський (ІІ), Південно-Український (ІІІ), Галицько-Слобожанський (ІV) та Прибережно-Бузький (V). З елементів регіонального рівня запропоновано виділити 14 коридорів: Кодимсько-Савранський (1), Кодимсько-Слобідсько-Байтальський (2), Слобідсько-Ягорлицький (3), Кучурганський (4), Велико-Куяльницький (5), Тилігульський (6), Нижньо-Дунайський (8), Ялпузький (9), Катлабузький (10), Киргизж-Китайський (11), Сасик-Когильницький (12), Хаджидерський (13) та Чорноморський прибережно-морський (14).

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53

Сервісний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення територій та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
I. Загальнодержавного значення							
Ключові							
1-к/з-IV-ОД	Дунайський біосферний заповідник	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (укази Президента України від 10.08.1998 №861/98, від 02.02.2004 №117/2004*)	Ізмаїльський та Білгород-Дністровський райони	51 547,9	Державний акт на право користування землею на площі 19 026,62 га II-ОД № 001676 від 24.02.2000	НАН України	Дунайський біосферний заповідник розташований у дельті Дунай, який перед впадінням у Чорне море розділяється на чисельні острова та гирла. До складу заповідника входять водно-болотні угіддя міжнародного значення «Кілійське гирло» та «Озеро Сасик» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 № 935), які є місцем існування значної кількості рідкісних рослин і тварин. З видів, занесених до Червоної книги України, охороняються 20 видів судинних рослин, 36 видів комах, 15 видів риби, 41 вид птахів і 13 видів ссавців. З Європейського червоного списку охороняються 11 видів рослин, 15 видів комах, 7 видів риби, 7 видів птахів та 5 видів ссавців. Видове різноманіття птахів заповідника становить 62%

							орнітофауни України (255 видів), з них на гніздуванні відмічено 124 види, 196 пролітних.
2-к/з-IV-ОД	Нижньодністровський національний природний парк	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (указ Президента України від 13.11.2008 №1033/2008*)	Білгород-Дністровський, Одеський райони	21 311,1	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Міндовкілля України	Нижньодністровський національний природний парк розташований в дельті Дністра на водно-болотних угіддях міжнародного значення «Північна частина Дністровського лиману» і «Міжиріччя Дністра-Турунчука» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 № 935). Переважають комплекси болотної, водної і деревно-чагарникової рослинності, на незначній площі - степова, лучна та галофітна.
3-к/з-IV-ОД	Національний природний парк «Тузовські лимани»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Указ Президента України від 01.01.2010 №1/2010*)	Білгород-Дністровський район	27 865	Земельна ділянка площею 2022,0 га надана в постійне користування спеціальній адміністрації національного природного парку "Тузовські лимани", кадастровий номер: 5125000000:01:006:0001, цільове призначення: для збереження та використання національних природних парків	Міндовкілля України	Національний природний парк «Тузовські лимани» розташований на морському узбережжі, включає в себе водно-болотні угіддя міжнародного значення «Система озер Шагани-Алібей-Бурнас» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 №935) та лимани: Малий Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас, Магалецьке, Мартаза, Будури, Карачаус, Хаджидер, Курудіол, Солоне. У межах парку охороняються біорізноманіття тваринного і рослинного світу міжнародного та національного значення.
3/1-к/з-IV-ОД	Національний природний парк "Куяльницький"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	Березівський, Одеський район	10800,88 67	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.		Парк утворено на території Одеського та Березівського районів Одеської області з метою збереження, відтворення,

		обласної державної адміністрації (Указ Президента України від 01.01.2022 року №3/2022)					ефективного використання природних комплексів та об'єктів у басейні Куяльницького лиману, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, культурну та рекреаційну цінність. Територія парку розташована в межах об'єкту Смарагдової мережі Європи («Kuialnytskyi Lyman UA0000143») та є унікальною ланкою міграційних шляхів водно-болотних птахів в Афро-Євразійському коридорі.
4-к/з-IV-ОД	Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Петрівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500 *)	Березівський район, Куріовська сільська територіальна громада, Красносільське лісництво кв. 1-5, урочище «Петрівка»	340	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучно створений лісовий масив, який виконує водно- та ґрунтозберігаючу функції. На незначній площі розташовані степові ділянки з видами рослин з Червоної книги України.
5-к/з-IV-ОД	Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Острів Зміїний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (указ Президента України від 09.12.1998 № 1341/98*)	Ізмаїльський район, о. Зміїний	232	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Одеське обласне комунальне підприємство «Острівне»**	До заказника віднесено частину острова Зміїний та прилеглу до неї акваторію завширшки 500 м. Острів є місцем масового прольоту та відпочинку перелітних птахів (230 видів), у тому числі занесених до Червоної книги України. Також на території заказника розташовані степові ділянки.

6-к/з-VI-ОД	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Савранський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 № 5*)	Подільський район, Савранське лісництво, кв. 1-40, Слюсарівське лісництво, кв.1-3, 5-16, 19-71, Осичанське лісництво, кв.1-34	8 397	Межі встановлені відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж ландшафтного заказника загальнодержавного значення "Савранський ліс", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 №58.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Найбільший за площею вододільний ліс в межиріччі Дністра та Південного Буга з ділянками дуба звичайного та скельного, рослинами і тваринами, занесеними до Червоної книги України
7-к/з-III-ОД	Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Коса Стрілка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 № 5*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада, біля с. Курісове (Петрівка), Петрівський державний аграрний технікум	394	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Петрівський державний аграрний технікум**	Місце нагулу та зимівлі водоплаваючих птахів на прилиманських схилах та косі Тилігульського лиману із 200-метровою смугою прилегої території. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський», створений рішенням Одеської обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII
8-к/з-IV-ОД	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Дальницький»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради	Одеський район, Великодолинське лісництво кв. 1-15, урочище «Дальницьке»	1 204	Державний акт на право користування земельною ділянкою площею 1075,3512 га серія ЯЯ №206289 від 05.12.2011, кадастровий номер: 5123755300:01:001:0	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Еталонне лісонасадження в сухому степу, закладене у 1957 році. Зростає 61 видів дерев та кущів

		Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500*)			002, цільове призначення: для ведення лісового господарства		
9-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержав ного значення «Староманзи- рський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500*)	Болградський район, Бородинське лісництво, кв.1-2, урочище «Старий Манзир» та територія біля с.Лісне "Аксакал"	227	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», Буджацька селищна рада **	Штучне лісове насадження з значною кількістю рідкісних видів рослин, занесених до Європейського червоного списку та Червоної книги України
10-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержав ного значення «Долинський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98*)	Подільський район, Долинське лісництво кв. 24- 30, 35-45, 47-51, 53-59, 61, урочище «Глибокий яр»	815	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісовий масив на відрогах Подільської височини з типовими для півдня Правобережного Лісостепу дубовими лісами. Зустрічаються рослинні та тваринні угруповання, занесені до Червоної книги України
11-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержав ного значення «Павлівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Указ Президента України від 09.12.1998	Роздільнянський район, Павлівське лісництво кв. 50- 58, урочище «Соша»	403	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Масив рідкісних на Україні скупієво-дубових насаджень.

		№1341/98*)					
12-к/з-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Михайлопільський яр»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 21.03.1984 №139*)	Березівський район, Коноплянська сільська територіальна громада, біля села Михайлопіль	5,5	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Ділянка крутояру, який росте значна кількість рідкісних та зникаючих видів рослин, занесених до Червоної книги України
13-к/з-VI-ОД	Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Одеські катакомби»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 07.08.1963 №1180-Р*)	м. Одеса, вул. Картамишівська, 27/29	4,67	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова**	Карстові печери у вапняках давнього часу (3 млн. років) з залишками викопної фауни.
14-к/з-VI-ОД	Ботанічний сад загальнодержавного значення Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311*)	м. Одеса, Французький бульвар, 48/50, 87	16	Державний акт на право постійного користування землею І-ОД №004234 від 27.08.2001, цільове призначення: для експлуатації та обслуговування об'єктів Одеського національного університету ім. І.І.	Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова**	Біорізноманіття колекцій налічує у відкритому ґрунті та оранжереях 3840 видів, форм, сортів і гібридів

					Мечникова		
15-к/з-VI-ОД	Одеський зоологічний парк загальнодержавного значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311*)	м. Одеса, Новошпінний ряд, 25	6,5	Межі встановлені відповідно до проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання Комунальній установі «Одеський зоологічний парк загальнодержавного значення» у постійне користування земельної ділянки площею 6,5 га, цільове призначення: для експлуатації і обслуговування нежитлових будівель та споруд	Одеська міська рада	Утримуються біля 250 видів та 1500 особин тварин.
16-к/з-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Кардамичівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 29.01.1960 №105*)	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Новоселівська сільська рада), Великомихайлівське лісництво, кв. 75, урочище Кардамичево	49	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Парк створено у другій половині XIX ст., на території якого зростає більш ніж 50 видів дерев та чагарників, серед них вікові дерева: дуби, в'язи, ясени.
17-к/з-VI-ОД	Водно-болотне угіддя міжнародного значення «Озеро Кугурлуй»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної	Ізмаїльський район	6 500	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Сафянівська	Прісноводне мілке озеро з низькими болотистими берегами. Важливе місце гніздування та сезонних скупчень птахів (до 30000 особин), а також

		державної адміністрації (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 №935)					розмноження риб і амфібій.
Буферні							
-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучені							
-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлюванні							
-	-	-	-	-	-	-	-
II. Місцевого значення							
Ключові							
19-к/м-VI-ОД	Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Ізмаїльські острови»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Ізмаїльський район, острови дельти Кілійського гирла р. Дунай: Татару, Великий Даллер, Малий Даллер	1 366	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж регіонального ландшафтного парку «Ізмаїльські острови», затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 18.02.2008 №63/А-2008	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Унікальна острівна система в дельті Дунаю зі своєрідним ландшафтом, рослинами і тваринами, занесеними до Червоної книги України та Червоного списку Одеської області.
20-к/м-VI-III-ОД	Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Тилігульськ	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (рішення Одеської	Березівський та Одеський райони	13 954	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння	Одеська обласна рада	До складу входить водно-болотне угіддя міжнародного значення «Тилігульський». На території парку зростає 22 раритетних види рослин міжнародного та державного рівня охорони, 27 -

	ий»	обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII*)			кадастрового номеру відсутня		місцевого рівня охорони. Також на території розташовані місця концентрації та гніздування великої кількості птахів.
21-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Верхній ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада (Северинівська сільська рада), Северинівське лісництво, кв. 9-17	380	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Верхній ліс», затвердженого розпорядженням Іванівської районної державної адміністрації Одеської області від 22.04.2009 №158/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія заказника представлена дубово-ясеневим ґрунтозахисним насадженням та має велике значення як місце зростання багатьох видів деревних порід та місце проживання загальнопоширених видів тварин. Також зустрічаються рідкісні рослини та комахи, включені до Червоної книги України
22-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Заводівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Раухівська селищна територіальна громада (Заводівська сільська рада), Березівське лісництво, кв. 3-5, урочище "Заводівка"	93	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Заводівський», затвердженого розпорядженням Березівської районної державної	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена штучним лісовим масивом. Має велике водозахисне, природоохоронне, естетичне та рекреаційне значення. Зустрічаються види рослин і комах, занесених до Червоної книги України.

					адміністрації Одеської області від 18.08.2008 №406/А- 2008		
23-к/м-III-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Фрасино»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Стоянівська і Комарівська сільські ради), на відстані 20 км від смт. Великомихайлівка, Великомихайлівська лісництво, кв. 1-8, урочище "Фрасино"	421	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Фрасино», затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 17.10.2008 №857/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія заказника представлена штучним лісовим масивом з різноманітним видовим складом рослин, у тому числі лікарських. Зустрічаються рослини та комахи з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області
24-к/м-V-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Діброва болотного дуба»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Одеський район, Ясківська сільська територіальна громада (Троїцька сільська рада), Біляївське лісництво, кв. 9, д. 22, 26, 29, 32, 34, 35	21,4	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Діброва болотного дуба», затвердженого розпорядженням Біляївської районної державної адміністрації	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена штучним насадженням дуба звичайного у заплаві р. Дністер. Зустрічаються види, включені до червоного списку Одеської області.

					Одеської області від 30.03.2009 №256/2009, цільове призначення: природоохоронне		
25-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Шептереди»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI*)	Роздільнянський район, Захарівська (Йосипівська) сільська рада, Павлівське лісництво кв. 23-42, урочище «Шептереди»	1 016	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Шептереди», затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 16.09.2008 №723/А-2008	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена цінним лісовим масивом, який характеризується значним фіторізноманіттям. Зустрічаються рослини з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Також зустрічаються птахи та комахи, що занесені до Червоної книги України. Заказник має велике наукове та природоохоронне значення.
26-к/м-V-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Діброва Могилевська»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.3, урочище «Могилевське»	45	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Діброва Могилевська», затвердженого розпорядженням Тарутинської районної державної адміністрації	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія заказника представлена дубово-акацієвими насадженнями. Зростають рослини з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області. Деякі також охороняються згідно Конвенції про торгівлю дикими видами. Заказник має значне наукове та природоохоронне значення.

		02.10.1984 №493*)			Одеської області від 28.11.2008 №340/А-2008, цільове призначення: природоохоронне		
27-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Осинівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Ширяївська селищна територіальна громада (Осинівська сільська рада), Ширяївське лісництво, кв. 13-20	531	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Осинівський», затвердженого розпорядженням Ширяївської районної державної адміністрації Одеської області від 16.07.2008 №244, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Заказник представляє собою цінний штучний лісовий масив. Має природоохоронне, рекреаційне значення. На території ростуть характерні для даної зони породи дерев, чагарників. Також зустрічаються рослини, занесені до Червоної книги України та червоного списку Одеської області.
28-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Діброва Манзирська»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних	Болградський район, Бородінська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.4, урочище «Манзирське»	101	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Діброва Манзирська», затвердженого розпорядженням Тарутинської	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена еталонами дубовими насадженнями. Зростають рослини з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Деякі також охороняються згідно Конвенції про торгівлю дикими видами. Заказник має значне наукове та природоохоронне значення.

		депутатів від 02.10.1984 №493*)			районної державної адміністрації Одеської області від 28.11.2008 №340/А-2008, цільове призначення: природоохоронне		
29-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Лиманський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Білгород-Дністровський район, Старокозацька сільська територіальна громада (Семенівська сільська рада), Старокозацьке лісництво, кв. 7-8	65	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Лиманський» затвердженого розпорядженням Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Одеської області від 17.08.2009 №1110/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісовий комплекс, створений на еродованих землях уздовж Дністровського лиману. Має значне наукове природоохоронне, рекреаційне значення. На території Заказника зустрічаються рослини і комахи, які занесені до Червоної книги України.
30-к/м-II-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Березівський»	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1040-	Подільський район, Кодимська міська територіальна громада, Будейське лісництво, кв. 76-106, урочище "Березівка"	1 534	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена лісовим масивом на межі лісостепу та степу, який має велике ґрунтозахисне та водозахисне значення. Тут ростуть вікові дуби, єдині в області дерева берези повислої природного походження, а також зустрічаються рідкісні та

		V*			«Березівський», затвердженого розпорядженням Розпорядження Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		зникаючи. Зростає 16 видів рослин, що охороняються
31-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Бендзарський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Бендзарівська сільська рада), урочище "Бендзарський ліс"	30	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Бендзарський ліс», затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісове урочище байрачного типу з рідкісними та зникаючими видами рослин, поруч з яким знаходиться ділянка, придатна до рекреації. Зустрічаються рослини, що включені до Червоної книги України. Має значну природоохоронну та рекреаційну цінність.
32-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Даничево»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Піщанська сільська рада),	354	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучний лісовий масив з ділянками вікових сосен, який має значне естетичне і рекреаційне значення. Є впорядкована ділянка для відпочинку. Зустрічаються рослини та комахи, занесені до Червоної книги України. Заказник

		народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Піщанське лісництво, кв. 47-51		заказника місцевого значення «Даничево», затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №814/А-2008, розпорядження Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №918/А-2008 "Про внесення змін до розпорядження від 27.08.2008 №814/А-2008", цільове призначення: природоохоронне		має значну наукову, еталонну, природоохоронну, естетичну цінність.
33-к/м-III-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Новомиколаївський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Новомиколаївська сільська рада)	315	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Новомиколаївський» затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучні лісові насадження з акації білої, скумпії звичайної, сосни кримської, розташований на правому схилі долини р. Балай. З рослин зустрічаються види, які занесені до Червоної книги України та Червоного списку Одеської області. Заказник має значне природоохоронне значення

					адміністрації Одеської області від 03.06.2009 №695/А- 2009, цільове призначення: природоохоронне		
34-к/м-ІІІ-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Каїрівська сільська рада), Красносільське лісництво	150	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Каїрівський», затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 30.04.2009 №608/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучно створені лісові насадження і степові ділянки, на яких зустрічаються види рослин з Червоної книги. Входить до складу регіонального ландшафтного парку "Тилігульський"
35-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Тополине»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII*)	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 28	68	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Тополине», затвердженого	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Заказник має значну наукову, природоохоронну цінність

					розпорядженням Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне		
36-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Виноградівка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII*)	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 25-27	297	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Виноградівка", затвердженого розпорядженням Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Також знайдені комахи, які занесені до Червоної книги України. Заказник має значну наукову, природоохоронну цінність
37-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Лунг»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-	Ізмаїльський район, Саф'янська сільська територіальна громада (Старонекрасівська, Багатянська,	1 452,85	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого	Аграрний рибогосподарський кооператив «Придунайська нива»**	Водно-болотне угіддя з червонокнижними видами рослин та тварин, яке розташовано в акваторії та на узбережжі оз. Лунг. Заказник має значну наукову, природоохоронну, ресурсну цінність

		XXIII, від 29.12.2004 №551-IV*)	Кислицька сільські ради)		значення "Лунг", затвердженого розпорядженням Ізмаїльської районної державної адміністрації Одеської області від 25.11.2010 №901/А-2010, цільове призначення: природоохоронне		
38-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Лузанівський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 06.06.2008 №541-V*)	Одеський район, Фонтанська сільська територіальна громада (Крижанівська і Фонтанська сільські ради), Красносільське лісництво	116,668	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника має наукове, природоохоронне, естетичне і рекреаційне значення як лісовий масив у водоохоронній зоні Чорного моря з високим ступенем біологічного різноманіття. Заказник є ареалом існування 33 видів тварин, занесених до Червоної книги України
39-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Баранівський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №799-V*)	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, Ізмаїльське лісництво, кв. 1-9 та 13-17, урочище "Баранівка"	163	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Баранівський ліс», затвердженого рішенням 61 сесії V скликання Ізмаїльської міської ради від 22.06.2010 №3391-V, цільове	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника представлена еталонними дубовими та гледичієво-акацієвими насадженнями, створеними у південному степу у 1950 р.

					призначення: природоохоронне		
40-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Чогодарівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №665-V*)	Березівський район, Чогодарівська сільська громада, с. Чогодарівка	46,65	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Чогодарівський", затвердженого рішенням 61 сесії V скликання Ізмаїльської міської ради від 22.06.2010 №3391-V, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Територія Заказника уявляє з себе штучний лісовий комплекс, створений на еродованих землях і виконує природоохоронні та захисні (протиерозійні) функції
41-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Тарутинський степ»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №445-VI*)	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Веселодолинська сільська рада)	5 200	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Тарутинський степ", затвердженого рішенням Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області від	Буджацька селищна рада **	Територія Заказника представляє унікальну ділянку різнотравно-злакового степу, що зберігся на півдні України, та відзначається значним флористичним і фауністичним різноманіттям, а також різноманіттям рослинних угруповань та ландшафтів, притаманним степовій зоні. Флора нараховує кілька сотень видів судинних рослин, з яких є види, занесені до національного та міжнародних списків рідкісних і таких що знаходяться під загрозою зникнення видів. Територія заказника налічує велику кількість видів птахів,

					30.10.2017 №80-15/VII, цілове призначення: для збереження та використання заказників		ссавців, земноводних і плазунів, серед яких, занесені до Червоної книги України. Територія Заказника є однією з найбільшою в Україні, Європі ділянкою різнотравно-злакового степу, яка репрезентує зональні причорноморські степи. Заказник включений до складу екологічної мережі Одеської області та України як ключова територія. Комітетом Бернської конвенції територію Заказника включено до складу Смарагдової мережі Європи (об'єкт № UA0000137).
42-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Селіваніський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №631-VI*)	Подільський район, Ананіївська міська територіальна громада (Ананіївська Перша сільська рада)	80	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Водоохоронної зони р. Тилігул між м. Ананіїв та с. Селіванівка, на якій зафіксовані типові і раритетні види рослин та тварин, занесені до Червоного списку Одеської області, Червоної книги України та Європейського Червоного списку
42/1-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Ряснопіль"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 17.12.2021 №374-VIII)	Березівський район, Новокальчевська сільська територіальна громада	50,0	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Новокальчевська сільська рада Березівського району Одеської області, ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей»	Територія заказника має високу ботанічну цінність та є резерватом степового флористичного та фауністичного різноманіття. На території зростає 15 видів рослин із Червоної книги України та 31 – із Червоного списку Одеської області, 4 види включені до списку Міжнародного союзу охорони природи (МСОП), 3 види – в додаток до Конвенції про міжнародну торгівлю видами

							дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, 21 вид – до Європейського Червоного списку. На ділянці збереглися фрагменти рослинних угруповань, формації яких включені до Зеленої книги України.
42/2-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Схили до Лунга»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 636-VIII)	Ізмаїльський район, Саф'янівська сільська територіальна громада	11,21	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Саф'янівська сільська рада Ізмаїльського району Одеської області	Заказник створено з метою збереження ділянки на степових схилах озера Лунг, яку населяють види, занесені до Червоної книги України та списків Бернської конвенції. Територія є унікальним природним комплексом, що має значну природоохоронну, наукову, естетичну та рекреаційну цінність.
42/3-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення «Коло глея»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 637-VIII)	Одеський район, Овідіопольська селищна територіальна громада	45,0	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Овідіопольська селищна рада Одеського району Одеської області	Заказник створено з метою збереження природного ландшафту степової ділянки, частина якої є прибережною захисною смугою Дністровського лиману. Територія входить до складу Смарагдової мережі (об'єкти Dniester liman cliffs UA0000350 та Dnistrovskyi Lyman UA0000141), є унікальним природним комплексом, що має значну природоохоронну, наукову, естетичну та просвітню цінність.
42/4-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник	Департамент екології та природних	Березівський район, Раухівська	579,18	Межі за документацією із	Раухівська селищна рада	Заказник створено з метою збереження природного

	місцевого значення «Чигринська балка»	ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 635-VIII)	селищна територіальна громада		землеустрою не встановлено.	Березівського району Одеської області	ландшафту степів, оселищ, фауністичних комплексів системи Чигринської балки та схилів річки Тилігул, які мають значну природоохоронну, наукову, рекреаційну та історичну цінність у збереженні цінних природних комплексів
43-к/м-0-ОД	Ентомологічний заказник місцевого значення «Каракуртський» (колишній «Жовтневий»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682*)	Болградський район, Василівська сільська територіальна громада (Жовтнева сільська рада)	15	Межі встановлені відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж ентомологічний заказник місцевого значення "Жовтневий", затвердженого розпорядженням Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне	Василівська сільська рада	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області, а також іншими рідкісними для регіона видами
44-к/м-0-ОД	Ентомологічний заказник місцевого значення «Коритнівський»	Департамент екології та природних та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від	Подільський район, Балтська міська громада, біля с. Коритне	25	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Балтська міська рада	Ділянка насінних багаторічних трав, створених з метою збільшення чисельності цінних запилювачів сільськогосподарських культур - диких бджіл

		03.12.1983 №682*)					
45-к/м-П-ОД	Лісовий заказник загальнодержавного значення «Сосновий ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв.74, д. 6,7,8,9	8,4	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території лісового заказника місцевого значення «Сосновий ліс», затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації Одеської області від 18.05.2012 №181/А-2012, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісові культури створені у 50-ті роки на рухливих пісках
46-к/м-П-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення «Лісничівка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Лісничівське лісництво, кв. 1-52	3 176	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення «Лісничівка», затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 07.11.2008 №1086/А-2008, цільове	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Один з найбільших лісових масивів лісостепової зони, у якому збереглися ділянки з віковими дубами

					призначення: природоохороне		
47-к/м-IV-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення «Ліски»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 01.10.1993 №496-XXI*)	Ізмаїльський район, Вилківська міська територіальна громада (Вилківська міська рада), Вилківське лісництво, кв. 7, д. 1-18	107	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення «Ліски», затвердженого розпорядженням Кілійської районної державної адміністрації Одеської області від 31.08.2009 №397	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	До заказника віднесено частину острова та прилеглу до неї акваторію завширшки 500 м. Острів є масового прольоту та відпочинку перелітних тварин. Заказник входить до складу Дунайського біосферного заповідника
48-к/м-III-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення «Костянська балка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №666-V*)	Роздільнянський район, Роздільнянська міська територіальна громада (Кіровська сільська рада) і Одеський район, Дачненська сільська територіальна громада (Єгорівська сільська рада)	28	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення «Костянська балка», затвердженого розпорядженням Роздільнянської районної державної адміністрації Одеської області від 27.01.2009 №98/А-2009	Роздільнянська міська рада, Дачненська сільська рада	Балка з залишками степової петрофітної рослинності, у якій серед значного фіторізноманіття зустрічається 8 видів судинних рослин з Червоної книги України та 1 з Червоного списку Одеської області
49-к/м-III-ОД	Ботанічний	Департамент екології	Одеський район,	92	Межі встановлені	Філія	Урочище, в якому збереглося

	заказник місцевого значення «Калинівський»	та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Візирська сільська територіальна громада (Калинівська сільська рада)		відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення «Калинівський», затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 30.04.2009 №609/А-2009	«Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	понад 20 видів рідкісних та зникаючих рослин, у тому числі занесених до Червоної книги України. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»
50-к/м-0-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення «Новопавлівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №446-VI*)	Березівський район, Старомаяківська сільська територіальна громада (Миколаївська сільська рада)	118,43	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Старомаяківська сільська рада	Зберігаються рідкісні види рослин, що охороняються Червоною книгою України, Європейським Червоним списком, Червоним списком Міжнародного союзу охорони природи (МСОП), Зеленою книгою України і Червоним списком Одеської області.
51-к/м-IV-ОД	Орнітологічний заказник місцевого значення «Тилігульський пересип»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493, від	Одеський район, Південнівська міська територіальна громада (Сичавська сільська рада), пересип Тилігульського лиману і прилегла акваторія лиману	390	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території орнітологічного заказника місцевого значення «Тилігульський пересип»,	Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський» **	Водно-болотне угіддя міжнародного значення «Тилігульський». Місце сезонних концентрацій та міграцій біля 70% видів птахів України. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»

		01.10.1993 №496-XXI*)	й моря		затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 29.07.2009 №882/А-2009		
52-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. Т.Г. Шевченко»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V*)	м. Одеса, вул. Маразліївська, 1	44,3597	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва ім. Т.Г. Шевченка, затвердженого рішенням Одеської міської ради від 28.02.2012 №1759-VI, цільове призначення: природоохоронне та історико-культурне	Одеська міська рада Комунальне підприємство «Парки Одеси»**	Центральний парк м. Одеси, заснований у 1875 р., на мальовничих схилах понад морем. У парку створені алеї з різних порід дерев, суцільні живоплоти, групи, партери тощо. Дендрофлора налічує 93 види, у тому числі 56 видів дерев, 25 видів кущів та 3 - ліан. Має значну наукову, історико-культурну, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.
53-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дюківський сад»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення Одеської	м. Одеса, вул. Розкидайлівська, 56	26,6653	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Дюківський сад», затвердженого рішенням Одеської	Одеська міська рада, ТОВ «Центр «Катюша»**	Парк створений на місці дачі Одеського міського голови дюка де Ришельє у другій половині XIX ст.. У парку є павільйони, альтанки, два ставки. Дендрофлора налічує 67 видів, у тому числі 36 видів дерев, 20 видів кущів та 3 - ліан. Має значну наукову, історично-культурну, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.

		обласної ради від 29.05.2009 №860-V*)			міської ради від 09.04.2009 №4187-V, цільове призначення: природоохоронне		
55-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Савицький парк» (колишній «Парк ім. Ленінського комсомолу»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI, рішення Одеської обласної ради від 21.06.2024 № 667-VIII *)	м. Одеса, вул. Млинова, 32-б	19,326	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім. Ленінського комсомолу", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 №6932-VI, цільове призначення: природоохоронне	Одеська міська рада	Парк заснований у післявоєнні роки на площі біля 35 га у промисловій зоні. Тут були споруджені павільони, асфальтові доріжки, входні брами. Дендрофлора налічує 74 види, у тому числі 45 видів дерев, 22 види кущів та 1 вид ліан. Має рекреаційне значення.
56-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Міський сад»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234,	м. Одеса, вул. Дерибасівська, 22	1,86	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Міський сад», затвердженого рішенням Одеської	Одеська міська рада	Міський сквер, створений до 1803 р. в центрі міста. Тут були побудовані великий басейн з фонтаном, садова альтанка, скульптурні групи львів та різні споруди паркової архітектури малих форм. Дендрофлора налічує 51 вид, у тому числі 30 видів дерев, 12 видів кущів та 5 - ліан. Має значну історико-культурну,

		рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			міської ради від 09.04.2009 №4189-V, цільове призначення: природоохоронне		естетичну, рекреаційну цінність.
55-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Лузанівка» (колишній «Парк ім. Котовського»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI*рішення Одеської обласної ради від 21.06.2024 №667-VIII)	м. Одеса, Миколаївська дорога, 172-а	25,77	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім. Котовського", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 №6932-VI	Одеська міська рада	Парк засновано наприкінці XIX ст. на піщаному пересипу Куяльницького лиману вздовж морського узбережжя на площі біля 20 га. Парк межує з Лузанівськими пляжами. Дендрофлора налічує 42 види, у тому числі 27 видів дерев, 11 видів кущів та 1 вид ліан. Має наукове, природоохоронне, рекреаційне значення
56-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення»Дендропарк «Перемоги»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234,	м. Одеса, просп. Шевченка, 14	48,9205	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Дендропарк «Перемоги», затвердженого	Одеська міська рада	Закладений у курортній зоні міста на схилах Новоаркадійської балки в ландшафтному стилі у 1950 р. У парку була створена система ставків з фонтанами, островами, містками, яка останні десятиріччя не функціонувала, але зараз вона відремонтована. Дендрофлора налічує 111 видів, у тому числі 55 видів дерев, 36 видів кущів та 2 -

		рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI*)			рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 № 6932-VI, цільове призначення: природоохороне		ліан. Має значну наукову, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.
57-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення дендропарк «Студентський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 16.06.2017 №418-VII*)	м. Одеса, вул. Левітана, 46-б	4,25	Межі за документацією із землеустрою не встановлено	Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій **	Заснований у 1977 році співробітниками та студентами Одеського технікуму газової та нафтової промисловості на межі старої та нової забудови міста. За видовим складом дендрофлори є найбагатшим заповідним парком міста. Дендрофлора налічує 129 видів, у тому числі 51 вид дерев, 54 види кущів та 3 - ліан. Має велику наукову, освітню, естетичну, природоохоронну цінність.
58-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Французький парк» («Парк санаторію ім. В.П. Чкалова»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від	м. Одеса, Французький бульвар, 85	18,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено	Державний заклад «Спеціалізований (спеціальний) санаторій імені В.П. Чкалова» Міністерства охорони здоров'я України	Закладений у 1867 р. на плато біля берега моря. На території парку багато гарних та цінних архітектурних споруд, спортивний комплекс, скульптурні прикраси тощо. Дендрофлора налічує 80 видів, у тому числі 40 видів дерев, 24 види кущів та 4 - ліан. Має значну історичну, наукову, лікувально-оздоровчу, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.

		02.10.1984 №493, зміни внесено постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49 *)					
59-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк інституту ім. В.П. Філатова»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 № 667-V*)	м. Одеса, Французький бульвар, 49/51	6,0945	Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою від 19.08.2004 Серія ЯЯ №205501, кадастровий номер: 1-5110137500:16:001:0010, 2-5110137500:16:001:0011; цільове призначення: для експлуатації та обслуговування будівель і споруд інституту та відомчих жилих будинків	Державна установа «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова» Академії медичних наук України**	Штучно створений парк на узбережжі Чорного моря з цінною дендрофлорою, яка представлена 60 видами деревно-чагарникових рослин
60-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк санаторію «Аркадія»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної	м. Одеса, Французький бульвар, 40	10,17	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Державний заклад «Український медичний Центр реабілітації матері та дитини» Міністерства охорони здоров'я України**	Парк колишнього туберкульозного санаторію, заснований у 70-і роки XIX ст. Тут є ряд архітектурних комплексів та споруд паркової архітектури, малих форм. Дендрофлора налічує 66 видів, у тому числі 45 видів дерев, 9 видів кущів та 3 - ліан. Має значну лікувально-оздоровчу, естетичну, природоохоронну цінність.

		ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI*)					
61-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Джерельний парк» (колишній «Парк санаторію ім. Горького»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №798-V, зміни внесені постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 49 *)	м. Одеса, Фонтанська дорога, 165	8,28	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Дочірнє підприємство «Клінічний санаторій ім. Горького» Закритого акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця»**	Дендрофлора парку представлена 51 видами екзотичними деревами
62-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дністер»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Одеський район, Біляївська міська територіальна громада, м. Біляївка, водопровідна станція Дністер	10,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Дністер», затвердженого рішенням Біляївської міської ради від 11.08.2009 № 926-29/V, цільове призначення: природоохороне	Біляївська міська рада**	На території парку зростає 22 деревові та 10 чагарникових порід, з яких кількісно переважають платан західний (діаметром до 143 см), сосна Паласа (діаметром до 56 см), клен ясенелистий (діаметром до 92 см), софора японська (діаметром до 64 см). Парк має історичну, рекреаційну цінність
62-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка	Департамент екології та природних	Одеський район, Нерубайська	32,60	Межі встановлено відповідно до	Державний заклад "Дитячий	Старовинний парк, закладений на березі Хаджибейського лиману у

	садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк дитячого санаторію «Хаджибей»	ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №800-V*)	сільська територіальна громада с. Холодна Балка, дитячий санаторій «Хаджибей», к. 2		проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва дитячого санаторію «Хаджибей», затвердженого рішенням Холоднобалківської сільської ради Біляївського району Одеської області від 18.01.2008 №381/2008-V, цільове призначення: природоохороне	спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій "Хаджибей"***	1879 р. У ньому зростають більше 20 деревно-чагарникових порід. Зустрічаються екзоти. Значна кількість дерев досягла значного віку і має великі стовбури. Тут зафіксовані раритетні комахи та комахи, які внесені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк має значну лікувально-оздоровчу, історико-культурну, виховну та наукову цінність.
63-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Болградський міський сад» (колишній «Парк ім. О.С. Пушкіна»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 21.06.2024 №667-VIII *)	Болградський район, Болградська міська територіальна громада, м. Болград, узбережжя озера Ялпуг	19,10	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. О.С. Пушкіна», затвердженого рішенням 13 сесії V скликання Болградської міської ради Одеської області від 27.03.2007 №310-V, цільове призначення: природоохороне	Болградська міська рада	Старовинний ландшафтний парк, закладений у 1822 р. на березі озера Ялпуг, який має біля 40 видів дерев та чагарникових рослин. Є старі дерева, три з яких заслуговують бути пам'ятками природи місцевого значення. Парк має велику виховну, патріотичну, освітню, історико-культурну, природоохоронну, рекреаційну цінність.

64-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Міський сад»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №802-V*)	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, просп. Незалежності	1,50	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Ізмаїльська міська рада**	Міський сквер, закладений у 1900 р. Зараз на його упорядкованій території зростає понад 40 порід дерев та чагарників. Об'єкт має виховне, рекреаційне, історико-культурне значення.
65-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кубейський дендропарк ім. Г. К. Фучеджи» (колишній «Червоноармійський дендропарк»)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493, Рішення сесії Кубейської селищної ради від 14.03.2024 № 1804*)	Болградський район, Кубейська сільська територіальна громада с. Кубей (Червоноармійське)	55,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Червоноармійський дендропарк», затвердженого розпорядження Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007,	Кубейська сільська рада	Дендропарк засновано у 1971-1973 рр. У парку є джерело, вода з якого використовується населенням. Парк налічує більше 114 деревно-чагарникових порід, які завозилися з Ялти, Одеси, Софіївки. Серед трав'янистих рослин зустрічається занесена до Червоної книги України рястка відігнута. Териорія дендропарку інтенсивно використовується як рекреаційна зона. Дендропарк має велику наукову, еталонну, освітню, природоохоронну, рекреаційну цінність.

					цільове призначення: природоохороне		
66-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Валекруч-Негай»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 № 795, від 02.10.1984 № 493*)	Подільський район, Куяльницька сільська територіальна громада, Подільське (Котовське) лісництво, кв. 37-53, урочище «Валекруч-Негай»	936,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Валекруч-Негай», затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 18.02.2008 №63/А-2008, цільове призначення: природоохороне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Гарне лісове урочище з ділянками природного та штучного лісу, галявинами та узліссями, водоймою. Місце відпочинку мешканців міста. Зафіксовано 8 видів раритетних комах, деякі з яких включені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк-пам'ятка має значне природоохоронне, рекреаційне, естетичне значення
67-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сергіївський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Білгород-Дністровський район, Сергіївська селищна територіальна громада, смт. Сергіївка	18,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Сергіївська селищна рада**	Рукотворний парк, у складі якого зростає понад 120 видів дерев і кущів, у тому числі екзотичних та рідкісних. Має значне наукове, естетичне, лікувально-оздоровче значення.
68-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому	Подільський район, Ананіївська міська територіальна громада, біля с.	260,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісостепова ландшафтна діброва з віковими дубами, ставком. Зустрічаються рослини, які внесені до червоного списку Одеської області.

	значення «Коханівка»	Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Коханівка, Ананіївське лісництво, кв. 24-30, урочище «Посадка»		садово-паркового мистецтва місцевого значення «Коханівка», затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 27.12.2007 №1015/А-2007, цільове призначення: природоохороне		
69-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Ракуловський парк»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Шляхівська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 62, д. 14, урочище «Ракулянський парк»	4,10	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Ракуловський парк», затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №811/А-2008, цільове призначення: природоохороне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Ділянка дубового лісу, у якому зустрічаються декілька великих старих дерев: дуб звичайний, сосна кримська, ялина звичайна, модрина європейська та ін. Об'єкт має історичну цінність.
70-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної	Березівський район, Андрієво-Іванівська	48,00	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою	Філія «Південний лісовий офіс»	Штучні лісові насадження сосни звичайної, акації білої з деякими екзотами. На території парку

	паркового мистецтва місцевого значення «Мар'їн гай»	державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 № 493*)	сільська територіальна громада, с. Андрієво-Іванівка, Андрієво-Іванівське лісництво, кв. 16, 18, урочище «Мар'їн гай»		з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Мар'їн гай", затвердженого розпорядженням Миколаївської районної державної адміністрації Одеської області від 10.07.2008 №312/А-2008, цільове призначення: природоохороне	ДП «Ліси України»**	розташований ставок. Також зафіксовано тварини, занесені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк-пам'ятка має значне природоохоронне, рекреаційне значення.
71-к/м-III-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Гетьманівський дендропарк»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), с. Гетьманівка	2,40	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Гетьманівський дендропарк», затвердженого рішенням Савранської селищної ради від 11.02.2009 № 390-V, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада**	Стародавній парк, закладений у середині XIX ст. Дендрофлора налічує 55 видів. Тут розташовано пам'ятник воїнам с. Гетьманівка. Парк має велике історико-культурне, рекреаційне, виховне значення.
72-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, вул. Тіниста, 2, Одеський	1,20	Кадастровий номер: 5110137500:50:014:0019, цільове	Одеський обласний гуманітарний	Парк при Гуманітарного центру позашкільної освіти (колишня станція юннатів) закладено не

	паркового мистецтва місцевого значення «Юннатський»	обласної державної адміністрації (Розпорядження Одеської обласної ради від 02.06.1997 №18/Р-97*)	обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання		призначення: для збереження та використання парку-пам'ятку садово-паркового мистецтва	центр позашкільної освіти та виховання**	пізніше 1900 р. Зараз у парку зростають старі і молоді дерева та кущі. Тут розташовані дослідні ділянки центру. Дендрофлора парку становить 95 видів, у тому числі 33 види дерев, 41 вид кущів та 5 видів ліан. Має значну освітню, виховну, наукову, естетичну, природоохоронну цінність.
73-к/м-ІІ-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело «Кішево»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада, с. Кам'яне	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Джерело «Кішево», затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 № 57, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада	Впорядковане джерело у живописній місцевості
74-к/м-ІІ-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Тайдамацька криниця"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), Осичанське лісництво, кв. 13,	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Стародавнє джерело у лісі

		29.12.1971 №624, від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	вид. 21		"Гайдамацька криниця", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 №58, цільове призначення: природоохоронне		
75-к/м-ІІ-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело «Огруд»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Дубинівська сільська рада), с. Дубинове	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Огруд", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 №56/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада	Природне джерело у живописному місці
76-к/м-ІІ-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Канава"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 30, діл. 11	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Природне джерело у лісі

		трудоустроєних від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			місцевого значення "Джерело "Канава", затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
77-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Слобідка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Подільський район, Слобідське лісництво, урочище "Слобідка", кв. 34, вид. 13	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Слобідка", затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Природне джерело у лісі
78-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 8, вид. 2	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Природне джерело у лісі

	"Джерело "Зустріч"	(Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI*)			території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Зустріч", затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
79-к/м-П-ОД	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Гребеники"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Роздільнянський район, Великомихайлівс ь-ка селищна територіальна громада (Гребениківська сільська рада)	0,30	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж геологічної пам'ятки природи "Гребеники", затвердженого розпорядженням Великомихайлівської районної державної адміністрації Одеської області від 21.04.2009 №235/А- 2009, цільове призначення: природоохоронне	Великомихайлів- ська селищна рада	На схилах яру знайдені залишки нижньомеотичної гіппаринової фауни. Зустрічаються рослини та комахи, які занесені до Червоної книги України. Об'єкт має велику наукову, історичну, музейну, освітню цінність.
79-к/м-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної	Болградський район, Арцизька міська територіальна	2,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси	Еталонне насадження дуба, створене гніздовим засобом на засолених ґрунтах у 1957 р. Має еталонну, наукову,

	значення "Діброва "Арцизька"	адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	громада (Арцизька міська рада), Арцизьке лісництво, кв. 7, діл.6		встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Діброва "Арцизька", затвердженого розпорядженням Арцизької районної державної адміністрації Одеської області від 09.04.2008 №254	України»**	природоохоронну цінність.
80-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Віковий дуб"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 9, діл. 2	0,02	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Віковий дуб", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №812/А- 2008, розпорядження Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №922/А- 2008	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Дуб звичайний у віці 300 років, висота дуба 18 м, діаметр стовбура - 165 см. Знаходиться в заповідному урочищі "Кішеве". Пам'ятка природи має значну наукову, естетичну та еталонну цінність.
81-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 16, вид. 4	1,70	Межі встановлено відповідно до проєкту землеустрою з організації та встановлення меж	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Еталонне насадження дуба червоного у Лісостепу.

	«Перша діброва червоного дуба»	(Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			ботанічної пам'ятки природи «Перша діброва червоного дуба», затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
82-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Діброва Лабушна»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Козацька сільська рада), Лісничівське лісництво, кв. 65, діл. 15, урочище «Лабушне»	0,60	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Діброва Лабушна", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №810/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Еталонне насадження порослевого дубу. Зустрічаються комахи, рослини, птахи, які занесені до Червоної книги України. Діброва має значну еталонну, наукову, природоохоронну цінність.
83-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Друга	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 17, вид. 11	1,30	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Еталонне насадження дуба червоного у Лесостепу.

	діброва червоного дуба»	Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			природи «Друга діброва червоного дуба», затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
84-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Віковий дуб»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, пров. Матросова, 1/3	0,15	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 70 см, висотою 24 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність
85-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний" (колишній "Пушкінськи	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від	м. Одеса, Приморський бульвар, 1	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 180-185 років з діаметром стовбура 120 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

	й платан")	18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 № 493*)					
86-к/м-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Новоіванівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада, с. Новоіванівка, Новоіванівське лісництво	2,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи «Новоіванівський», затвердженого рішенням Новоіванівської сільської ради Арцизького району Одеської області від 11.12.2008 №286-V, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Густі зарості чагарників з рідкими деревами, які включають аборигенні та інтродуктовані види, у тому числі екзоти. Об'єкт має значну естетичну і природоохоронну цінність.
87-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Суворовський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, вул. Героїв оборони Одеси, 92-а	1,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Благодійна організація "Школа ОР-SAMEAX"***	Група вікових дерев
88-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	0,015	Межі за документацією із землеустрою не	Комунальне підприємство «Міськзелентрес	Дерево у віці 125 років з діаметром стовбура 55 см, висотою 20 м. Має значну

	місцевого значення «Акація біла»	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)			встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	т»**	наукову, еталонну, естетичну цінність.
89-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Акація біла»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, ріг вулиць Старопортофранкі -вської і Розкидайлівської	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Дерево висотою 25 м з діаметром стовбура 82 см. Одне з найстаріших дерев акації в місті. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність
90-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Гінго більоба»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Пастера, 13	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Одеська національна наукова бібліотека **	Три дерева у віці біля 110 років висотою 22 м і діаметром стовбура 44; 39 і 32 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
91-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, Французький бульвар, 60	0,02	Межі за документацією із землеустрою не	Санаторій	Біогрупа з двох дерев у віці 50 років. Жіноче дерево висотою 12 м і діаметром стовбура 30 см та

	місцевого значення «Гінкго більоба»	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)			встановлено.		чоловіче дерево висотою 15 м і діаметром 39 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
92-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Гінкго більоба»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер ім. Мечникова	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Три реликтових джерев у віці 130 років, всі екземпляри - чоловічі, висотою 12,17,19 м та діаметром стовбура відповідно 35, 49, 56 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
93-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб білий»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"***	Дерево віком 130 років, висотою 24 м і діаметром стовбура 83 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
94-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб звичайний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної	м. Одеса, Фонтанська дорога, 25	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Благодійний фонд "Дитяче село АСТР"***	Дерево віком 195 років, діаметром стовбура 104 см, висотою 22 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

	(черешчатий)	ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)					
95-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб звичайний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	0,04	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Два дерева у віці 195 років, діаметром 130 та 113 см, висотою 22 м. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
96-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб звичайний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, вул. Ясна, 4	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	ТОВ «Прімадом»**	Дерево висотою 25-26 м та діаметром 139 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
97-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб звичайний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Фонтанська дорога, 30/32	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Дерево висотою 18 м та діаметром стовбура 104 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

98-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Кедр річковий»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, санаторій ім. В.П. Чкалова, Французький бульвар, 85	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Державний заклад «Спеціалізований (спеціальний) санаторій імені В.П. Чкалова» Міністерства охорони здоров'я України **	Два дерева у віці приблизно 110 років, висотою 18 м та діаметром стовбура 60 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
99-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Каштан кінський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 № 682, від 02.10.1984 № 493*)	м. Одеса, вул. Гаванна, 4	0,015	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево віком 115-120 років, діаметром стовбура 82 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
100-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Каштан кінський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Новосільського, 70	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Вікове дерево у віці 115 років з діаметром стовбура 26 см, висотою 12 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
101-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка	Департамент екології та природних	м. Одеса, вул. Отрадна, 3	0,02	Межі за документацією із	Комунальне підприємство	Висаджено у 1830 році, висота 27 м та діаметр стовбура 110 см. Має

	природи місцевого значення «Липа американська»	ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)			землеустрою не встановлено.	«Міськзелентрест»**	значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
102-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Декоративне дерево у віці 130 років з діаметром стовбура 80 см, висотою 25 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
103-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 140 років з діаметром стовбура 110 см, висотою 20 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
104-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка	Департамент екології та природних	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	0,01	Межі за документацією із	Комунальне підприємство	Дерево у віці 141 рік з діаметром стовбура 120 см, висотою 22 м.

	природи місцевого значення «Платан західний»	ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №494*)			землеустрою не встановлено.	«Міськзелентрест»**	Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
105-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234*)	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево віком 180 років з діаметром стовбура 140 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
106-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 165 років з діаметром стовбура 120 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

		02.10.1984 №493*)					
77-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 140 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
108-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Платан західний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 180 років, діаметр 150 см, висота 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
109-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Софора	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Декоративне дерево у віці 105 років. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

	японська плакуча»	Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)					
110-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тис ягідний»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Обсерваторний пров., 3	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Дерево віком 136 років висотою 10 м та діаметром стовбура 38 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
111-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тополя канадська»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Дюківська, 12	0,015	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Декоративне дерево у віці 110 років з діаметром стовбура 113 см, висотою 20 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
112-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тополя	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому	м. Одеса, вул. Торгова, 17	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрес т»**	Дерево у віці 160 років з діаметром стовбура 191 см, висотою 40 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

	канадська»	Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)					
113-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Казковий»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1039-V *)	Подільський район, Куяльницька сільська територіальна громада, смт. Борщі, вул. Польова, 1	0,6152	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Казковий", затвердженого рішенням Борщівської сільської ради Котовського району Одеської області від 13.03.2009 №248-V	Борщівська загальноосвітня школа-садок №2 I-III ступенів**	Ділянка на території школи, де зростає понад 100 видів садово-декоративних форм дерев і чагарників. Пам'ятка природи має значне освітнє та виховне значення.
114-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тополя чорна»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Шампанський пров. (напроти котельної)	0,20	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 150 см, висотою 33 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
115-к/м-II-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Слюсарівсь-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв.36, вид. 4	0,20	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

	кий віковий дуб»	обласної ради від 23.02.2007 №183-V*)					
116-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб Лемме»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 № 1042-V*)	м. Одеса, вул. Чорноморська, 6	0,011	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Віковий склад дерев сягає понад 100 років, дерева знаходяться у доброму стані. Історико-культурна цінність дерева полягає у тому, що воно посаджено Юліусом Лемме ще наприкінці XIX століття.
117-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Липа Лемме»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V*)	м. Одеса, вул. Чорноморська, 4	0,014	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Комунальне підприємство «Міськзелентрест»**	Віковий склад дерев сягає понад 100 років, дерева знаходяться у доброму стані. Історико-культурна цінність дерева полягає у тому, що воно посаджено Юліусом Лемме ще наприкінці XIX століття.
118-к/м-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Груша адамівська»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №630-VI*)	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада, с. Адамівка	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	гр. Салоїд М.І.**	Дерево являє собою одини найстаріших на Україні екземплярів груші звичайної віком біля 300 років. На висоті 1,5 м дерево має в охопленні 4,12 м, висота дерева 13 м.
119-к/м-II-ОД	Заповідне урочище місцевого значення «Чабанка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних	Подільський район, Будейське лісництво, кв. 1-36	1 662,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища "Чабанка", затверджено	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Цінне природне лісове урочище з ділянками дубу черешчатого та скельного, рідкісними рослинами та угрупованнями, у тому числі з Червоної та Зеленої України. На території урочища також є лучні та степові ділянки. Урочище має велику наукову та

		депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1041-V*)			рішенням Борщівської сільської ради Котовського району Одеської області від 13.03.2009 №248-V, цільове призначення: природоохоронне		природоохоронну цінність.
120-к/м-П-ОД	Заповідне урочище місцевого значення «Байтали»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Ананіївська міська територіальна громада, біля с. Жеребкове, Жеребківське лісництво, кв. 7-31, урочище «Байтали»	1 753,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища «Байтали», затверджено розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 27.12.2007 №1015/A-2007, цільове призначення: природоохоронне	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Цінна діброва з різноманітним видовим складом тварин та рослин, у тому числі занесених до Червоної книги України. Також зафіксовані комахи з Червоної книги України.
121-к/м-П-ОД	Заповідне урочище місцевого значення «Кішево»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 1-46, урочище «Кішево»	2 844,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища «Кішево», затверджено розпорядженням Розпорядження Балтської районної державної адміністрації	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лісовий комплекс з еталонним насадженням дуба скельного та черешчатого, відрізняється особливою мальовничістю. Зростають види рослин з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Знайдені комахи, занесені до Червоної книги України.

					Одеської області від 27.08.2008 №813/А-2008 "Про затвердження проекту землеустрою з організації та встановлення меж території пам'ятки природи місцевого значення", розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №919/А-2008		
122-к/м-IV-ОД	Заповідне урочище місцевого значення «Дністровськ і плавні»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 02.12. 2022 №488-VIII) *	Одеський та Білгород-Дністровський райони, Біляївське лісництво, кв. 20, 23-24, 26-31, землі запасу Одеського (Білгород-Дністровського) району	8 377,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено.	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**	Лівобережні ділянки заплави в пониззі р. Дністер, що мають особливе природоохоронне та наукове значення з типовими і унікальними природними комплексами, багатим генофондом флори і фауни. Мають велике міжнародне значення - є рамсарськими угіддями. Заповідне урочище має велику наукову, естетичну, природоохоронну, ресурсозберігаючу цінність.
Буферні							
-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучені							
-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлювальні							
-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка. * Рішення про створення (оголошення) територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

Примітка. * Рішення про створення (оголошення) територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

** Назва підприємства, організації, установи, землевласника (землекористувача), на яких оформлено охоронне зобов'язання щодо охорони та збереження об'єкту природно-заповідного фонду

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Довідка про стан у сфері поведінки з відходами

В області створені та експлуатуються потужності з оброблення небезпечних відходів виробництва та споживання. Всього області експлуатується 1 демеркурізаційна установка, що знешкоджує відходи ртуті і металеву ртуть, зокрема відпрацьовані люмінесцентні лампи, 2 термічних утилізатора небезпечних відходів ТОВ «НВК «Укрекопром» та 1 комплекс по термічному обробленню небезпечних відходів ТОВ «Утільвторпром». Існуючих потужностей недостатньо. Система збору небезпечних відходів не розвинута в сільській місцевості.

Обсяг зібраних побутових відходів у 2025 році склав 959 319 т, обсяг захоронених побутових відходів на звалищах – 335 921 т.

Роздільне збирання побутових відходів впроваджено у 39 територіальних громадах Одеської області. В області функціонує 91 підприємство у сфері управління побутовими відходами.

За даними органів місцевого самоврядування на території Одеської області розташовані 560 звалищ твердих побутових відходів, з яких 47 закриті, останні 513 місць видалення відходів експлуатується з порушеннями вимог визначених Правилами технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 та статті 40 Закону України «Про управління відходами», через що підлягають закриттю до 2030 року.

Департаментом до 09.07.2023 вівся реєстр місць видалення відходів. Станом на 09.07.2023 до реєстру МВВ було внесено 530 місць видалення відходів, з них 516 звалищ побутових відходів загальною площею 1 274,93 га.

Актуальною та гострою проблемою є питання незадовільного стану майже всіх звалищ захоронення побутових відходів та порушень правил їх експлуатації та норм чинного законодавства.

На території Одеської області майже всі сміттєзвалища не відповідають нормам екологічної безпеки (у т. ч. вимогам ДБН В.2.4-2-2005) та потребують реконструкції відповідно до нормативно-правових документів.

Більша частина сміттєзвалищ експлуатуються з наступними порушеннями:

- відсутні проекти полігонів, документи щодо введення в експлуатацію, інструкції з експлуатації, щорічні технологічні плани організації робіт із захоронення відходів;
- не здійснено належне приймання і контроль відходів;
- майже на всіх сміттєзвалищах відсутній дноізолюючий захисний екран, що призводить до потрапляння небезпечних шкідливих речовин у ґрунти та підземні горизонти;
- відсутнє обладнання для вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату;

- не здійснюються спостереження за станом забруднення ґрунтів, підземних вод та атмосферного повітря в районі полігону;
- відсутні дані про реальні обсяги накопичених відходів;
- відсутній належний збір та вивезення побутових відходів з населених пунктів, що призводить до утворення несанкціонованих сміттєзвалищ.

Побутові відходи, які утворюються в місті Одеса та прилеглих територіях, вивозяться на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри». Сміттєзвалище розташоване близько 3 км від с. Великий Дальник Одеського району та близько 2,5 км від с. Нова Долина Одеського району, загальною площею 96,2 га.

ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ-ОДЕСА» здійснює збір та організований відвід (примусове вилучення) біогазу, що утворюється при анаеробному розкладанні органічної складової побутових відходів з тіла полігону ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» через рухоми систему газопроводів і свердловин збору біогазу з метою його оброблення шляхом використання біогазу в якості палива для електрогенеративної установки.

На виконання вимог Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 року № 820-р, Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації розроблено Регіональний план управління відходами в Одеській області до 2035 року (далі – РПУВ), який погоджено в частині управління побутовими відходами з Міністерством розвитку громад та територій України листом від 23.12.2025 № 33858/25/10-25, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України листом від 05.03.2026 № 6301-10/22175-06 та затверджено розпорядженням Голови Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 19.03.2026 № 240/А-2026.

Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи)

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2023	2024	2025
1	2	4	5	
1	Утворено відходів I- IV класів небезпеки,	193,9	*	348,255
2	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	0,9	*	2,225
3	Утилізовано відходів I- IV класів небезпеки,	3,6	*	*
4	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	2,7	*	*
5	Спалено відходів I- IV класів небезпеки,	32,7	*	20,321
6	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	2,1	*	14,778
7	Видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти відходів I- IV класів небезпеки,	513,6	*	582,2124
8	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	0,0	*	--

Примітка: інформація за даними Головного управління статистики в Одеській області.

**Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів
(за даними статзвітності № 1- відходи)**

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
*							

Примітка. Інформація відсутня, згідно Закону України від 03.03.2022 №2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» статистична та фінансова звітність подається протягом 3-х місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язки надати документи.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – мало небезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закри ті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Березівський район	-	-	138	17	-	-	-	-
2.	Білгород-Дністровський район	-	-	93	7	-	-	-	-
3.	Болградський район	-	-	74	4	-	-	-	-
4.	Ізмаїльський район	-	-	43	2	-	-	-	-
5.	Одеський район	-	-	35	11	-	-	-	-
6.	Подільський район	-	-	129	6	-	-	-	-
7.	Роздільнянський район	-	-	48	0	-	-	-	-
Усього				560	47				

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2026)

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно – територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од
1	2	3	4	5
1.	Березівський район	55	120	2
2.	Білгород-Дністровський район	0	84	5
3.	Болградський район	15	73	-
4.	Ізмаїльський район	0	47	7
5.	Одеський район	3	41	6
6.	Подільський район	32	117	2
7.	Роздільнянський район	7	48	4
Усього		112	530	26

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)*	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од., *	Пункти та установи централізованого знешкодження медичних відходів, од., *
1	2	3	4	5
Березівський район	-	-	-	-
Білгород-Дністровський район	-	-	3	-
Болградський район	-	-	-	-
Ізмаїльський район	3	-	7	4
Одеський район	-	-	4	1
Подільський район	-	-	-	-
Роздільнянський район	-	-	-	-
Усього	3	-	14	5

*Інформація надається за даними Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини (станом на 01.01.2026)

Таблиця 59

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1.	ФОП Цюх Г.М. збирач-переробник	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Стовпова, 28, 65098	-	Паперова та картонна упаковка; Папір і картон; Пластмасова упаковка; Пластмаса; Скло
2.	Приймальний пункт ТОВ "ІНТО-МЕТ"	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, м. Ізмаїл, Болградське шосе, 35, 68600	-	Відходи чорних металів
3.	Приймальний пункт 2 ТОВ "ІНТО-МЕТ"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Промислова, 37/2, 65047	-	Відходи чорних металів
4.	Виробничий майданчик ТОВ "НАУКОВО-ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ "УКРЕКОПРОМ"	Одеська обл. Одеський р-н Фонтанська ТГ, Старокиївське шосе, 21 км, буд. 55	-	Люмінесцентні лампи та інші ртутьовмісні відходи; Відходи, що містять ртуть; Металева ртуть; Упаковка, що містить залишки або забруднена

				небезпечними речовинами; Електричне і електронне обладнання, що містить небезпечні компоненти; Відходи електричного та електронного обладнання інші, ніж зазначені за кодами, що містять небезпечні компоненти; Бензин; Транспортні засоби, зняті з експлуатації; Батареї та акумулятори; Відходи пластмас; Ошурки, обрізки та стружка пластмас; Пластмаси і гума; Нікелево-кадмієві батареї; Свинцеві батареї; Розливи нафти; Нафтові шлами від технічного обслуговування установок або обладнання; Шлами від очищення стічних вод на підприємстві, що містять небезпечні речовини; Оливи, що містять кислоти; Дисперсні оливи; Смолисті оливи/каніфольна олія; Відходи від оброблення (очищення) охолоджувальної води, що містять нафтопродукти; Відходи від оброблення (очищення) охолоджувальної води, що містять нафтопродукти; Мастильно-охолоджувальні рідини на мінеральній основі для машинного оброблення, що містять галогени (крім емульсій та розчинів); Мастильно-охолоджувальні рідини на мінеральній основі для машинного оброблення, що не містять галогенів (крім емульсій та розчинів); Синтетичні мастильно-охолоджувальні рідини для машинного оброблення; Відпрацьовані воскові маси та мастила; Оливи від механічного оброблення, що піддаються швидкому біологічному розкладанню; Гідравлічні мастила (оливи), що містять поліхлоровані біфеніли; Хлоровані емульсії; Нехлоровані емульсії; Мінеральні гідравлічні хлоровані мастила (оливи);
--	--	--	--	--

				Мінеральні гідравлічні нехлоровані мастила (оливи); Синтетичні гідравлічні мастила (оливи); Гідравлічні мастила (оливи), що піддаються швидкому біологічному розкладанню; Мінеральні мастила та оливи, хлоровані моторні, трансмісійні та мастильні оливи; Мінеральні мастила та оливи, нехлоровані моторні, трансмісійні та мастильні оливи; Синтетичні та моторні мастила, трансмісійні та мастильні оливи; Моторні, трансмісійні та мастильні оливи, що піддаються швидкому біологічному розкладанню; Інші моторні, індустріальні та мастильні оливи; Масла ізоляційні та масла теплопередавання, які містять ПХБ; Мінеральні хлоровані масла (оливи) ізоляційні та для теплопередавання інші, ніж зазначені за кодом 13 03 01; Мінеральні нехлоровані мастила (оливи) ізоляційні та для теплопередавання; Синтетичні масла (оливи) ізоляційні та для теплопередавання; Масла (оливи) ізоляційні та для теплопередавання, що піддаються швидкому біологічному розкладанню; Інші масла (оливи) ізоляційні та для теплопередавання; Трюмні масла (нафтопродукти) від внутрішнього судноплавства; Трюмні масла (нафтопродукти) із стічних труб пірса (пристані); Трюмні масла (нафтопродукти) від інших видів судноплавства; Відходи масел від масло-водовідокремлювачів; Вода, що містить масла із масло-водовідокремлювачів; Газойль, котельне та дизельне паливо; Інше паливо (включаючи суміші); Інші емульсії; Відходи, що містять оливи та нафтопродукти; Відходи від сортування паперу та картону, призначених для рециклінгу;
--	--	--	--	---

				Відходи композитних матеріалів (імпрегнований текстиль, еластомер, пластомер); Шлак процесу лиття (ливарний); Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Пил та дрібні залишки чорних металів; Ошурки, обрізки та стружка кольорових металів; Відходи процесів зварювання; Відходи абразивних матеріалів для дробоструминного оброблення інші, ніж зазначені за кодом 12 01 16; Відпрацьовані шліфувальні тіла та шліфувальні матеріали інші, ніж зазначені за кодом 12 01 20; Відпрацьовані шини; Антифризні рідини інші; Чорні метали; Кольорові метали; Ізоляційні матеріали інші; Скло; Метал; Інші відходи цієї підгрупи; Осад (шлам, мул) від промивання та очищення; Відходи тканин тваринного походження; Відходи тканин рослинного походження ; Відходи пластмаси (крім упаковки); Відходи агрохімічної продукції, що містять небезпечні речовини; Відходи агрохімічної продукції інші, ніж зазначені
5.	ЕКО ГРІН ТРЕЙД	Одеська обл., Одеський р-н, сільрада Усатівська, автодорога Київ-Одеса, 462км + 910м	-	Пластмасова упаковка
6.	База ВПТ ТОВ ВТОРПОЛІМЕРТОРГ	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Стовпова, 28, 65098	-	Паперова та картонна упаковка; Папір і картон; Пластмасова упаковка; Пластмаса
7.	Виробничий майданчик "Грануляторний" ПКФ "Ніка Пласт"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Хімічна, 1/15, 65031	-	Пластмасова упаковка
8	Виробничий майданчик ПКФ "Ніка Пласт"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Дальницька, 25, 65005	-	Пластмасова упаковка;
9	Склад металобрухту	Одеська обл., Одеський р-н, смт Овідіополь, Євгена Колісніченко, 40, 67801	-	Метал; Чорні метали; Кольорові метали
10	Металобаза ПП "ОВІКОМ-МЕТ"	Одеська обл., Одеський р-н, смт Овідіополь, Одеська, 19, 67801	-	Папір і картон; Метал;
11	ТОВ "НВП "СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ"	65033 Одеська обл. м. Одеса р-н Малиновський 3-й Аеропортівський	-	Мідь, бронза, латунь;Кабелі інші; Відходи обладнання інші

		провулок 8/3		
12	ТОВ "МП ЕФЕС"	65033 Одеська обл. м. Одеса р-н Малиновський Аеропортівський 3 провулок 8/3	-	Мідь, бронза, латунь; Відходи обладнання інші; абелі інші, ніж зазначені
13	ТОВ ЦЕМЕНТ (ЗАВОД)	65055 Одеська обл. м. Одеса р-н Суворовський Хутірська 70	-	Відходи від перероблення шлаку; Пластмасова упаковка; Паперова та картонна упаковка
14	ТОВ "ФЕНІКС- В" (Подільськ)	Одеська обл., Подільський р-н, м. Подільськ, Перемоги, 2, 66304	-	Відходи чорних металів
15	ТОВ "ФЕНІКС- В" (Любашівка)	Одеська обл., Подільський р-н, смт Любашівка, Завокзальна, 13, 66502	-	Відходи чорних металів
16	ТОВ "ФЕНІКС- В" (Подільськ)	Одеська обл., Подільський р-н, м. Подільськ, Перемоги, 2, 66304	-	Метал;
17	ТОВ "ФЕНІКС- В" (Любашівка)	Одеська обл., Подільський р-н, смт Любашівка, Завокзальна, 13, 66502	-	Метал
18	Майданчик ТОВ "ІНТЕР СКРАП СІСТЕМ"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Моторна, 8Б/1, 68085	-	Відходи чорних металів
19	Промисловий/виробничий майданчик обліку та перевантаження вторинних ресурсів ТОВ «ПЛАСТИКЕР ВЕСТ» м. Одеса	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, 6-й кілометр Овідіопольської дороги	-	Пластмаси і гума; Пластмаси; Пластмасова упаковка; Ошурки, обрізки та стружка пластмас; Відходи пластмаси (крім упаковки); Папір і картон Паперова та картонна упаковка; Відходи від сортування паперу та картону, призначених для рециклінгу
20	Майданчик ТОВ "СПЕЦПРОМЦЕНТР"	Одеська обл., Березівський р-н, м. Березівка	-	Метал; Чорні метали; Кольорові метали; Мідь, бронза, латунь; Алюміній; Чавун та сталь; Змішані метали; Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Ошурки, обрізки та стружка кольорових металів
21	ТОВ "ВТОРРЕСУРСИ ККПК"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, В'ячеслава Кирилова, 5, 65041	-	Папір і картон; Пластмаса; Скло; Метал; Деревина інша; Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка; Скляна тара (упаковка)
22	ТОВ "ВТОРРЕСУРСИ ККПК"	Одеська обл., Одеський р-н, с. Дачне	-	Папір і картон; Скло;

				Пластмаса; Метал; Деревина інша; Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка; Скляна тара (упаковка)
23	Майданчик збирання вторинних ресурсів м.Одеса ФОП ЯНОВСЬКИЙ ДМИТРО ЮРІЙОВИЧ	Одеська обл.,м. Одеса	-	Відходи пластмаси (крім упаковки); Відходи від сортування паперу та картону, призначених для рециклінгу; Ошурки, обрізки та стружка пластмас; Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка; Пластмаси і гума; Папір і картон; Пластмаса
24	Накопичувач ОПЗ АТ "ОДЕСЬКИЙ ПРИПОРТОВИЙ ЗАВОД"	Одеська обл. Одеський р-н смт Нові Білярі	-	Відходи тканин рослинного походження; Відходи волокнистих матеріалів на основі скла; Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральні матеріали та захисний одяг інші; Тверді відходи від первинної фільтрації та проціджування; Відпрацьоване активоване вугілля; Інші відходи цієї підгрупи; Змішані побутові відходи; Бетон; Цегла; Облицювальна плитка та кераміка
25	ТОВ "УКРТРАНСМЕТ"	Одеська обл., Одеський р-н, м. Чорноморськ, Промислова, 7, 68001	-	Метал
26	КП "КОМФОРТ"	Одеська обл., Одеський р-н, с. Холодна Балка, Сванаторна, 2а, 67660	-	Змішані побутові відходи;
27	Майданчик СТОРУБЛЬОВЦЕВ ОЛЕГ АНДРІЙОВИЧ	Одеська обл., Одеський р-н, с. Йосипівка, Софіївська, 2б, 66231	-	Відходи пластмаси (крім упаковки); Відходи металу; Інші відходи цієї підгрупи; Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Пил та дрібні залишки чорних металів; Ошурки, обрізки та стружка кольорових металів; Пил та дрібні залишки кольорових металів; Ошурки, обрізки та стружка пластмас; Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка; Дерев'яна упаковка; Металева упаковка; Комбінована (композитна) упаковка; Змішана упаковка; Скляна тара

				(упаковка); Текстильна упаковка; Відпрацьовані шини; Чорні метали; Кольорові метали; Скло; Деревина; Мідь, бронза, латунь; Алюміній; Свинець; Цинк; Чавун та сталь; Олово; Змішані метали; Деревина; Облицювальна плитка та кераміка; Мідь, бронза, латунь; Алюміній; Свинець; Цинк; Чавун та сталь; Відходи чорних металів; Відходи кольорових металів; Папір і картон; Чорні метали; Кольорові метали; Пластмаси і гума; Скло; Метал
28	ТОВ "ПАРІЛАЙН" (Одеса)	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Стовпова, 26, 65098	-	Донна зола, шлак і котловий пил (крім котлового пилу); Летка зола вугільна; Відходи від перероблення шлаку; Шлак неперероблений
29	ТОВ «Метал профит»	Одеська обл., м. Одеса, р-н Суворовський, Міхновського, 1г, 65031	-	Метал
30	ТОВ «Нова Метал Трейд»	Одеська обл., Березівський р-н, с. Крижанівка, Петровірівська ТГ, Паустовського, 631-Д/1, 67562	-	Метал
31	ТОВ "Ашан Україна Гіпермаркет"(Одеса)	Одеська обл., Одеський р-н, с. Фонтанка, Комплекс будівель та споруд, 1, 65037	-	Паперова та картонна упаковка; Пластмаса; Органічні відходи інші; Відходи тканин тваринного походження; Сировина та продукти, що не придатні для споживання або переробки
32	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІНТЕРПАЙП ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ВТОРМЕТ" Одеський ВЗЦ	Одеська обл., м. Одеса, р-н Суворовський, Боровського, 35/1а, 65031	-	Відходи металу; Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Пил та дрібні залишки чорних металів; Металева упаковка; Чавун та сталь; Змішані метали; Змішані метали; Відходи чорних металів; Відходи від перероблення шлаку; Прокатна окалина; Шлак процесу лиття; Відходи процесів зварювання; Гальмові колодки інші Відходи обладнання інші Компоненти, видалені з відходів обладнання інших Знищена військова техніка, що не містить ні рідких, ні інших небезпечних речовин; Кабелі інші; Чорні метали, вилучені з донних

				золошлаків;
33	ТОВ "РОЯЛ СТІЛ БД"	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, Шкільна, 1 Т, 67703	-	Метал; Папір і картон; Скло; Пластмасова упаковка
34	ТОВ "ДИФЕНС-МЕТАЛ"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Суворовський, 21 км Старокиївського шосе, 21-А, 65025	-	Ошурки, обрізки та стружка кольорових металів; Мідь, бронза, латунь
35	ФОП ЗАХАРЧЕНКО АНДРІЙ АНДРІЙОВИЧ	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, Шкільна, 1 А, 67703	-	Метал; Папір і картон; Скло; Пластмасова упаковка
36	ТОВ "ІНВЕСТПРОМТЕХСЕРВІС" Виробничий майданчик №1	Одеська обл., Подільський р-н, м. Кодима, Меліхова	-	Відходи від перероблення шлаку
37	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БАЛКЕР" (Одеський)	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Хімічна, 1/15, 65047	-	Відходи металу; Прокатна окалина; Інші відходи цієї підгрупи; Дрібні залишки інші; Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Ошурки, обрізки та стружка кольорових металів; Пил та дрібні залишки кольорових металів; Металева упаковка; Транспортні засоби, зняті з експлуатації, що не містять рідин, та інших небезпечних компонентів; Чорні метали; Відходи обладнання інші; Компоненти, видалені з відходів обладнання інших; Мідь, бронза, латунь; Алюміній; Свинець; Чавун та сталь; Змішані метали; Електричне і електронне обладнання інше; Знищена військова техніка, що не містить ні рідких, ні інших небезпечних речовин; Пошкоджені транспортні засоби, що не містять ні рідких, ні інших небезпечних речовин; Мідь, бронза, латунь; Алюміній; Свинець; Чавун та сталь; Змішані метали; Кабелі інші; Чорні метали, вилучені з донних золашлаків; Відходи чорних металів; Відходи кольорових металів; Батареї та акумулятори інші; Відходи електричного та електронного обладнання інші; Метал
38	ТОВ "Біоекоіл"	Одеська обл., Одеський р-н, смт Великодолинське, Кооперативна, 5, 67832	-	Харчові олії та жири
39	Комунальне підприємство "Південний берег" Дальницької сільської ради	Одеська обл., Одеський р-н, с. Дальник, Дружби, 124, 67842	-	Змішані побутові відходи

40	Торгівельний центр №12 ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Аеропортівська, 29, 65033	-	Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка
41	Торгівельний центр №31 ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"	Одеська обл., Одеський р-н, с. Лиманка, Полковника Гуляєва, 101-м, 65037	-	Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка
42	Торгівельний центр №42 ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Суворовський, Миколаївська дорога, 307/1, 65102	-	Паперова та картонна упаковка; Пластмасова упаковка
43	виробничий цех ТОВ "БЕЛГРАВІЯ 21"	Одеська обл., Одеський р-н	-	Пластмасова упаковка
44	майданчик ТОВ "СТАНДАРТ СТИЛ"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Тираспольське шосе, 2, 65085	-	Метал; Відходи металу; Ошурки, обрізки та стружка чорних металів; Пил та дрібні залишки чорних металів; Металева упаковка; Чорні метали; Чавун та сталь; Змішані метали; Папір і картон;
45	Проммайданчик ІЦКК (макулатурний відділ) ПАТ "ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ЦЕЛЮЛОЗНО-КАРТОННИЙ КОМБІНАТ"	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, м. Ізмаїл, Придунайська (колишня Нахімова), 300, 68600	-	Папір і картон
46	склад вторсировини ТОВ "ЕКО-ТРЕЙДІНГ ОДЕСА"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Новікова, 5	-	Паперова та картонна упаковка; Папір і картон; Пластмасова упаковка; Пластмаса; Металева упаковка; Скляна тара (упаковка); Скло
47	КП «СВІТЛОДОЛИНСЬКИЙ СІЛЬКОМУНГОСП»	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Світлодолинське	-	Змішані побутові відходи;
48	Виробничий майданчик ТОВ "ЕКОЛАЙФ-ПІВДЕНЬ"	Одеська обл., м. Одеса, р-н Малиновський, Овідіопольська дуга	-	Відходи від сортування паперу та картону, призначених для рециклінгу; Відходи пластмас; Паперова та картонна упаковка; Скляна тара (упаковка); Папір і картон; Скло; Пластмаса

**Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів
(приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)**

Таблиця 60

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
-------	--------------------------------	---	--	---	---	--

1	2	3	4	5	6	7
*						

Примітка. на території Одеської області не впроваджено роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів.

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами
Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів (станом на 01.01.2026)

Таблиця 61

№з/п	Назва адміністративно – територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т		Кількість складів, од	Стан складських приміщень		
					добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3		4	5	6	7
1	Березівський район	-					
2	Білгород-Дністровський район	-					
3	Болградський район	-					
4	Ізмаїльський район	-					
5	Одеський район	-					
6	Подільський район	-					
7	Роздільнянський район	-					
Усього		-					

* Станом на серпень 2025 року непридатні до використання хімічні засоби захисту рослин, які зберігались ще з часів радянського союзу на території Одеської області ліквідовані.

13. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів зберігання радіоактивних відходів (ПЗРВ)*

Таблиця 62

№ з/п	Назва одиниці адміністративно - територіальної одиниці (область район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно-небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-ти км зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
-	Одеська область, ДСП «Об'єднання «Радон» (Одеська міжобласна філія)	1 ПЗРВ	-	-	На майданчику ПЗРВ розміщено: - сховища для зберігання твердих РАВ, включаючи відпрацьовані закриті ДІВ у біозахисті – ємності №№ 7-11, контейнери №№ 14, 14а (18), 14б (21), які знаходяться під ангаром-накриттям - дільниця № 22; - сховище для зберігання відпрацьованих ДІВ № 13 - колодязного типу (РАВ не приймаються), дільниця № 17, які знаходяться під ангаром-накриттям для сховищ для зберігання відпрацьованих ДІВ; - сховища для зберігання твердих радіоактивних відходів – ємності №№ 1-6 (законсервовані) ; - сховища для зберігання рідких РАВ – ємності №№ 1- 2 (РАВ не	-тверді РАВ 525,6 м3 загальною активністю 7,60E+12 Бк; - відпрацьовані ДІВ 42464 шт у сховищах та контейнерах загальною активністю 1,43E+16 Бк; - відпрацьовані ДІВ 21541 шт у сховищах колодязного типу (без біозахисту) загальною активністю 4,06E+13 Бк; - рідкі РАВ 183 м3 загальною активністю 9,46E+10 Бк	Контрольовані радіаційні параметри у 2025 році знаходились у межах допустимих норм, зокрема, показники ПЕД гамма випромінювання у зоні суворого режиму пункту зберігання радіоактивних відходів Одеської міжобласної філії ДСП «Об'єднання «Радон» знаходились у межах від 0,13 мкЗв/год до 7,94 мкЗв/год. (при цьому максимальне значення ПЕД у зоні суворого режиму пояснюється тим, що контрольна точка вимірювань знаходяться у ангарі накритті над сховищем колодязного

					приймаються); - сховище для зберігання радіоізотопних термоелектрич них генераторів (РІТЕГ) – дільниця № 15).		типу). Показники ПЕД гаммавипром інювання у санітарнозах исних зонах пункту зберігання радіоактивни х відходів Одеської міжобласної філії ДСП «Об'єднання «Радон» знаходились у межах від 0,10 мкЗв/год до 0,15 мкЗв/год/ Показники ПЕД гаммавипром інювання у зоні спостережен ня пункту зберігання радіоактивни х відходів Одеської міжобласної філії ДСП «Об'єднання «Радон» знаходились у межах від 0,10 мкЗв/год до 0,14 мкЗв/год.
--	--	--	--	--	--	--	---

Примітка: *На території Одеської області розміщено пункт зберігання радіоактивних відходів (ПЗРВ), який належить Одеській міжобласній філії ДСП «Об'єднання «Радон». Цей ПЗРВ був збудований у 60 роках минулого століття і призначався для захоронення радіоактивних відходів. Проте, згідно зі Стратегією поводження з РАВ в Україні, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2009 р. №990-р, прийнято рішення про перепрофілювання міжобласних відокремлених підрозділів ДСП «Об'єднання «Радон» у пункти збору, кондиціонування і контейнерного зберігання радіоактивних відходів з подальшою їх передачею на захоронення до централізованих сховищ РАВ. У 2026 році Державне спеціалізоване підприємство (ДСП) «Об'єднання «Радон» змінило назву на Державне некомерційне товариство (ДНТ) «Об'єднання «Радон».

Використання радіонуклідних джерел іонізуючого випромінювання 1-4 категорії підприємствами, організаціями та установами Одеської області станом на 01.01.2026

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
1	2	3	4
1.	ДП "Одеський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації"	65014, Одеська обл., місто Одеса, вул. Чорноморська, будинок 10	-
2.	ПАТ "Підприємство по виробництву медичних виробів з полімерних матеріалів"	67700, Одеська обл., місто Білгород-Дністровський, вул. Маяковського,	-

	"ГЕМОПЛАСТ"	будинок 57	
3.	КНП "Одеський регіональний клінічний протипухлий центр" Одеської обласної ради"	65055, Одеська обл., місто Одеса, вул. Нежданової, будинок 32	-
4.	КНП "Одеська обласна клінічна лікарня" Одеської обласної ради	65117, Одеська обл., місто Одеса, вул. Академіка Заболотного, будинок 26	-
5.	АТ "Одеський припортовий завод"	65481, Одеська обл., місто Южне, вул. Заводська, будинок 3	-
6.	Відокремлений підрозділ – Одеська митниця	65078, Одеська обл., місто Одеса, вул. Лип Івана та Юрія, будинок 21А	-

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

Таблиця 64

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг земель				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

14. Корисні копалини

Інформація у сфері надрокористування

Система моніторингу геологічного середовища. Відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1174, Держгеонадра серед іншого організовує і координує роботу з моніторингу мінерально-сировинної бази, геологічного середовища та підземних вод і відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля», від 13.06.2024 № 684 «Деякі питання функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем», від 13.06.2024 № 685 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» та від 19.09.2018 № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод» і є суб'єктом державної системи моніторингу довкілля (зокрема підземні води, масиви підземних вод). Зазначені роботи виконують регіональні геологічні підприємства та дочірні підприємства ПрАТ НАК «Надра України» на замовлення Держгеонадр. У 2022-2025 роках зазначені роботи не проводилися у зв'язку з відсутністю фінансування з державного бюджету Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року. Інформація стосовно видобуту та використання підземних вод за 2025 рік може бути додатково надана після опрацювання протоколів ДКЗ України по запасах корисних копалин та опрацювання форм звітності № 7-ГР (підземні

води) (річна) «Звітний баланс видобутку та використання підземних вод за 2025 рік». Додатково – за результатами останньої інвентаризації по території Одеської області обліковується 36 спостережних пунктів державної мережі моніторингу підземних вод. Дані щодо поширення небезпечних екзогенних геологічних процесів на території Одеської області за 2025 рік відсутні, оскільки моніторингові роботи за вказаний період не проводились у зв'язку з відсутністю фінансування з державного бюджету Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року.

Дозвільна діяльність у сфері використання надр. У 2025 році Державною службою геології та надр України було видано 3 (три) спеціальних дозволи на користування надрами на території діяльності Одеської області.

Геологічний контроль за вивченням та використанням надр. На території Одеської області в 2025 році Державною службою геології та надр України не проводились перевірки діяльності суб'єктів господарювання у зв'язку із введенням військового стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102- IX (із змінами), та постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану».

Таблиця 65

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роки		
	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Кількість виданих	3	4	3
Кількість анульованих	-	2	-

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

У межах регіональної системи моніторингу довкілля області моніторингові дослідження виконують підвідомчі підприємства центральних органів виконавчої влади, до яких належать: Гідрометеоцентр Чорного та Азовського морів, НДУ «Український науковий центр екології моря», Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, Одеська філія ДУ «Держгрунтохорона», ДУ «Інституту охорони ґрунтів України», ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України». В рамках Державної системи моніторингу у галузі атмосферного повітря в області Департаментом встановлені і експлуатуються 2 пункти спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Розпорядженням голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 10.12.2024 № 1167/А-2024 внесені зміни до Регіональної комплексної програми з охорони довкілля Одеської області на 2024–2028 роки де передбачено виконання заходів з забезпечення моніторингу довкілля у 2025 році, а саме: - розроблення програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська; придбання та встановлення обладнання

пунктів спостереження за забрудненням атмосферного повітря; забезпечення функціонування, модернізації та технічного супроводу пунктів спостереження; обслуговування пунктів спостереження. У 2025 році Департаментом проведено обслуговування двох пунктів спостереження системи державного моніторингу у галузі атмосферного повітря зони Одеська.

Мережа спостережень за станом довкілля

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю	-	-	52*	-	-	-	-	-	-
2.	Український науковий центр екології моря	-	-	-	-	2	-	-	-	-
3.	Гідрометцентр Чорного та Азовського морів	-	-	-	-	3	-	-	-	-
4.	Одеська філія ДУ «Держгрунтохорона» ДУ «Інституту охорони ґрунтів України	-	-	-	-	-	-	-	-	16
5.	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	2	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики	97	-	32	-	21	-	128	-	129

	хвороб МОЗ України»									
7.	ДУ «Інститут морської біології НАН України»	-	-	4	-	2	-	-	-	-
	Загалом по області	99	-	88*	-	28	-	128	-	145

Примітка.* за програмою державного моніторингу вод – 52 пункти спостереження на території Одеської області.

Український науковий центр екології моря є суб'єтом регіональної системи моніторингу довкілля Одеської області та відповідає, в межах повноважень, за здійснення моніторингу екологічного стану морського середовища (вода, біота та донні відкладення).

Регулярні екологічні спостереження (раз у тиждень) проводилися на двох станціях розташованих біля мису Малий Фонтан і в районі пляжу «Аркадія» на одній станції в районі Одеського яхтклубу.

Інститут морської біології НАН України повідомляє про наявність однієї постійної точки спостереження в морських акваторіях регіону. Дана точка спостережень знаходиться в морській акваторії в районі мису Малий фонтан (район-біологічної станції ОНУ). Ця точка є комплексною, на якій здійснюється збір гідробіологічних, гідрохімічних, гідрологічних та іхтіологічних даних. В інших морських акваторіях Чорного моря та лиманах регіону точки не є постійними. Збір проб в цих акваторіях здійснюється в залежності від наукових програм та тем які виконує Інститут.

Транскордонні системи спостережень.

На виконання Угоди між урядом Румунії та Урядом України щодо співробітництва в сфері водного господарства на прикордонних водах підписаної в м. Галац 30 вересня 1997 року та відповідно до статті 7, додатка 6б Регламенту українсько-румунського співробітництва щодо обміну щорічними гідрологічними даними по р. Дунай, Дунайська ГМО щорічно забезпечує передачу даних в електронному та паперовому вигляді. Також, додатком 7 до Регламенту двосторонньої співпраці передбачені спільні гідрологічні вимірювання на прикордонних створах (таблиця в додатку). Крім цього, згідно додатку 3б щоденно забезпечується передача даних метеорологічних спостережень (метеорологічна станція Ізмаїл) через Глобальну Систему телезв'язку ВМО (ГТС ВМО) і FTP-сервери.

У 2025 році Міжнародна діяльність БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю здійснювалася відповідно до Угоди між Урядами України та Республіки Молдова про спільне використання та охорону прикордонних вод, укладеної 23 листопада 1994 року та Угоди між Урядом України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі водного господарства на прикордонних водах, укладеної 30 вересня 1997 року.

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень
1	2	3	4	5
1.	Республіка Молдова	1 точка (р. Дністер в районі с. Паланка)	Фізико-хімічні (температура води, завислі речовини, рН, розчинений кисень, ХСК, БСК5, сухий залишок, хлориди, сульфати, азот амонійний, азот нітритний, азот нітратний, фосфор ортофосфатів, нафтопродукти)	Щоквартально
2.	Румунія*	2 точки (р. Дунай, м. Рені та м. Вилкове)	Фізико-хімічні, пріоритетні і специфічні забруднюючі речовини**	Щомісячно*

Примітка: * В зв'язку з військовою агресією російської федерації, у 2025 році спільні гідрологічні вимірювання не проводились, але проводились гідрологічні вимірювання окремо, на спільних гідростворах.

* У наслідок небезпечної ситуації в прикордонній зоні, спричиненою загарбницькою війною російської федерації проти України, спільний з Румунською Стороною відбір проб води річки Дунай у 2025 році не проводився.

Відповідно до положень Регламенту протягом 2025 року кожна Сторона на своїй території проводила відбори проб води на двох ділянках моніторингу якості води: Українська Сторона - м. Рені, 71 миля та м. Вилкове (Кілійський рукав, 20 км), Румунська Сторона – на ділянці Рені - на 100,2 км (м. Ісакча), на ділянці Вилкове - на 45 км Кілійського рукава (м. Кілія), як було погоджено під час XII Наради Уповноважених з реалізації положень Угоди між Урядом України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі водного господарства на прикордонних водах, яка відбулася онлайн 24 квітня 2024 року.

** Лабораторією моніторингу вод Південного регіону БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю щомісячно здійснювався відбір та аналіз проб з р. Дунай (м. Рені та м. Вилкове) по фізико-хімічних показниках (рН, температура, завислі речовини, жорсткість, запах, кольоровість, прозорість, розчинений кисень, біохімічне споживання кисню (БСК5), хімічне споживання кисню (ХСК), питома електропровідність, мінералізація, основні катіони (карбонати, гідрокарбонати, сульфати, хлориди), основні аніони (натрій, кальцій, магній), загальний азот, амоній (NH₄), нітрити (NO₂), нітрати (NO₃), ортофосфати, синтетичні поверхнево-активні речовини (СПАР), нафтопродукти, залізо, марганець, феноли), а також визначення вмісту пріоритетних та специфічних забруднюючих речовин:

- пестициди (алахлор, атразин, ДДТ, пара-пара-ДДТ, хлорпірифос (хлорпірифос-етил), хлорфенвінфос (суміш цис- транс-ізомерів), ендосульфат (суміш ізомерів), гексахлорбензол, циклодієнові пестициди (алдрин, діендрин, ендрин, ізодрин), гексахлорциклогенсан (ліндан), пентахлорбензол, симазин, трифлуралін, дикофол, квіноксифен, аклоніфен, цибуترین (іргарол), циперметрин, дихлофос, гептахлор, гептахлорепоксид, тербуترین, біфенокс);
- алкілфеноли (октилфеноли (4-(1,1,3,3-тетраметил-бутил)-фенол), нонилфеноли (4- нонилфеноли));
- поліароматичні вуглеводні (антрацен, флуорантен, нафталін, бензо(k)флуорантен, бензо(b)флуорантен, бензо(g,h,i)перілен, індено(1,2,3-cd)пірен, бензо(a)антрацен);
- легкі органічні сполуки (гексахлорбутадиєн, 1,2-дихлоретан, бензол, тетрахлоретилен, тетрахлорметан (чотирихлористий вуглець), трихлоретилен, дихлорметан (хлористий метилен), трихлорметан (хлороформ));
- фталати (ди (2-етилгексил)-фталат);
- трихлорбензоли (1,2,3-трихлорбензол, 1,2,4-трихлорбензол, 1,3,5-трихлорбензол);
- діоксини і діоксиноподібні сполуки (2,3,7,8-тетрахлордібензо-р-діоксин);
- хлоралкани (2,5,6,9-тетрахлордекан);
- бромовані дифенілові ефіри (дибромований ефір (БДЕ-47), дибромований ефір (БДЕ-47), 2,2',4,4',6-пентабромдифеніловий ефір (БДЕ-100), 2,2',4,4',5,5'-пентабромдифеніловий ефір (БДЕ153));
- метали (нікель, кадмій, свинець, ртуть, хром, мідь, алюміній, цинк, арсен, кобальт).

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет посилання
1	2	3	4	5
-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Регіональна екологічна мережа Одеської області (ескізна картосхема) та Схеми деталізації екологічної мережі по районам Одеської області Перелік цінних природоохоронних, рекреаційних територій, зарезервованих для розширення природно-заповідного фонду області (рішення від 01.10.1993 № 496-XXI) Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Одеській області Картосхеми місць розташування територій та об'єктів природно-заповідного фонду Одеської області Декларації про провадження господарської діяльності в частині отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	Протягом 2025 року	https://ecology.od.gov.ua/

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
ДУ «Інститут ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України»							
1.	“Building Response Frameworks under existing and new Marine Pollution Challenges in the Black Sea” - RESPONSE	10.2023-09.2026	Європейський фонд мореплавства, рибальства та аквакультури (EMFAF)	49 648 Євро	0,00	1. Прийняти активну участь в проведенні воркшопів та партнерських зустрічей по проєкту (не менше 2 на рік) 2. Підготувати драфт brief interim policy review 3. Залучити до створення (cocreation) освітніх програм з протидії морському забрудненню найбільш спроможних стейкхолдерів. 4. Розробити пропозиції та проєкти навчальних матеріалів щодо швидкого реагування та ліквідації негативного впливу воєнних дій на екосистему Чорного моря	Прийнято участь в організації та проведенні 5-ти воркшопів по проєкту, із залученням партнерів та національних стейкхолдерів. Сформовано драфт політики по проєкту на перспективу (brief interim policy review). Залучено до процесів розробки освітніх програм (co-creation) з протидії морському забрудненню найбільш спроможних стейкхолдерів (АМПУ, Держекоінспекція, Департамент екології ООДА та ін.). На основі досліджень соціо-економіко-екологічних наслідків мілітаристських забруднень та засмічень на морські екосистеми, розроблено пропозиції та проєкти навчальних матеріалів для 4-х груп стейкхолдерів (офіційні органи, наукові установи, університети, волонтери) щодо швидкого реагування та ліквідації негативного впливу воєнних дій, які мають стати науковопрактичним дороговказом для екологічних регуляторних служб в басейні Чорного моря, як в Україні, так в і дружніх країнах Чорноморського регіону (Румунії, Болгарії, Грузії, Греції)
2.	«Network for the Preservation of Sturgeon and for the Sustainability of the Black Sea Basin Ecosystem –	08.2024-02.2027	Interreg NEXT Black Sea Basin	169 744,80 Євро	248 822,45	1. Провести кампанію зі збору зразків та щомісячних метеорологічних даних в р. Дніпро, поблизу о. Хортиця та р. Дунай в районі м. Вилкове. 2. 1.Прийняти участь у Міжнародних партнерських зустрічах (TRM) у Салоніках, Греція та Кишинів, Молдова;	Проведено кампанію польових досліджень щодо збору зразків та метеорологічних даних (щомісячних) в р. Дніпро, поблизу о. Хортиця та р. Дунай в районі м. Вилкове; зібрані та опрацьовані наявні показники якості води за даними державного моніторингу вод (https://ecozagroza.gov.ua) в р. Дунай та р. Дніпро; проаналізовано іхтіологічні улови в пониззі р. Дунай та поруч з о. Хортиця р. Дніпро щодо наявності та якості популяції осетрових; прийнято участь у 11 онлайн-

	SturNet BSB00172»					2.2. Приймати участь у щомісячних звітних партнерських онлайнзустрічах 3. Укласти не менше 10 Меморандумів про співробітництво із стейкхолдерами	зустрічах за проектом SturNet; заочно було прийнято участь у зустрічі партнерів у Салоніках (2- га зустріч команди SturNet); у м.Кишинів (Молдова) 03-04 грудня 2025р. очно прийнято участь у партнерській зустрічі (TRM) за проектом; було укладено 10 меморандумів про співпрацю в рамках реалізації проекту (залучені наукові і освітні установи, державні організації, національний парк, виробничу компанію, громадські організації).
3	Проект (програми) «Мережа для збереження осетрових і сталого розвитку екосистеми Чорноморського басейну - SturNet» BSB00172	30.08.2024 – 27.02.2027	Європейський Союз через Орган управління Програми Interreg (Interreg VI-B) NEXT «Басейн Чорного моря», представлений Міністерством регіонального розвитку, державної інфраструктури та управління Румунії	Загальна вартість проекту для України: 169 744,80 євро (у т.ч. 152 770,32 євро – грант ЄС для ДУ «Інститут ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України», 16 974,48 євро – співфінансування)	0,00 євро	Захист та збереження осетрових і сталого розвитку екосистеми Чорноморського басейну	Досліджено, збір даних і розробка моделей та створення інноваційного цифрового інструменту, який надасть інтерактивну інформацію про зони розмноження осетрових і періоди їх активності.
НДУ «Український науковий центр екології моря»							
1.	Грантова угода «Надання даних Європейській мережі морських спостережень та даних	03.10.2023 - 02.10.2025	ЄС	20 000,00 євро	0,00	Головною ціллю проекту є збір даних і метаданих в морських районах, генерація Data Product в морських регіонах, перевіркаMSFD взаємодії, портал розробки та експлуатації, побудова компоненти морської політики європейського союзу щодо	Основна робота 2025 року велась по пакету WP1: DATA COLLECTION AND METADATA COMPILATION (Збір даних та підготовка метаданих). Було сформовано файли моніторингу CDI/ODV для даних проекту BRIDGE-BS. Всі дані пройшли критконтроль, сформовані файли розміщені на сервері УКРНЦЕМ. Проведена підтримка програмного забезпечення Replication Manager для виконання зобов'язань перед проектом.

	(EMODNET), - Лот № 5 /SI2.846161 - Хімія»					формування в єдину сумісну загальнодоступну систему розрізнених і недоступних даних морських спостережень.	
2.	Грантова угода «Розробка та підтримка Європейської мережі морських спостережень та даних, EMODNET Biology Phase IV EASME/EMF F/ 2019/1.3.1.9/S I2.837 974 Biology (Lot 6)»	10.05.2023 - 10.05.2025	ЄС	6000,00 євро	0,00	Метою проекту є сприяння внеску у Робочий пакет 2 (WP2): Доступ до морських біологічних даних. Метою WP2 є надання даних та метаданих щодо спостережень за різними групами морських видів: фітопланктону, зоопланктону, макроводоростей, покритонасінних рослин, бентосу, птахів, ссавців, рептилій та риб.	За 2025 р. виконано наступне завдання: - підтримане програмне забезпечення IPT Tool; - перевірено та виправлено набори даних.
3.	Грантова угода «Просування чорноморських досліджень та інновацій для спільного розвитку блакитного зростання в стійких екосистемах» (угода про Консорціум № 101000240)	01.06.2021 - 30.11.2025	ЄС	370 250,00 євро	1725,50 євро, 65368,23 грн	Проект BRIDGE-BS пропонує багатодисциплінарну, багатосекторальну програму, яка розбудовує регіональні та міжнародні ініціативи. Проект розроблятиме інструменти та можливості прогнозування, необхідні для розуміння та прогнозування впливу кліматичних та антропогенних мультистресорів на екосистемні послуги Чорного моря. Ці послуги та їх реакція на стресори будуть відстежувані та змодельовані з метою визначення безпечного простору, у якому може	В межах WP5 для виконання завдання 5.3 проводилось дослідження еДНК хребетних тварин, інвазійних видів риб, вмісту шлунків китоподібних тощо. В межах WP6 проводились консультації з лідеркою робочого пакету для додаткового уточнення інформації з наданих матеріалів за результатами виконаних 3-х Воркшопів в межах «Живих лабораторій» (Workshop Living Labs) для включення напрацювань до заключного звіту за WP6 Проекту BRIDGEBS - «Соціо-економічні та соціальні інновації». По пакету WP9: протягом 2025 року проводилось доопрацювання матеріалів за напрямком 9.5.4 «Lighthouse to Lighthouse» - маяки та навігаційні знаки АзовоЧорноморського регіону України. Також було підготовлено матеріали для видання «BLACK SEA COOKBOOK (seafood recipes), роздруковані примірники гайду були отримані на 4-й Генеральній Асамблеї.

	BRIDGE-BS).					процвітати стійка блакитна економіка. З цією метою BRIDGE-BS структуровано навколо 3-х вузлових центрів, в які вбудовані 9 робочих пакетів. Команда виконавців УкрНЦЕМ залучена до робочих пакетів 1, 3-9. Усі фахівці брали активну участь в онлайн- нарадах та підтримували постійний зв'язок з головними координаторами відповідних робочих пакетів.	
4.	AMENDMENT No. AMD-101124670-3 до Грантової угоди № 101124670 «Впровадження комплементарної навчальної підготовки на основі сталого управління у відповідь на цивільне та військове забруднення узбережжя, приток і лиманів у північній, західній та	31.01.2024 - 30.09.2026	ЄС	55 219,49 євро	3306,19 євро, 5617,03 грн.	Мета проєкту: підвищення спроможності прийняття рішень та координації дій щодо реагування на сучасні та нові форми морського забруднення, включно із забрудненням, пов'язаним із збройними конфліктами, через спільні транскордонні заходи.	У 2025 році фахівцями УкрНЦЕМ було виконано ряд активностей згідно плану проєкту, серед яких: підготовка та проведення тендеру для виконання 2-4 польових кампаній з відбору проб води в річках, лиманах та на узбережжі Одеської та Миколаївської областей в межах WP2; та виконання 1-2 польових кампаній по відбору проб біоти, седиментів та кернів в річках, лиманах та на узбережжі Одеської та Миколаївської областей в межах WP3; передача зібраних зразків 5 польових кампаній до лабораторії партнерів в Румунії; участь в онлайн нарадах щодо виконання проєктної діяльності.

	південній частині Чорного моря - Black Sea SIERRA».						
5.	Грантова угода №101082021 «Довгострокові спостереження за морським прибережним біорізноманіттям - MARCO-BOLO»	02.01.2023-30.11.2026	ЄС	10 975,00 євро	0,00	Головною ціллю проекту є поглиблене розуміння прямих і непрямих чинників втрати біорізноманіття в континуумі суша-море та їхніх взаємозв'язків у прісноводних, перехідних, прибережних і морських екосистемах Європи.	Фахівці УкрНЦЕМ активно долучалися до реалізації масштабного європейського проекту, спрямованого на дослідження взаємозв'язків між наземними та морськими екосистемами. В рамках Робочого Пакету 5 були надані набори даних по мезозоопланктону та фітопланктону.
6.	Грантова угода № 101112752 - EFFECTIVE «Підвищення соціального добробуту та економічного процвітання шляхом посилення ефективності управління охороною та відновленням середземноморськими природоохоронними	01.06.2023 - 31.05.2027	ЄС	109 375,00 євро	14318,93 євро, 23413,15 грн.	Основною метою проекту EFFECTIVE є розробка всеосяжної бази наукових знань і практичних рекомендацій, що поєднують науку, технологічні природоорієнтовані рішення, цифровізацію та соціальні наслідки для застосування екосистемно-орієнтованого управління для захисту та відновлення блакитного природного капіталу Середземномор'я ЄС.	У 2025 році в межах Проекту фахівці УкрНЦЕМ регулярно брали участь в онлайнзустрічах ключових робочих пакетів та суміжних тематичних заходах (знайомство з інструментарієм додатку COSEA розробленого SPOTTERON (www.spotteron.net)). Були виконані роботи з адаптації мови додатку на українську. Для просування інструменту протягом року співробітники УкрНЦЕМ приймали участь в різноманітних тематичних заходах за участі молоді регіону, представників позашкільної освіти, де був презентований застосунок. Організовували заходи для тестування COSEA на Одеському узбережжі. В межах виконання завдань за WP 7 були підготовлені та передані матеріали партнерам щодо кращих практик управління морськими охоронюваними територіями в Чорноморському басейні.

	територій»						
7.	Грантова угода British Academy Award LTRSF24/100 082 «Вимірювання хлорофілу в прибережних водах України шляхом лабораторного аналізу та дистанційного зондування Землі» - CLASSER («CLASSER - Chlorophyll measurements in Ukrainian coastal water by laboratory analysis and Earth Observation»)	01.01.2025 - 31.12.2025	ЄС	3000,00 фунтів стерлінгів	0,00	Метою проєкту «CLASSER» є вимірювання вмісту хлорофілу в прибережних водах України за допомогою лабораторного аналізу та супутникових спостережень Землі (Earth Observation). Практична мета полягає у проведенні польових і лабораторних досліджень біля Одеси під час прольоту супутників Sentinel -2A/2B за безхмарної погоди	У 2025 році в межах проєкту CLASSER було забезпечено розвиток та практичну апробацію підходу до оцінювання просторово -часової мінливості концентрації хлорофілу -а у прибережних водах України на основі поєднання лабораторних визначень і даних дистанційного зондування Землі. Інтеграція супутникових спостережень дозволила оперативно характеризувати інтенсивність первинної продукції та прояви «цвітіння», простежувати вплив річкового стоку й прибережних антропогенних чинників на евтрофікаційні процеси та підтримувати верифікацію прикладних оцінок і моделей, пов'язаних із станом морського середовища.
8.	Проєкт «Європейський Союз для поліпшення екологічного моніторингу в Чорному морі» (EU4EMBLAS) (EC/UNDP agreement nr.:	01.04.2021 - 31.12.2025.	ЄС	1000000,0 0 дол. США	0,00	Загальною метою проєкту є сприяння покращенню захисту чорноморського середовища, яка здійснюватиметься шляхом подальшої технічної допомоги, спрямованої на створення сучасних систем та засобів екологічного моніторингу (у Грузії та Україні), розбудови потенціалу, оцінки екологічного стану відповідно	У 2025 році в межах EU4EMBLAS за участі УкрНЦЕМ отримано практичні результати, що зміцнили доказову базу для оцінювання стану морських екосистем України: розширено польове охоплення спостережень у прибережних водах і в системі «річка -естуарій -море», виконано комплексний відбір проб води, донних відкладів і біоти та забезпечено виконання поглиблених визначень пріоритетних забруднювачів у партнерських лабораторіях ЄС. Сформовано та структуровано значні масиви даних для подальшої інтегрованої оцінки стану, трендів і ризиків, а також підготовлено аналітичні

	ENI / 2020 / 417 -573// UNDP Project ID: 00134071 / Output ID: 00125763).					до MSFD/WFD ЄС та підвищення обізнаності громадськості з питань навколишнього середовища Чорного моря.	матеріали, що поєднують оцінку евтрофікації, хімічного і нафтового забруднення, стану біологічних угруповань та рекомендації щодо пріоритетних заходів і масштабованих протоколів моніторингу. За результатами спостережень зафіксовано ознаки дестабілізації екологічних умов у прибережній зоні з другої половини 2024 року, а у 2025 році - епізоди нафтового забруднення узбережжя, що потребували відбору проб і лабораторного підтвердження; водночас за окремими біологічними індикаторами в прибережних районах Одеси у 2025 році отримано оцінки, сумісні з «добрим» станом / досягненням GES на обстежених ділянках
9.	Угода про партнерство між Головним партнером та Партнерами Програми (Interreg VI-B) NEXT Чорноморського басейну «Оцінка вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенних впливів - сприяння співпраці з бізнесом, органами влади та громадянами заради	16.09.2025 - 15.03.2028	ЄС	194818,75 євро	50401,06 євро, 3558,80 грн.	Проект ANEMONE PLUS спрямований на розробку інструментів для оцінки вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенних впливів, зокрема через використання сучасних підходів до аналізу екологічних даних, цифрових інструментів та залучення зацікавлених сторін.	Проект стартував у вересні 2025 року. За звітний період було підготовлено та подано документи на реєстрацію проекту до СКМУ. Діяльність за робочими пакетами знаходиться на початковому етапі.

	сталого «блакитного» регіону» - ANEMONE PLUS BSB00949 ((«BSB00949 - Assessing the Vulnerability of the Black Sea Marine Ecosystem to Human Pressures - Promoting Collaboration with Business, Governance, and Citizens for a Sustainable Blue Region (ANEMONE PLUS)»))						
10.	Грантовий контракт CBSS Project Support Facility «Безпечні дії для довкілля - Балтійські рішення для Чорного моря» - SAFE-BS2BKS («Safe	01.09.2025 - 26.02.2027	ЄС	15000,00 євро	5400,00	Метою проєкту є адаптація та впровадження у Чорноморському регіоні перевірених балтійських підходів до оцінювання та зниження екологічних ризиків, зокрема пов'язаних із підводними боєприпасами та іншими техногенними/воєнними загрозами, із фокусом на підвищення безпеки морських екосистем і підтримку управлінських рішень.	Проєкт було активовано у 2025 році. За звітний період УкрНЦЕМ забезпечив підготовку та подання необхідних документів; діяльність за напрямками проєкту перебувала на організаційно - підготовчому етапі (стартове планування заходів і координація із провідним партнером)

	Actions for Environment - Baltic Solutions to the Black Sea (SAFE - BS2BKS)), Grant Contract No. PSF 2025/01					Завдання проєкту передбачають посилення міжсекторальної взаємодії (наука - влада - громади), обмін практиками та інструментами, розвиток спроможностей і підготовку узгодженого Балтійсько - Чорноморського плану подальших дій.	
11.	Проект (програми) «Оцінка вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенних впливів – сприяння співпраці з бізнесом, органами влади та громадянам заради сталого «блакитного» регіону (ANENMO NE PLUS)	16.09.2025 – 15.03.2028	Європейський Союз через Орган управління Програми Interreg (Interreg VI-B) NEXT «Басейн Чорного моря», представлений Міністерством регіонального розвитку, державної інфраструктури та управління Румунії	Загальна вартість проєкту для України: 194 818,75 євро (у т.ч. 175 336, 80 євро грант ЄС для НДУ «Український науковий центр екології моря» УКРНЦЕМ, 19 481,88 євро співфінансування)	0,00 євро	1) Покращення стан навколишнього середовища; 2) Здійснення співпраці та залучення фінансування міжнародних партнерів та організацій; 3) Збереження морських ресурсів.	Посилено стійкість та сталий розвиток морської екосистеми Чорного моря шляхом покращення оцінки її вразливості до антропогенних та кліматичних впливів.
Болградська міська рада Болградського району Одеської області							
1.	Проект (програми) «Чисті території, зелені та	13.06.2024 - 31.12.2026	Європейський Союз через Орган управління Програми	Загальна вартість проєкту для України: 231 264,81	188000 євро	Проведення дослідження природних ресурсів території та захисту навколишнього середовища	Сприяння транскордонного розвитку інноваційних можливостей для будівництва зеленої інфраструктури та оновлення зелених зон та створення умов для сталого соціально-економічного розвитку та процвітання причорноморських громад.

	відкриті вулиці» - CAGOS BSB 00108		Interreg (Interreg VI-B) NEXТ «Басейн Чорного моря», представлений Міністерством регіонального розвитку, державної інфраструктури та управління Румунії	євро (у т.ч. 20 138,22 євро грант ЄС для Болградської міської ради Болградського району Одеської області, 23 126,49 євро – співфінансування)			
Одеський державний аграрний університет							
1.	Проект (програми) «Використання сили водоростей для зменшення забруднення та блакитного зростання» - AlgaeRevive BSB00091	02.09.2024 - 01.03.2027	Європейський Союз через Орган управління Програми Interreg (Interreg VI-B) NEXТ «Басейн Чорного моря», представлений Міністерством регіонального розвитку, державної інфраструктури та управління Румунії	Загальна вартість проекту для України: 219 564,00 євро (у т.ч. 197 607,60 євро грант ЄС Одеського державного аграрного університету, 21 956,40 євро – співфінансування)	0,00 євро	Створення сталої та інноваційної екосистеми для дослідження водоростей та інновацій в Чорноморському регіоні	Здійснено комплекс заходів із розбудови інфраструктури та наукового забезпечення «Центру знань про водорості Чорного моря». Придбано, перевірено та підготовлено до роботи спеціалізоване обладнання й меблі, що забезпечило належні умови для проведення експериментальних і аналітичних досліджень у межах проекту. Проведено аналіз технологічних інновацій у сфері водоростевих біотехнологій на основі національної та міжнародної наукової літератури, включно з досвідом впровадження мікроводоростей у промислові та аграрні сектори
2.	Проект (програми) «Менше вразливості, більше адаптивності – пілотне	26.07.2024 - 25.01.2027	Європейський Союз через Орган управління Програми Interreg (Interreg VI-B) NEXТ	Загальний вартість проекту для України: 159 858,00 євро (у т.ч. 143 872,20	0,00 євро	Посилення транскордонного співробітництва для підвищення регіональної готовності та здатності до адаптації до небезпек, пов'язаних зі зміною клімату, шляхом застосування	Проведено заходи, щодо популяризації адаптації до змін клімату, відновлення зелених зон та охорони довкілля серед академічної спільноти університету та стейкхолдерів. Залучені зовнішні експерти оцінили рівні впливу, чутливості та адаптаційного потенціалу за низкою

	дистанційне зондування задля відновлення зелених зон у прибережних та міських територіях Чорноморського регіону» MoreAdapt BSB00479		«Басейн Чорного моря», представлений Міністерством регіонального розвитку, державної інфраструктури та управління Румунії	євро грант ЄС для Одеського державного аграрного університету, 15 985,80 євро співфінансування)		природних рішень за допомогою високоінноваційних методів дистанційного зондування.	показників шляхом порівняння інтегрального індексу екологічної вразливості.
Агенство сталого розвитку та європейської інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай»							
1.	Проект (програми) «Danube Sediment Restoration» на шляху до розгортання та розширення сталого управління осадами у водозабірному басейні Дунаю/Danube Sediment Restoration: towards the deployment and upscaling of sustainable management of the sediments across the Danube	01.01.2025 – 31.12.2028	Агентство сталого розвитку та європейської інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай»	Загальна вартість проекту для Агентства сталого розвитку та європейської інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай» 63 250,00 євро	0,00 євро	Відновлення та стале управління балансом відкладень і якості води/підземних вод у басейні р. Дунай, з метою покращення всіх критичних екологічних факторів за допомогою мультидисциплінарного сучасного стану та залучення багатьох учасників для моніторингу	Проведено виміри покращення якості та кількості потоків відкладень шляху розгортання та розширення сталого управління осадами у водозабірному басейні Дунаю.

	catchment basin в рамках конкурсу HORIZON- MISS-2023- OCEAN-01						
--	--	--	--	--	--	--	--

Перелік інвестиційних проєктів

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансуван ня	Варті сть проєк ту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	-	-	-	-	-	-	-

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою всього		
			Передбачено, тис. грн.	Фактично профінансовано, тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6
1.	Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2024-2028 роки	№ 1044/А-2023 30.11.2023	65 595, 764	Обласний бюджет- 13 322, 813	20,31%
2.	Регіональна програма «Ліси Одещини на 2021-2025 роки»	№ 202-VIII 18.06.2021	7 698,812	-	-

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язки з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2023 рік*	2024 рік*	2025 рік*
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:	од.	133	135	135
періодичних видань	од.	-	-	-
телебачення	од.	3	3	4
радіомовлення	од.	-	-	-
мережі Інтернет (Інтернет-повідомлень)	од.	130	132	131
виставкових заходів	од.	-	-	-
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:	од.	16	14	13
громадські слухання	од.	4	3	3
круглі столи	од.	-	-	-
зустрічі з громадськістю	од.	-	-	-
семінари	од.	-	-	-
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	-	-	-
Інтернет-конференції	од.	12	11	10
Інтерактивне спілкування (теле-радіо-діалоги)	од.	-	-	-

*Введення воєнного стану в Україні обмежило взаємодію з громадськістю в частині організації зустрічей, круглих столів, громадських приймалень тощо.

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1.	ГО «МАМА – 86 – Одеса»	м. Одеса, Миколаївська дорога 307/56,
2.	Одеська обласна організація Всеукраїнської екологічної Ліги	м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 68
3.	Фонд захисту і відродження дикої природи імені професора І.І. Пузанова «Природна спадщина»	м. Одеса, вул. Пастера, 42, кв. 21 а
4.	Чорноморське (Одеське) регіональне відділення Української екологічної академії наук	м. Одеса, вул. Французький бул., 29
5.	Асоціація «Екологічна безпека та протидія надзвичайним ситуаціям» ім. М.І. Андрусєва	м. Одеса, вул. Дворянська, 1/3
6.	ГО «Екологічний центр сталого розвитку України»	м. Одеса, вул. Ленінградська, 1, кв. 5
7.	ГО «Жінки за довкілля»	м. Одеса, вул. Французький бул., 29
8.	Асоціація «Зелений щит»	м. Одеса, пр. Маршала Жукова, 31, кв. 81
9.	Татарбунарська районна громадська екологічна організація «Відродження»	Одеська обл., м. Татарбунари, вул. Тимошенка, 29
10.	Молодіжний екологічний центр ім. В.І. Вернадського	м. Одеса, вул. Львівська, 15
11.	Одеська обласна організація Українського товариства охорони природи	м. Одеса, вул. Малиновського, 15
12.	Фонд природознавства та екології	м. Одеса, вул. Новощепний ряд, 25
13.	Одеська Асоціація юних екологів	м. Одеса, вул. Єврейська, 50
14.	Асоціація «Євроберіг Україна»	м. Одеса, вул. Пушкінська, 37
15.	Союз наукових та інженерних об'єднань України	м. Одеса, вул. Гоголя, 12
16.	Одеське обласне екологічне відділення Чорноморського гайдамацького з'єднання	м. Одеса, вул. Дніпропетровська дорога, 88, кв. 27
17.	Науково-просвітницький учбово -оздоровчий центр літотерапії «Людина та навколишнє середовище»	м. Одеса, вул. Марсельська, 26 кв. 27
18.	Екологічне товариство «Біотика-південь»	м. Одеса, пров. Каретний, 23
19.	Одеське відділення Національного екологічного центру України	м. Одеса, вул. Ген. Петрова, 9 кв. 11
20.	Татарбунарська районна громадська організація екологічної організації «Мама-86-Татарбунари»	Одеська область, м. Татарбунари, вул. К. Маркса, 33 кв. 14
21.	Екологічне товариство «Ялпуг»	Одеська область, Ізмаїльський район, с. Озерне, вул. Северна, 27
22.	Молодіжно еколого-етнографічний центр «ІСТРОС»	Одеська область, Ізмаїльський район, смт Суворове, вул. Комсомольська, 35
23.	Громадська організація «Білгород - Дністровській міський осередок Всеукраїнської Екологічної Ліги»	Одеська область, м. Білгород - Дністровськ, вул. Леніна, 56
24.	Білгород-Дністровська районна організація Українського товариства мисливців та рибалок	Одеська область, м.Білгород-Дністровський, вул. Московська, 51а
25.	Районна організація «Екологічний центр Дельта»	Одеська область, Ізмаїльський район, м. Вілкове, вул. Прикордонна, 10/30
26.	Громадська еколого-краєзнавча організація «Жайворонок»	Одеська область, м. Кілія, вул. Севастопольська, 46
27.	Неурядова громадська екологічна організація «Еко-Рень»	Одеська область, м. Рені, вул. Болгарська, 7

1	2	3
28.	Молодіжна організація «Дунай»	Одеська область, м. Рені, вул. 3-го Гвардійського полку, 13
29.	Ренійська районна громадська організація «Агрікола»	Одеська область, м. Рені, вул. 3-го Гвардійського полку, 13
30.	Природоохоронна громадська організація «ЛОТОС»	Одеська область, м. Рені, вул. Бессарабська, буд. 13 кв. 19
31.	Громадська екологічна організація «Дельта»	Одеська область, Одеський район, с. Маяки, вул. Свердлова, 9
32.	Одеська обласна організація українського товариства мисливців і рибалок	м. Одеса вул. Степанова, 58
33.	Одеське міське товариство охорони та захисту тварин	м. Одеса, вул. Юрія Олеши, буд. 10
34.	Громадська організація «Міський екологічний семінар «Таубмановские чтения» Одеського Будинку вчених	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4
35.	Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	м. Одеса, вул. Тениста, 2
36.	Одеська обласна організація Українського товариства мисливців і рибалок	м. Одеса, вул. Степова, буд. 58
37.	Громадська організація «Екопорт»	м. Одеса, Ланжеронівський узвіз, 2Б, 28
38.	Одеська національна бібліотека ім. М.Горького	м. Одеса, вул. Пастера, 13
39.	«Енергозбереження і екологія»	м. Одеса, вул. Новосельського, 64
40.	Громадська організація «Чорноморське Козацьке Військо»	м. Одеса, вул. Б.Хмельницького, 29

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2023-2025 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз Одеської області	-	2025	0	42 251,170	8534,437	У стадії виконання
2.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, оброблення/ видалення відходів та небезпечних хімічних речовин (ртуті металевої і її відходів та ртутних термометрів 559,319 кг	-	2025	0	16 500,000	2 159, 670	Виконано

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2023-2025 роках

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2023 рік							

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (код А4030) біля с. Алтестове отрутомогильник	14 000,0	2023	100	13 039 929	0	виконано
2.	2. Забезпечення збирання, перевезення, та утилізації ламп розжарювання в Одеській області	1 572,0	2023	100	1 285,613	0	виконано
3.	3. Забезпечення екологічно-безпечного перевезення, утилізації/ видалення відходів та небезпечних хімічних речовин (ртуті металевої і її відходів)	1 000,0	2023	100	959,040	0	виконано
4.	4. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (код А4030) у Подільському районі	18 541,653	2023	100	18 379, 624	0	виконано
	Усього за 2023 рік :				33 664,206		
2024 рік							
1.	Надання висновків про технічний стан пунктів спостереження системи державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська	5 500	2024	100	5 500	0	виконано
2.	Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз Одеської області	0,0			1 261,180 – державний бюджет 252 236 -	0	Частково виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
			2024	0	Бюджети сіл, селищ, міст районного значення		
3.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів виробництва, одержання і застосування біоцидів та фіто фармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (код А4030) у Березівському, Білгород-Дністровському, Болградському, Ізмайльському, Одеському, Роздільнянському районах	14 558 018	2024	100	14 346 772,00	0	виконано
4.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та оброблення наступних небезпечних відходів: Упаковка, що містить залишки або забруднена небезпечними речовинами (код згідно Національного переліку відходів 15 01 10*) у Березівському, Білгород-Дністровському, Болградському, Ізмайльському, Одеському, Роздільнянському районах Одеської області	11 108 300	2024	100	11 100 365,50	0	виконано
5.	Коригування проєктної документації на будівництво за робочим проєктом «Капітальний ремонт ділянки захисної дамби шляху Репіда - ІСРЗ на 97 км р. Дунай»	62 802	2024	100	62 802	0	виконано
6.	Охорона та раціональне використання природних ресурсів (послуги з комплексної біоекологічної санації Доброславського ставка (центр) в селищі Доброслав Одеського району Одеської області	0,0	2024	0	0,0	0	частково виконано
7.	Внесення відомостей до Державного земельного кадастру по наступним документаціям із землеустрою для територій та об'єктів	90 000	2024	44	39 611,84	0	частково виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	природно-заповідного фонду: - ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрський»; - ландшафтний заказник місцевого значення «Верхній ліс»; - ландшафтний заказник місцевого значення «Новомиkolaївський»; - гідрологічна пам’ятка природи місцевого значення «Джерело Гайдамацька криниця»; - парк-пам’ятка садово-паркового мистецтва «Гетьманівський дендропарк»; - Гідрологічна пам’ятка природи місцевого значення «Джерело Кішево»; - ботанічний заказник місцевого значення «ЛІСКИ»; - ботанічний заказник місцевого значення «Калинівський»; - гідрологічна пам’ятка природи місцевого значення «Джерело Огруд»						
8.	Придбання обладнання (біноклі, тепловізори, човновий двигун підвісний, човен надувний, ноутбуки, планшети, мережеве сховище, джерела безперебійного живлення) та форменого одягу для Одеського рибоохоронного патруля	2 013 985	2024	100	2 013 985	0	виконано
9.	Організація проведення стратегічної екологічної оцінки. Розроблення цільових і комплексних державних і регіональних екологічних програм	0,0	2024	0	0,0	0	виконано
	Усього за 2024 рік :				27 569 036,34		
2025 рік							
1.	Розроблення програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська	1 000 000	2025	100%	0	0	виконано
2.	Обслуговування пунктів спостереження системи державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська	1 000 000	2025	100%	996 000	0	виконано
3.	Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз Одеської області	8 300 000	2025	100%	8 300 000	0	виконано
4.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, оброблення/ видалення відходів та небезпечних хімічних речовин (ртуті металевої і її відходів та ртутних термометрів 559,319 кг	2 880 565	2025	100%	2 159 670,40	0	виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	Виготовлення проєктно – кошторисної документації: «Реконструкція (аварійно – відновлювальні роботи) дренажної насосної станції зливних вод за адресою: вул. Лиманна, 213-Б, селище Лиманське Роздільнянський район Одеська область»	250 000	2025	100%	250 000	0	виконано
6.	Виготовлення проєктно кошторисної документації «Реконструкція (аварійно – відновлювальні роботи) насосної станції зливних та дренажних вод №3 за адресою: вул. Павла Каплуна, 214-2, село Кучурган, Роздільнянський район, Одеська область»	250 000	2025	100%	250 000	0	виконано
7.	Протиерозійні заходи на оз. Ялпуг на ділянці с. Озерне Ізмаїльського району Одеської області». Робочий проєкт	280 962	2025	100%	280 962	0	виконано
8.	Розроблення (виготовлення) проєкту «Правила експлуатації гідротехнічної споруди «З'єднувальний канал Тилігульський лиман - Чорне море»	50 544	2025	100%	50 544	0	виконано
9.	Розробка наукового обґрунтування щодо зміни меж (розширення) територій регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» з виготовленням планово картографічних матеріалів та геодезичного звіту	1 700 000	2025	100%	99 990	0	виконано
10.	Внесення відомостей до Державного земельного кадастру по наступним документаціям із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду: - ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрівський»; - ландшафтний заказник місцевого значення «Верхній ліс»; - ландшафтний заказник місцевого значення «Новомиколаївський»; - гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Гайдамацька криниця»; - парк-пам'ятка садово паркового мистецтва «Гетьманівський дендропарк»; - Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Кішево»; - ботанічний заказник місцевого значення «ЛІСКИ»; - ботанічний заказник	49 515	2025	100%	49 514,80	0	виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	місцевого значення «Калинівський»; - гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Огруд»						
11.	Зміцнення матеріально технічної бази Державної екологічної інспекції Південно Західного округу (Миколаївської та Одеської області) (придбання аналізатора нафтопродуктів та реактивів)	750 000	2025	100%	749 950	0	виконано
12.	Зміцнення матеріально технічної бази науково дослідної установи «Український науковий центр екології моря» (придбання реактивів та матеріалів)	136 182	2025	100%	136 182	0	виконано
	Усього за 2025 рік :				13 322 813,2		

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18. 1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем:

1) забруднення атмосфери викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

Моніторинг атмосферного повітря на території міста Одеса здійснює пересувна муніципальна лабораторія КП «Муніципальний центр екологічної безпеки» у затверджених точках контролю, розташованих на перетині транспортних магістралей міста, на кордонах санітарно-захисних зон потенційно небезпечних об'єктів м. Одеси, у прибережній зоні, а також у парках і скверах, згідно з затвердженим планом-графіком.

Аналізуючи дані моніторингу, необхідно відзначити, що стан приземного шару атмосферного повітря у прибережній смузі Чорного моря, парках і скверах міста не перевищує граничнодопустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Служба екологічного контролю КП «Муніципальний центр екологічної безпеки» веде постійну роботу з підприємствами міста, які входять до потенційно небезпечних об'єктів Одеської області ПАТ «Одеснафтопродукт», ПАТ «Ексімнафтопродукт», ПАТ «Синтез Ойл», Адміністрація Одеського морського порту (нафтогавань).

Підприємствами нафтогазохімічного комплексу проведено моніторинг стану атмосферного повітря у санітарно-захисних зонах, здійснені регулярні технічні обстеження, а також ремонтно-профілактичні роботи з налагодження обладнання. Проведено інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел; контроль атмосферного повітря на кордоні підприємств і житлової зони на вміст вуглеводнів граничних, діоксиду азоту, сірководню, двоокису сірки силами лабораторії дослідження повітряного середовища. За результатами спостережень значних перевищень концентрації забруднюючих речовин у санітарно-захисних зонах підприємств не виявлено.

Проведено інструментальні заміри по визначенню рівнів забруднення атмосферного повітря у встановлених точках контролю по місту.

Всього за 2025 рік виконано 130 виїздів та 1000 спостережень з автоматичним відбором проб та вимірами газоаналізаторами концентрацій по шести забруднюючим речовинам – оксиду вуглецю, озону, сірководню, сірки, пилу, діоксиду азоту і також рівень гамма випромінювання. Вироблено 5025 визначень ЗР.

За результатами моніторингу в точках контролю по вмісту не спостерігаються перевищення ГДК. Визначено такі максимальні концентрації забруднюючих речовин:

- по оксиду вуглецю $0,04 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,82 ГДК на 5 Ст. Великого Фонтану;

- по озону $0,057 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,35 ГДК на Об'їзна дорога (Два стовпи);

- по пилу $0,294 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,58 ГДК на Залізничний вокзал;
- по сірководню $0,0023 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,28 ГДК Івановський шляхопровід;
- по діоксиду сірки $0,111 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,22 ГДК на Об'їзна дорога (Два стовпа);
- по діоксиду азоту $0,121 \text{ мг/м}^3$, що становить 0,55 ГДР на 5 ст. Великого Фонтану;
- по гамма випромінювання $0,16 \text{ МкЗв/год}^{-1}$, що становить 0,6 ГДК Івановський шляхопровід.

Державною установою «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охороною здоров'я України» у 2025 році проводився щоденний моніторинг за станом забруднення атмосферного повітря на території житлової забудови 49 населених пунктів, у тому числі на території 18 сільських населених пунктів. Лабораторні дослідження здійснювалися на визначення 29 забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

У ході державного соціально-гігієнічного моніторингу було проведено 3 536 лабораторних досліджень атмосферного повітря на території житлової забудови в містах Одеса, Ізмаїл, Подільськ, Білгород-Дністровський, Роздільна, Південне, Кілія, Біляївка, Балта, Березівка, Овідіюполь, Рені, Болград та Любашівка.

Перевищення гранично допустимих концентрацій встановлено в м. Одеса та м. Подільську по вмісту пилу, окису вуглецю, діоксиду азоту, сірчистому ангідриду у 20 пробах на території житлової забудови, яка знаходиться в зоні впливу автотранспорту на автомагістралях з високою щільністю руху.

На території сільських населених пунктів було відібрано та досліджено 220 проб атмосферного повітря. Перевищення гранично допустимих концентрацій відсутні.

Таким чином, на сьогодні основним забруднювачем атмосферного повітря є значне збільшення автопарку і як наслідок, велика інтенсивність потоку автотранспорту на автомагістралях міст, несвоєчасна заміна застарілого транспорту, повільний перехід на електрифікований транспорт.

2) забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Великою проблемою з точки зору погіршення якості води у водоймах області є скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти.

За інформацією Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації в Одеській області налічується 132 підприємства, які здійснюють скид стічних вод у поверхневі водні об'єкти, з них затверджені проекти норм гранично допустимих скидів (ГДС) забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти мають 80 суб'єктів господарювання, що становить 59 %.

Основними забруднювачами поверхневих вод є підприємства житлово-комунального господарства. Скид забруднених стічних вод у водні об'єкти склав $10,262 \text{ млн м}^3$, з них недостатньо очищених – $3,296 \text{ млн м}^3$, без очищення – $6,966 \text{ млн м}^3$. На території Одеської області налічується 132 підприємства, які

скидають стічні води у поверхневі водойми, у тому числі 24 господарства, які здійснюють скид в канали зрошувальних систем. Основними забруднювачами являються: ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал», КП «Чорноморськводоканал», КП «Водоканал» м. Арциз, КВЕП «Подільськводоканал», КП «Білгород-Дністровськводоканал», Затоківське ВУЖКГ, КП «Балтаводоканал», ПАТ «Целюлозно-картонний комбінат», МКП «Теплодарводоканал» та інші.

За наявними даними у Департаменті екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації на території Одеської області налічується 220 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проєктною потужністю 1557,8 тис. м³/добу, з них 85 – розташовані на базах відпочинку, санаторіях та пансіонатах у рекреаційній зоні Одеського, Білгород-Дністровського та Ізмайльського районів. З загальною кількістю каналізаційних очисних споруд 30 % знаходиться у незадовільному санітарно-технічному стані, зокрема каналізаційні очисні споруди Березівського, Білгород-Дністровського та Ізмайльського районів. Потребують реконструкції каналізаційні очисні споруди Одеського, Подільського та Роздільнянського районів тощо.

Централізовані системи каналізації з очищенням стічних вод на власних очисних спорудах є у містах Одеса, Чорноморськ, Білгород-Дністровський, Подільськ, Рені, Ананьїв, Арциз, Татарбунари, Роздільна, Березівка, Кілія, Теплодар та селища Затока, Тарутине, Іванівка. Стічні води міст Ізмаїл, Балта, Південне очищуються на відомчих каналізаційних очисних спорудах.

Одними з головних причин такого становища є те, що очисні споруди та каналізаційні мережі були побудовані у 70-80 роках минулого століття, на теперішній час вони застарілі і не відповідають сучасним технічним вимогам, передаються на баланс сільських рад, які не мають коштів на ремонт та належну експлуатацію споруд, не ведуться поточні та капітальні ремонти, аварійні ситуації на лініях каналізаційних мереж своєчасно не ліквідуються, відсутній постійний контроль за їх роботою, що призводить до забруднення земель і підземних водоносних горизонтів.

Очисні споруди, які знаходяться у задовільному стані при порушенні технології очистки стічних вод не досягають проєктних показників. У останні роки існує тенденція збільшення концентрації забруднюючих речовин (особливо азотні групи, фосфати, СПАР) на вході очисних споруд вище проєктних показників, що призводить до перевищення концентрацій нормативних показників на виході з очисних споруд.

3) проблема щодо умов скидання шахтних і карєрних вод у водні об'єкти

У 2025 році в Одеській області шахтні і карєрні води у водні об'єкти не скидалися.

4) забруднення підземних водоносних горизонтів

По водоносних горизонтах прогностичні ресурси підземних вод розподіляються наступним чином: алювіальних відкладів долин рік Дунай, Дністер – 245,4 тис. м³/добу (33,3 %); неогенових відкладів – 472,5 тис. м³/добу (64,14 %); палеогенових відкладів – 5,2 тис.м³/добу 2 (0,71 %); крейдових

відкладів – 10,6 тис. м³/добу (1,44 %); архей-протерозойських порід – 3,0 тис. м³/добу (0,41 %).

Основним водоносним комплексом, що експлуатується у межах області є неогеновий (водоносні горизонти у відкладах середньосарматського підрегіонарусу та балтської світи верхнього міоцену - у північній, центральній і південно-західній частинах області; у відкладах верхньосарматського підрегіонарусу, меотичного та понтичного регіонарусів верхнього міоцену – у центральних і південних районах області; кimmerійського регіонарусу – в західних районах). Загальний водовідбір з водоносного комплексу у неогенових відкладах склав 50,3813 тис. м³/добу (76,39% від величини загального видобутку та 10,7 % від ПРПВ комплексу). Уздовж рік Дунай і Дністер експлуатується водоносний комплекс в алювіальних плейстоцен-верхньопліоценових та верхньопліоценових відкладах, приурочений до заплавних і терасових ділянок долин. Кількість води, що відбирається, становить 14,4654 тис. м³/добу (22,1 % від загального водовідбору по області та 5,9% від величини ПРПВ алювіального водоносного комплексу). Водоносний горизонт у крейдових відкладах для питного водопостачання використовується лише на північному сході Подільського району області; водовідбір з нього склав 0,2503 тис. м³/добу (0,38 % від загального водовідбору по області, 2,3 % від величини ПРПВ крейдового водоносного горизонту). Прогнозні ресурси питних підземних вод палеогенового комплексу на території області для господарсько-питного водопостачання не використовуються. Оздоровчими закладами м. Одеси для бальнеолікування використовуються високо мінералізовані (мінералізація більше 10 г/дм³) води палеогену. У крайніх північних та північно-східній частині Подільського району області експлуатуються підземні води, що містяться в кристалічних породах архей-протерозою та у продуктах їхнього руйнування. Водовідбір тут не перевищував 0,2613 тис. м³/добу (0,4 % від загального водовідбору по області або 8,7 % від величини ПРПВ архей-протерозойського комплексу).

На території Одеської області використовуються підземні води у четвертинних відкладах, прогнозні ресурси по яких не оцінювались. Видобуток склав 0,5237 тис. м³/добу (0,8% від величини загального водовідбору).

Крім питних підземних вод на території Одеської області розвідані та затверджені експлуатаційні запаси по 14 родовищах мінеральних вод у кількості 7 088,1 м³/добу, у тому числі за категоріями: А – 3 419,2 м³/добу, В – 2 831,4 м³/добу, С1 – 837,5 м³/добу.

5) порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону

У жарку літню пору відбувається зменшення водності малих річок та інших водойм району басейну річки Дунай. Малі річки міліють і можуть взагалі пересохнути. Протягом 2025 року річки Карасулак, Ташбунар і Киргиз-Китай знаходились у пересохлому стані в пунктах спостереження.

У 2025 році з 50 пріоритетних забруднюючих речовин у масивах поверхневих вод суббасейну нижнього Дунаю виявлено 30, а вміст 20 речовин у всіх пунктах був нижчим за межу визначення (менше LOQ).

Вміст 20 виявлених пріоритетних забруднюючих речовин не перевищував

середньорічні (СРДК) або максимальні допустимі концентрації (МДК), які встановлені екологічними нормативи якості.

Вміст 10 пріоритетних забруднюючих речовин перевищував СРДК або МДК, а саме:

- бензо(а)пірен - поліароматичні вуглеводні (далі ПАВ) – у 20 пунктах моніторингу;
- циперметрин (пестицид) - у 20 пунктах моніторингу;
- дикофол (пестицид) - у 14 пунктах моніторингу;
- цибутрин (пестицид) - у 9 пунктах моніторингу;
- флуорантен (ПАВ) - у 6 пунктах моніторингу;
- нікель (важкий метал) - у 5 пунктах моніторингу;
- бензо(g,h,i,)перілен (ПАВ) - у 3 пунктах моніторингу;
- бензо(b)флуорантен (ПАВ) - у 2 пунктах моніторингу;
- бензо(k)флуорантен (поліароматичні вуглеводні) – у 2 пунктах моніторингу;
- антрацен (поліароматичні вуглеводні) - у 1 пункті моніторингу (в-ще Ялпуг, м. Болград).

У всіх пунктах моніторингу виявлені показники (пріоритетні забруднюючі речовини), які перевищують СРДК або МДК. Найбільше таких показників у річках Карасулак (8), Киргиз-Китай (8); у водосховищах Катлабух (6), Сафяни (5), Ялпуг (5); найменше (1) – у річці Ташбунар. У решти водойм таких показників від 2 до 4.

У 2025 році за результатами спостережень за показниками пріоритетних забруднюючих речовин клас хімічного стану води у всіх пунктах – II (недосягнення доброго).

У масивах поверхневих вод району басейну річки Дунай у 2025 році із 11 специфічних забруднюючих речовин виявлялися 10. З них у більшості пунктів – триклозан (ГДК не встановлено), пестициди (метолахлор і тербутилазин, ГДК не встановлені) та важкі метали (мідь, цинк і хром, вміст яких завжди був нижчим за ГДК). Інші речовин виявлялися лише в деяких пунктах або взагалі не виявлялися.

б) підтопленням земель та населених пунктів регіону

Масштаби підтоплення населених пунктів Одеської області в останні десятиріччя набрали загрозливого характеру. На значних площах спостерігається підтоплення сільгоспугідь та прилеглих територій.

Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю у 2025 році здійснювало моніторинг стану зрошуваних земель в межах Одеської області, який включав спостереження за гідрогеологічним режимом підконтрольних територій. Моніторинг виконується на підставі Закону України «Про меліорацію» та Положення про державну систему моніторингу довкілля (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391).

Спостереження у 2025 році проводилися згідно з вимогами ВНД 33-5,5-15-2004 «Інструкція з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель».

У 2025 році проводились роботи з контролю за підтопленням сільських населених пунктів. Були обстежені села, де зафіксовані зони підтоплення або потенційного підтоплення.

Підтоплення територій в сільських населених пунктах Одеської області, відбувається в результаті дії різних чинників, що змінюють режим ґрунтових вод. За походженням ці чинники розділяють на дві групи:

Перша група – це природні чинники, які існують і діють незалежно від господарської діяльності. До цих чинників належать: гідрогеологічні, геологічні, геоморфологічні і погодні умови (в першу чергу кількість опадів), паводки і повені, а також регіональний підйом рівнів ґрунтових вод під дією неотектонічних рухів в земній корі.

Друга група – це техногенні чинники, які проявляються під впливом господарської діяльності. До цих чинників належать:

- порушення природного режиму ґрунтових вод в результаті штучного їх підпору, зниження дренажної здатності місцевості в результаті забудови сіл, засипки балок, будівництва доріг та інших інженерних комунікацій без водопропускних споруд;

- втрати води із водоносних систем (каналів, водопроводів, ставків тощо);
- безконтрольні поливи присадибних ділянок.

В більшості випадків процес підтоплення в селах Одеської області відбувається в результаті впливу комплексу чинників, як природного, так і техногенного характеру.

Основними причинами підтоплення сільських населених пунктів в Одеській області є:

- близьке до поверхні залягання природного рівня ґрунтових вод;
- неглибоке залягання водотривких порід;
- підйом рівня ґрунтових вод у результаті інтенсивних поливів присадибних ділянок;
- забудова територій без вертикального планування;
- замуленість річищ малих рік і балок;
- втрати з комунальних комунікацій (водопроводів, каналізації);
- відсутність зливової каналізації і дренажних систем.

В основному сільські населені пункти, що підтоплюються, розташовані в долинах рік та інших понижених формах рельєфу, де природно високе залягання рівнів ґрунтових вод.

Зрошувальні системи та меліоративні об'єкти практично не впливають на масштаби підтоплення сіл області.

Проблема ліквідації підтоплення сіл повинна вирішуватися диференційовано для кожного села. Спочатку для зменшення масштабів підтоплення необхідно провести порівняно малозатратні роботи з усунення деяких причин, які викликають підтоплення:

- обладнання насипів автомобільних доріг водопропускними спорудженнями, для відведення вод поверхневого стоку;
- впорядкування поверхневого стоку;
- усунення та недопущення проривів водопровідної мережі;
- недопущення безконтрольних поливів присадибних ділянок;

- налагодження роботи дренажних систем в проєктному режимі.

А потім виконувати планомірні роботи для повної ліквідації підтоплення сіл (розчистка русел рік, будівництво дренажу, обладнання в населених пунктах зливостоків та каналізації).

7) поводженням з відходами I-III класів небезпеки

Величезні обсяги накопичень небезпечних відходів несуть реальну небезпеку для населення і навколишнього середовища.

Внаслідок діяльності різних видів виробництва в Одеській області якісний склад відходів різноманітний, а саме:

- відходи I класу небезпеки складають відпрацьовані люмінесцентні лампи, що містять сполуки ртуті, шлами гальванічні, свинець та його сполуки, непридатні отрутохімікати та ін.;

- до відходів II класу - нафтошлами, мідь та її сполуки, відпрацьовані неорганічні кислоти, батареї та акумулятори зіпсовані та ін.;

- до відходів III класу - відходи фарб, лаків, емалей, відпрацьовані формувальні суміші, відпрацьовані неорганічні кислоти, відпрацьовані каталізатори, матеріали забруднені нафтопродуктами та ін.

За даними звітності за формою 1-ТПВ за 2025 рік обсяг зібраних побутових відходів у 2025 році склав 959 319 т, обсяг захоронених побутових відходів на звалищах – 335 921 т.

Роздільне збирання побутових відходів впроваджено у 39 територіальних громадах Одеської області. В області налічується 91 підприємство у сфері управління побутовими відходами.

За даними органів місцевого самоврядування на території Одеської області розташовані 560 звалищ твердих побутових відходів, з яких 47 закритті, останні 513 місць видалення відходів експлуатуються з порушеннями вимог визначених Правилами технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 та статті 40 Закону України «Про управління відходами», через що підлягають до 2030 року закриттю.

Згідно даних інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин (далі - ХЗЗР) на території області, проведеною районними державними адміністраціями в Одеській області (розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 13.05.2021 № 496-од-2021 «Про проведення інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин») кількість непридатних або заборонених до використання ХЗЗР в Одеській області становила 488 тонн, що зберігались на 55 складах і місцях.

Обласною державною адміністрацією з 2020 по 2025 роки були вжиті заходи щодо ліквідації накопичень непридатних хімічних засобів захисту рослин на території Одеської області.

В рамках діючих регіональних комплексних програм з охорони довкілля були передбачені кошти на екологічно-безпечного збирання та видалення непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

У 2025 році непридатні до використання хімічні засоби захисту рослин, які зберігались ще з часів радянського союзу на території Одеської області ліквідовані.

Департаментом екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації до 09.07.2023 вівся реєстр місць видалення відходів. Станом на 09.07.2023 до реєстру МВВ було внесено 530 місць видалення відходів, з них 516 звалищ твердих побутових відходів загальною площею 1 274,93 га.

Актуальною та гострою проблемою є питання незадовільного стану майже всіх звалищ захоронення побутових відходів та порушень правил їх експлуатації відповідно до норм чинного законодавства.

На території Одеської області майже всі сміттєзвалища не відповідають нормам екологічної безпеки (в т. ч. вимогам ДБН В.2.4-2-2005) та потребують реконструкції відповідно до нормативно-правових документів.

Більша частина сміттєзвалищ експлуатуються з наступними порушеннями:

- відсутні проекти полігонів, документи щодо введення в експлуатацію, інструкції з експлуатації, щорічні технологічні плани організації робіт із захоронення відходів,
- не здійснено належне приймання і контроль відходів;
- майже на всіх сміттєзвалищах відсутній дноізолюючий захисний екран, що призводить до потрапляння небезпечних шкідливих речовин у ґрунти та підземні горизонти;
- відсутні споруди щодо збирання та утилізації біогазу;
- не здійснюється збирання та знезараження фільтрату;
- не здійснюються спостереження за станом забруднення ґрунтів, підземних вод та атмосферного повітря в районі полігону;
- відсутні дані про реальні обсяги накопичених відходів;
- відсутній належний збір та вивезення ТПВ з населених пунктів, що призводить до утворення великої кількості несанкціонованих сміттєзвалищ.

Побутові відходи, які утворюються в місті Одеса та прилеглих територіях, вивозяться на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».

Сміттєзвалище розташоване близько 3 км від с. Великий Дальник Одеського району та близько 2,5 км від с. Нова Долина Одеського району, загальною площею 96,2 га.

ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ-ОДЕСА» здійснює збір та організований відвід (примусове вилучення) біогазу, що утворюється при анаеробному розкладанні органічної складової побутових відходів з тіла полігону ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» через рухоми систему газопроводів і свердловин збору біогазу з метою його оброблення шляхом використання біогазу в якості палива для електрогенеративної установки.

Однією з побічних, але дуже актуальних проблем звалищ для захоронення побутових відходів, є попадання і накопичення токсичних відходів за рахунок порушення підприємствами правил поводження з ними.

8) утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості;

Відходи гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості складаються з небезпечних відходів, ресурсоцінних відходів і безпечних відходів. Небезпечні промислові відходи, які утворюються на підприємствах області передаються переробним підприємствам.

На території Одеської області існують наступні потужності з оброблення небезпечних відходів виробництва:

1) 5 комплексів по термічному знешкодженню небезпечних відходів (інсинераторів):

- ТОВ «Грін-Порт»,
- ДП «Ізмаїльський морський торговельний порт»,
- ПП «Центр екологічної безпеки»,
- ТОВ «Науково-виробнича компанія «Укрекопром»,
- ТОВ «Утільвторпром»;

2) 1 демеркурізаційна установка ТОВ «НВК «Укрекопром»;

3) 2 установки з переробки відпрацьованих нафтопродуктів (масел):

- ПП «Конкорд»;
- ТОВ «Еко-сервіс».

З набранням чинності 09.07.2023 Закону України «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-IX суб'єкти господарювання у сфері управління відходами для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами зобов'язані:

1) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами;

2) провадити діяльність на об'єктах оброблення відходів, які відповідають вимогам законодавства.

На території Одеської області в 2025 році Державною службою геології та надр України не проводились перевірки діяльності суб'єктів господарювання у зв'язку із введенням воєнного стану згідно Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102- IX (із змінами) та постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану».

9) організація контролю радіаційної безпеки щодо впливу на навколишнє природне середовище АЕС, об'єктів з радіоактивними відходами, при ліквідації накопичувачів (хвостостовищ) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультивації земель, що мають радіоактивне забруднення

На території Одеської області відсутні АЕС, накопичувачі (хвостостовища) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультивації земель, що мають радіоактивне забруднення.

В Україні з 1996 року створена та функціонує єдина державна система обліку та контролю за переміщенням та накопиченням радіоактивних відходів

(далі - РАВ). Державна система обліку та контролю за переміщенням та накопиченням РАВ складається з двох головних елементів:

- Державний реєстр РАВ, який є одним з елементів єдиної державної системи обліку та інвентаризації радіоактивних відходів і являє собою послідовний поточний запис актів спеціальної форми про утворення, фізико-хімічний склад, обсяги, властивості, а також перевезення, зберігання та захоронення радіоактивних відходів;

- Державний кадастр сховищ РАВ та переліку місць їх тимчасового зберігання, який є зведенням систематизованих відомостей про об'єкти, призначені для зберігання чи захоронення РАВ.

Основним видом діяльності міжобласної філії є приймання на довгострокове зберігання РАВ від виробників РАВ. На теперішній час в сховищі РАВ міжобласної філії зберігаються тверді РАВ, рідкі РАВ та РАВ у формі відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання (далі – ДІВ). Зазначені ДІВ визначені як надлишкові для поточних або майбутніх потреб України. З 2016 року організовується передача РАВ до централізованого сховища, призначеного для довгострокового зберігання та захоронення РАВ, що розташоване в Чорнобильській зоні відчуження, це сприяє поліпшенню екологічної ситуації в області. Інформація про пункт зберігання РАВ, кількість РАВ (м³) та їх загальну активність (Бк), радіоактивний фон на території пункту РАВ надана в розділі 13. Радіаційна безпека.

На території Одеської області державний нагляд за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки (законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, умов, визначених у документах дозвільного характеру, вимог до фізичного захисту радіоактивних відходів (ДІВ), обліку та контролю ДІВ та застосування примусових заходів з метою запобігання, виявлення та усунення порушень у сфері використання ядерної енергії) здійснює Південна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного відділу), яка є міжрегіональним територіальним органом на території Одеської, Миколаївської та Херсонської, як самостійний структурний підрозділ апарату Державної інспекції ядерного регулювання. Також основними завданнями інспекції є: - участь у заходах в разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу; - участь у реагуванні на радіаційні аварії та інші події, пов'язані з втратою контролю над ДІВ; - здійснення державного нагляду за додержанням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил з питань ядерної та радіаційної безпеки перевезення радіоактивних матеріалів; - здійснення контролю за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками, розміщеними на підконтрольній території, понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

10) поширення екзогенних геологічних процесів

Територія Одеської області відрізняється широким розвитком і різноманіттям екзогенних геологічних процесів (ЕГП), нерівномірним ступенем ураженості. Найбільш схильними до розвитку ЕГП є північні і північно-західні площі межиріччя Дністер - П.Буг і Когильник- Дністер, схили узбережжя Чорного моря і лиманів, а також борти долин малих річок і великих балок південної і південно-західної частини території. Природні та техногенні зміни,

які відбуваються в геологічному середовищі, супроводжуються поширенням небезпечних геологічних процесів. В межах досліджуваної території найбільш інтенсивний розвиток мають ЕГП, пов'язані з дією сили тяжіння (зсуви, обвали, осипи), а також з дією поверхневих і підземних вод (площинний змив, ерозія, карст, суфозія, просадка лесових порід, підтоплення). Основними природними факторами, що викликають розвиток ЕГП на даній території, є: геологічна будова, гідрогеологічні умови, рельєф місцевості, клімат, інтенсивність і контрастність неотектонічних рухів. В той же час такі процеси, як ерозія та абразія провокують розвиток інших ЕГП. Різноманіття факторів і відмінності в ступені їхнього прояву наклали відбиток на види, активність і просторове поширення ЕГП.

Розповсюджені і спостерігаються основні види ЕГП.

Ендогенні процеси (процеси внутрішньої динаміки Землі у вигляді тектонічних рухів земної кори, магматизму, метаморфізму порід, землетрусів).

Серед сучасних ендогенних процесів в межах Північно-Західного Причорномор'я найбільш поширені сучасні тектонічні рухи земної кори і землетруси. Сучасні рухи земної кори проявляються у вигляді деформацій на поверхні і в її надрах під впливом внутрішніх і зовнішніх відносного літосфери чинників. Вони відносяться до категорії поверхневих, виникають завдяки змішаній дії різних джерел енергії. Найбільшу сейсмічну небезпеку для території Одеської області представляють струси від глибокофокусних землетрусів зони Вранча. Землетруси зони Вранча розташовані в дуже локалізованому об'ємі літосфери.

Абразійні і акумуляційні процеси (абразія і акумуляція наносів розвинені по всьому північно-західному узбережжю Чорного моря та його лиманів).

Для сучасного етапу характерна трансгресія моря, що є наслідком евстатичного підвищення рівня Світового океану, з яким має зв'язок Чорне море. Виділяють абразійний та акумулятивний типи берегів, які розрізняються одне від одного переважаючими процесами та формуванням різних, характерних для кожного типу форм рельєфу. На ділянці від Сухого до Дніпро-Бугського лиману абразія взаємопов'язана з розвиненими в цій смузі зсувними процесами. На швидкість абразії мають вплив пляжі, а саме їх склад, розміри та динаміка. Береги північно-західної частини Чорного моря складені переважно легко розмивними породами, більше 75 % їх осадкової маси під впливом процесів диференціації виносяться за межі берегової зони у відкрите море. Виявлена висока ступінь динамічності сучасної берегової зони. За даними геологічних підприємств на узбережжі Одеської області із 87 км абразійних берегів близько 50 % розмивається із швидкістю до 1,0 м/рік. Найбільші величини абразії спостерігаються в районі від миса Бурнас до Будацького лиману, де відслонюються лесовидні породи. Серед акумулятивних берегових форм найбільш загрозливого руйнування зазнають ділянки пересипів Дністровського і Алібей-Бурнаського лиманів. Найбільш суттєві розмиви пересипу Дністровського лиману відбуваються в районі с. Затока та на південний захід від нього. Відносно стійкі ділянки узбережжя знаходяться на північно-східній частині пересипу Будацького лиману, на пересипу Дністровського лиману на північний схід до долини р. Барабой, захищені

пляжем повного профілю. На ділянці узбережжя від Сухого до Тилігульського лиману (схили складені глинами меотичного ярусу і верхнього пліоцену та вапняки понтичного ярусу), абразія має середню швидкість до 2,0 м на рік (район м. Чорноморськ - 0,5 м за рік). Для ділянки між Куяльницьким та Тилігульським лиманами характерна середня багаторічна швидкість відступання берегової лінії близько 0,5 м за рік. На окремих ділянках, які випробовують значний техногенний вплив, швидкість розмиву кліфу складає більш ніж 1,5 м на рік, розташовані на південній окраїні с. Фонтанка, на схід від Григор'ївського порту.

Ерозійні процеси (одні з найбільш поширених ЕГП, розуміються руйнування гірських порід потоками річкових, дощових та талих вод). На досліджуваній території розповсюджені наступні види ерозії: руслова постійних водотоків (донна та берегова), руслова тимчасових водотоків (яружна) та площинний змив).

Найбільш важливими природними факторами, які обумовлюють розвиток ерозійних процесів, є: геологічна будова, а саме наявність лесових і піщаних порід, які легко розмиваються; величина кутів нахилу денної поверхні; атмосферні опади (їх кількість, режим випадання); наявність рослинності на схилах; неотектонічні особливості території. Однак в останній час антропогенна діяльність, в першу чергу сільськогосподарська, відіграє в розвитку цього процесу не меншу роль, ніж природні фактори. На північно-західному узбережжі близько 30 % території знаходяться під впливом різного виду ерозії. Інтенсивність ерозійних процесів в просторовому плані зменшується з півночі на південь. Південна частина Дністровсько-Дунайської рівнини ерозійною діяльністю практично не порушена. Нижньо-Дністровська рівнина характеризується слабкою ерозійною ураженістю. Територія, яку займає Дністровсько-Бузька лесова рівнина, найбільш уражена ерозійними процесами. В межах цього району розташовані нижні течії рік Малий, Середній і Великий Куяльники, Тилігул, Південний Буг, а також лимани Куяльницький, Хаджибейський, Тилігульський.

Карстові процеси (сукупність геологічних явищ в земній корі та на її поверхні, яка обумовлена хімічним розчином гірських порід та виражається у виникненні пустот, в руйнуванні та зміні структури і складу порід, в створенні особливого характеру циркуляції та режиму підземних вод, характерного рельєфу місцевості та режиму гідрографічної сітки).

Одеською область охоплює Чорноморський карстовий район, який знаходиться в межах Причорноморсько-Азовської карстової області Північно-західне узбережж Чорного моря. В теперішній час в межах Одеси задокументовано 68 печер сумарною протяжністю близько 7150 м. Виявлені дві найкрупнішими в межах Причорноморського регіону печери: Новоросійська (1470 м, Бугайовська ділянка) та Наталина (1292 м, Молдаванська ділянка). Особливістю печер Одеси є їх повна ізольованість від поверхні. В Одесі карстові порожнини приурочені до районів, що примикають до балок Водяний і Кривий. Це пояснюється дренажною роллю балок, яку вони виконували впродовж тривалого часу. До них був направлений підземний стік, причому поблизу бортів циркуляція відбувалася інтенсивніше, ніж на віддалі, що

сприяло розширенню водовмісних порожнин. Підтвердженням тому є зменшення густини і розмірів карстових тріщин, а також зникнення карстових печер з видаленням від балок.

Зсувні процеси (послідовна зміну стану, складу та властивостей геологічного тіла, обмеженого земною поверхню та поверхнею зміщення, по який без втрати контакту з нерухомою основою відбувається його зміщення на новий, більш низький гіпсометричний рівень).

В Одеській області зареєстровано більше 6 тисяч зсувів, найбільша їх частина формується на півночі області. За кількістю зсувів Одеська область займає в Україні перше місце, а площею розповсюдження – четверте. Приблизно п'ята частина зсувів припадає на берега моря та лиманів. Середня швидкість збільшення їх кількості складає 200 зсувів на рік. Все це свідчить про важливість проблеми комплексного вивчення цього процесу та зсувоутворюючих факторів. Зсуви належать до найбільш небезпечних процесів, що викликають руйнування споруд, втрати цінних сільськогосподарських земель. Особливе місце в розвитку зсувів займає морське узбережжя та схили лиманів. Площа зсувонебезпечних ділянок становить майже 25 % території області.

Протизсувні заходи в області носять локальний характер і виконуються в останні роки тільки у разі аварійного стану споруд, руйнування транспортних мереж. Разом з тим, сучасний стан узбережжя, у першу чергу, в межах населених пунктів, вимагає термінового вжиття систематичних заходів для проведення будівництва, реконструкції або ремонту протизсувних споруд.

Половина земель області еродована. Ерозійні процеси поширені по всій території Одеської області. Площинною ерозією вражені вододільні простори та схили долин річок. Яружно-балочна ерозія більше розвинута у північних та північно-західних районах області.

Набрали загрозливого характеру масштаби підтоплення населених пунктів області. На значних площах спостерігається підтоплення сільгоспугідь та прилеглих територій. Активізація цього процесу обумовлена незбалансованою водогосподарською діяльністю, засвоєнням та забудовою територій без виконання належного комплексу інженерно-технічних заходів, засипання яружно-балочної мережі та інше.

Деформації земної поверхні обумовлені широким спектром причин, серед яких підробленість територій підземними виробками та їх руйнування, інтенсивна експлуатація сарматського водоносного горизонту, активізація карстових процесів, проявлення сучасної тектоніки та інше. Підземні катакомби м. Одеса, які сформувалися внаслідок видобування вапняків, одні з найбільших у світі. В останні десятиріччя спостерігається погіршення їх гірничотехнічного стану у зв'язку зі старим віком каменярень та зростаючим техногенним впливом на геологічне середовище території міста.

На розвиток ерозійних процесів основний вплив роблять атмосферні опади (їх кількість, характер випадання, сезонність випадання); величина кутів нахилу денної поверхні; нетектонічна активність; геологічна будова: наявність лесових ґрунтів яки легко розмиваються і піщаних порід. За останній час на активізацію ерозійних процесів значний вплив має антропогенна діяльність:

формування крутих схилів, вирубка деревної і чагарникової рослинності скидання рідких відходів і так далі.

Різноманітність чинників сприяючих розвитку ерозії, їх поєднання і величина прояву вплинули на ступінь ерозійної ураженості.

11) охорона, використання та відтворення дикої фауни і флори

Охорона, збереження та відтворення рослин, які знаходяться під загрозою зникнення в Одеській області здійснюється відповідно міжнародних договорів, ратифікованих Україною, Червоної книги України, та відповідно до Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, Положення про нього, затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-VI. До зазначеного Переліку включено 292 види рослин, з яких 157 входять до Червоної книги України.

Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів України, в області забезпечується шляхом:

- проведення роботи щодо виявлення місця їх зростання, проведення спеціальними науковими установами моніторингу за станом їх популяцій і необхідних наукових досліджень з метою розробки наукових основ їх охорони та відтворення;

- створення на територіях, де вони поширені, системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;

- врахування спеціальних вимог щодо охорони цих видів під час розміщення продуктивних сил, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної, проектно-планувальної документації, екологічної експертизи;

- дотримання режиму на територіях природно-заповідного фонду відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду;

- проведення природоохоронних акцій;

- проведення еколого-освітньої роботи серед населення.

Список видів трав'янистих багаторічних та деревно-кущових рослин, занесених до Червоної книги України (2009 р.), що зберігаються у Ботанічному саду ім. І.І. Мечникова станом на 01.01.2026 року

Таблиця 75

№ з/п	Назва
1	2
1	Адiant венерин волос <i>Adiantum capillus-veneris</i> L.
2	Горицвіт весняний <i>Adonis vernalis</i> L.
3	Горицвіт волзький <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.
4	Кліщинець східний <i>Arum orientale</i> M.Bieb.
5	Золотень жовтий <i>Asphodeline lutea</i> (L.) Rchb.
6	Пізньоцвіт анкарський <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burt
7	Берека <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz
8	Бруслина карликова <i>Euonymus nana</i> M. Bieb.
9	Гвоздика бузька <i>Dianthus hypanicus</i> Andr.

10	Гвоздика гренобльська <i>Dianthus gratianopolitanus</i> Vill.
11	Оставник одеський <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.
12	Дуб кошенільний <i>Quercus cerris</i> L.
13	Півники сибірські <i>Iris sibirica</i> L.
14	Клокичка периста <i>Staphylea pinnata</i> L.
15	Мачок жовтий <i>Glaucium flavum</i> Crantz
16	Яловець смердючий <i>Juniperus foetidissima</i> Willd.
17	Яловець високий <i>Juniperus excelsa</i> M.Bieb.
18	Головатень високий <i>Echinops exaltatus</i> Schrad.
19	Гадюча цибулька гроноподібна <i>Muscari botryoides</i> (L.) Mill.
20	Півонія кримська <i>Paeonia daurica</i> Andrews
21	Півонія тонколиста <i>Paeonia tenuifolia</i> L.
22	Підсніжник білосніжний <i>Galanthus nivalis</i> L.
23	Підсніжник складчастий <i>Galanthus plicatus</i> M.Bieb.
24	Підсніжник Ельвеза <i>Galanthus elwesii</i> Hook.f.
25	Рястка Буше <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.
26	Рястка гірська <i>Ornithogalum oreoides</i> Zahar.
27	Рястка відігнута <i>Ornithogalum refractum</i> Kit. ex Schltdl.
28	Рябчик руський <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.
29	Бузок угорський <i>Syringa josikaea</i> J.Jacq. ex Rchb.
30	Скополія карніолійська <i>Scopolia carniolica</i> Jacq.
31	Солодка гола <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.
32	Сон лучний <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.
33	Сосна Станкевича <i>Pinus stankewiczii</i> (Sukacz.) Fomin
34	Тис ягідний <i>Taxus baccata</i> L.
35	Тюльпан бузький <i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz
36	Тюльпан дібровний <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz
37	Тюльпан Шренка <i>Tulipa schrenkii</i> Regel
38	Фісташка туполиста <i>Pistacia mutica</i> Fisch. Et C.A.Mey.
39	Цикламен коський <i>Cyclamen coum</i> Mill. s.l.
40	Шафран банатський <i>Crocus banaticus</i> J. Gay
41	Шафран гарний <i>Crocus speciosus</i> M.Bieb.
42	Шафран сітчастий <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams
43	Шафран вузьколистий <i>Crocus angustifolius</i> Weston
44	Осінник пізньоцвітовий <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.
45	Еремур показний <i>Eremurus spectabilis</i> M.Bieb. s.l.
46	Ясен білоцвітий <i>Fraxinus ornus</i> L.
47	Роговик Біберштейна <i>Cerastium biebersteinii</i> DC.

Охорона тварин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів в області здійснюється шляхом створення у місцях їх поширення (перебування) системи заповідних чи інших природоохоронних територій та проведення відповідних заходів щодо охорони на цих територіях.

Охорона, збереження та відтворення рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин в Одеській області також здійснюється відповідно до Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-VI.

Види тваринного світу, що охороняються*

Таблиця 76

Загальна кількість видів фауни на території регіону, од.*	341
Види фауни, занесені до Червоної книги України, од.	238
Види фауни, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	10
Види флори, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	18

* за інформацією Одеського національного університету ім І.І. Мечникова.

12) проблеми природно-заповідного фонду

До природних та антропогенних чинників, які загрожують стану об'єктів природно-заповідного фонду належить:

- глобальні зміни клімату, як наслідок - підвищення сезонних температур, посухи, стихійні пожежі, зменшення атмосферних опадів та зменшення поверхневого стоку, що приводе до порушення водно-сольового балансу (підвищення мінералізації води в лимані та прилеглих водоймах). Нинішнє катастрофічне обміління Куяльницького лиману, пов'язане з глобальними змінами клімату, а також з діяльністю людини, зокрема спрямленням русла р. Великий Куяльник і зарегулюванням її стоку;

- прогресуюче опустелювання, що приводить до підсилення процесів вітрової ерозії ґрунту та його деградація, пилові бурі тощо;

- забруднення поверхневої води Куяльницького лиману та малих водотоків та територій Парку у зв'язку із наявністю точкових джерел забруднення (водотік скидного лотка водойм пересипу, водотоку з каскаду Корсунцовських прудів), які забруднюють лиман важкими металами, нафтовими, поліциклічними та ароматичними вуглеводнями. Забруднення донних відкладів Куяльницького лиману хлорорганічними сполуками внаслідок поверхневого стоку зі сільськогосподарських угідь, розташованих на його водозабірній площі;

- інвазійні види, що успішно натуралізуються на природоохоронних територіях, здатні витіснити місцеві види, що призводить до втрати біорізноманіття та трансформації екосистем;

- схили Куяльницького лиману постійно зазнають щорічного стихійного випалювання у літньо-осінній період, що призводить до повної пірогенної деградації рослинних угруповань. Пожежами змінюється і температурний режим поверхні ґрунту, яка надмірно прогрівається влітку, а у осінньо-зимовий період швидше охолоджується. Крім цього, відбувається швидке випаровування вологи, а також її прискорений транзит під час опадів у нижні частини схилів, який супроводжується інтенсивним розвитком антропогенних ерозійних процесів. Також взимку на оголених ділянках накопичується значно менше снігового шару. В цілому зміни гідротермічного режиму ґрунтів призводять до порушення структури рослинності, зокрема степової, та збіднення її різноманіття, особливо раритетного;

- порушення норм господарської діяльності на території національного природного парку «Куяльницький». Кар'єрне видобування піску й черепашника, скидання в значних обсягах побутового сміття, інтенсивний

випас худоби та розорювання земель в прибережних захисних смугах, інтенсивний відбір підземних вод для питного і господарського використання, а також перегороджування русел річок шлюзами та дамбами і створення штучних водойм, які практично повністю перехопили річковий стік та збільшили площу випаровування. Значна зарегульованість русла річки Великий Куяльник численними ставками, водосховищами та іншими гідротехнічними спорудами, що розташовані в її басейні, перешкоджає природньому живленню лиману;

- після ліквідації промивально-пропарювальної станції Одеської залізниці в межах НПП «Куяльницький» та каскад так званих Лузанівських прудів поступово рекультивується природним шляхом. Однак, ґрунти та донні відклади деяких з Лузанівських прудів все ще забруднені трансформованими нафтопродуктами, переважно позбавленими токсичних властивостей. Частина акваторії лиману та прилеглі території Парку зазнають техногенного навантаження у вигляді атмосферних викидів від безпосередній близькості до міста Одеса та чисельних підприємств (Одеська ТЕЦ та районні котельні Пересипського району), об'єктів інфраструктури (окружна дорога, залізнична станція «Одеса-Сортувальна»);

- деградація річки Тилігул, яка історично цілий рік живила лиман, але на сьогоднішній день вода надходила до лиману лише навесні;

- наявність водосховищ, ставків, дамб та гідротехнічних споруд у межах річки Тилігул, що підпитували водойму;

- забруднення водно-болотного угіддя Тилігульський лиман сільськогосподарськими та комунальними стоками, що сприяє евтрофікації водойми і як наслідок частковому заростанню акваторії водного дзеркала;

- наявність дачних часток на степових ділянках схилів Тилігульського лиману;

- дії пов'язані з військовою агресією, обстріли, пожежі, шумове забруднення та забруднення нафтопродуктами та іншими елементами без сумніву негативно впливають на екосистему природно-заповідних об'єктів;

- суттєве скорочення господарського використання природних ресурсів на території Дунайського біосферного заповідника в умовах війни, зменшення кількості людей, задіяних в цій сфері, об'єктивно вплинуло на зміну співвідношення природних і антропогенних чинників, що діють на природні комплекси заповідника, на користь природних;

- одним із головних чинників, що негативно впливає на природні комплекси Дунайського біосферного заповідника НАН України є масштабний перерозподіл стоку річки Дунай на користь Румунії;

- певні загрози для біорізноманіття Дунайського біосферного заповідника НАН України, а ще більше для м. Вилкове та прилеглих територій, створює клин солоної води, який все більше піднімається вгору за течією і його прояви вже фіксуються в районі острова с. Ліски. Є реальна загроза потрапляння солоної води до питних водозаборів м. Вилкове та с. Приморське Ізмаїльського р-ну. Проникненню клину солоної води сприяє зменшення водності Кілійського гирла Дунаю, у тому числі через перерозподіл його стоку. Проте головною причиною є різке поглиблення барової частини напроти гирла Бистре і ряду

ділянок Дунаю (так званих перекатів) і зараз мінімальна глибина по судовому ходу становить 7 м;

- зменшення водності на українській ділянці р. Дунай, а також зміни клімату, збільшення частоти посушливих періодів року в регіоні дельти Дунаю;

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

1) проблеми, що вимагають рішення на міжнародному рівні:

1. Проблеми, які пов'язані з експлуатацією ЗАТ «Молдавська ДРЕС».

ЗАТ «Молдавська ДРЕС невизнаної Придністровської Молдавської Республіки на землях Граденицької сільської ради Одеського району Одеської області» є одним з основним забруднювачем довкілля. Згідно земельно-облікових даних загальна площа земель, зайнятих ЗАТ «Молдавська ДРЕС», становить 1 391,8 га, з яких на 13,0 га розташовані гідротехнічні споруди, на 272,8 га – золошлаковідвали, на 1 106,0 га – Кучурганське водосховище.

Не вирішено правові проблеми існування золошлаковідвалу станції на території України та експлуатації суміжного Кучурганського водосховища створеного для охолодження агрегатів станції. Основна частина дренажної системи на водоймі, для запобігання підтопленню населених пунктів, утримується і експлуатується Лиманською селищною територіальною громадою Роздільнянського району Одеської області, Але фінансування утримання не здійснюється в необхідній кількості, відповідно не забезпечується режим відкачування дренажних вод.

Враховуючи транскордонний характер питання вбачається його вирішення на міждержавному рівні:

1. Поновлення в рамках роботи Дністровської комісії розгляду проблемних питань Молдавської ДРЕС та підготовка узгоджених пропозицій з уповноваженими особами молдовської сторони.

2. Визначення правових форм функціонування та утримання на території України споруд Молдавської ДРЕС і врахування в сплаті за електроенергію Молдавської ДРЕС.

3. Вжиття дієвих заходів погодження і дотримання молдавською стороною «Правил експлуатації Кучурганського водосховища», підтримки оптимального рівня води в водосховищі, здійснення спецводокористування, моніторингу водних ресурсів Кучурганського водосховища з урахуванням вимог українського законодавства.

4. Здійснення геодезичної зйомки золошлаковідвалів, їх рекультивації за рахунок молдовської сторони для подальшої передачі для ефективного використання території під інвестиційний проєкт.

5. Після погодження Правил експлуатації Кучурганського водосховища та укладання договору з українською профільною компанією провести обстеження, та у разі необхідності виконати ремонтні роботи водозливної залізобетонної греблі Кучурганського водосховища.

2. Скиди забруднюючих речовин з території Республіки Молдова у транскордонні водостоки (річки Великий Ялпуг, Киргиз-Китай) та водність Кілійського гирла р. Дунай.

Проблемними питаннями у відносинах між Республікою Молдова та Одеською областю є періодичні скиди забруднюючих речовин у транскордонні водотоки (малі річки), а саме у р. В. Ялпуг, яка тече з території Молдови в Україну та впадає в оз. Ялпуг (Болградський район) – єдине джерело водопостачання м. Болград.

На території Республіки Молдова скид стічних вод у р. В.Ялпуг здійснює Камратський нафтопереробний завод без належного очищення.

Річка Киргиж-Китай тече з території Молдови в Україну та впадає в оз. Китай (Болградський район), яке використовується для зрошення сільськогосподарських культур та риборозведення.

БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю здійснює моніторинг стану річок В. Ялпуг та Киргиж-Китай згідно з «Регламентом Українсько-Молдавської співпраці з водно-екологічного моніторингу та контролю якості вод», який затверджений відповідно до угоди між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про спільне використання та охорону прикордонних вод. Моніторинг здійснюється за затвердженою програмою.

Програмою передбачено щоквартальні відбори проб води у пунктах спостереження р. В.Ялпуг (5,4 км, с.Табаки, кордон з Молдовою) і р. Киргиж-Китай (49 км, с. М. Ярославець I, кордон з Молдовою) та виконання лабораторних вимірювань гідрохімічних показників якості води у відібраних пробах. Також виконуються одноразові відбори проб при виникненні надзвичайних ситуацій пов'язаних із забрудненням поверхневих вод.

Діючою двосторонньою угодою з Молдовською стороною є «Регламент Українсько-Молдовської співпраці з водно-екологічного моніторингу та контролю якості вод». Даний Регламент Українською стороною виконується повністю.

Враховуючи зазначене необхідно:

1. Для поліпшення екологічного стану річки потрібно не допускати скидів недоочищених стоків.
2. Проводити комплекс організаційно-технічних заходів, спрямованих на підтримання річок та прибережних захисних смуг у належному стані.

Через низький рівень Дунаю та слабку протoku води по Кілійському гирлу погіршується стан його внутрішньої дельти. По Кислицькому рукаву з 1950-х років до теперішнього часу внутрішній розподіл по зрівнянню з іншими рукавами знизився з 12% до 4,3% – в 2,5 рази. Кислицький рукав Кілійського гирла замулюється. Однією з можливих причин погіршення його стану є зменшення стоку води р. Дунай по Кілійському гирлу з 78% до 48% об'єму. Перерозподіл води здійснюється внаслідок існуючої біля мису Ізмаїльський Чатал з 1904 року кам'яної дамби, яка перекрила 2/3 природної ширини Кілійського гирла та штучно перенаправляє потік води річки в Тульчинське гирло. Реалізувати захід з розчищення висихаючого рукава Кислицький Кілійського гирла р. Дунай та модернізації систем водного менеджменту системи придунайських озер є одним з невідкладних завдань. З рукава наповнюються одні з найбільших озер Придунав'я – Катлабуг та Китай, (які є джерелами меліорації та рибальства в Ізмаїльському районі). Наслідком неповноцінного водообміну у останні роки озер є підвищення мінералізації в

них від 2,5 до 5,5 г/л. Тобто, підвищуються ризики втрачання своїх водогосподарських функцій та соціально-економічного значення для регіону.

Важливість реалізації проєкту пов'язана з руйнуванням дамби Каховської ГЕС, спустошенням водосховища та багатьох зрошувальних каналів, зупиненням водопостачання 31 системи зрошення полів Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областей, зменшення врожаю. Враховуючи важливість відновлення економічної складової держави необхідно обговорення проблем і заходів на міжнародному рівні.

3. РФ системно порушує низку міжнародних договорів і нормативних актів щодо охорони Чорного моря, покликаних забезпечити охорону навколишнього середовища та запобігати екологічним катастрофам під час воєнних дій, що становлять основу міжнародного екологічного права та визначають спільну відповідальність держав за збереження екосистем, біорізноманіття й чистоти довкілля - Конвенцію про захист Чорного моря (Бухарестської конвенції) від забруднення, укладеної 1992 року, Конвенцію ООН з морського права, Рамсарської конвенції (Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів), Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Конвенцію про трансграничний вплив на довкілля, додатковий протокол I до Женевських конвенцій (1977). Військове розширення внаслідок навчань, вибухів, витоків нафтопродуктів і інших речовин, руйнування греблі Каховської ГЕС та витоків водосховища, супроводжується знищенням природоохоронних зон, забудовою узбережжя і неконтрольованим втручанням у прибережні та морські екосистеми, що спричиняє різке зростання забруднення води, деградацію донних біоценозів і порушення міграцій морських видів. Необхідно відновлення моніторингових та наукових досліджень стану біосистеми Чорного моря, своєчасне планування та проведення заходів з ліквідації наслідків забруднень, відновлення популяцій живих ресурсів.

2) проблеми загальнодержавного значення:

- вирішення проблеми деградації цінного у лікувальному відношенні Куяльницького лиману, а також Хаджибейського, Тилігульського та інших лиманів;

- відновлення екосистеми морського лиману Сасик шляхом будівництва з'єднувального каналу з Чорним морем та реабілітації прилеглих територій;

- вирішення проблеми водобміну Придунайських водойм та водосховищ з р. Дунай, забезпечення водних ресурсів у необхідній кількості та якості;

- реалізація заходів Плану управління річковими басейнами річок Причорномор'я, нижнього Дунаю, Дністра, Південного Бугу, що стосується фінансування з державного бюджету;

- недостатнє фінансування з державного бюджету на реалізацію заходів на об'єктах державної власності і загальнодержавних об'єктах, на реалізацію заходів державних програм і планів.

- відсутність комплексної системної і цілеспрямованої наукової діяльності по проблематиці досліджень довкілля та природних ресурсів, зміни

клімату, розвитку абразійних, зсувних та обвальних процесів на землях, опрацювання та впровадження результатів науково-дослідних робіт;

- відсутність системних підходів до спільних дій реагування підрозділів Державної екологічної інспекції України, органів влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання на виникнення надзвичайних ситуацій, у т.ч. на природних об'єктах, на попередження настання негативних наслідків для довкілля та природних ресурсів, мінімізацію та усунення цих наслідків;

- відсутність алгоритмів дій адміністрацій об'єктів природно-заповідного фонду під час виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру, та ліквідації наслідків цих ситуацій.

- необхідність проведення роботи з оцінки кліматичних ризиків та вразливості Одеської області та розробки Регіональної стратегії з адаптації до змін клімату, що однією з актуальних і невідкладних проблем для регіону і яке може бути вирішено на державному рівні.

- подолання наслідків безпрецедентного висихання території Одеської області, скорочення доступності прісної води, висихання річок, виснаження масивів підземних (грунтових) вод, скорочення подачі води для зрошення сільського господарства, зниження можливостей для адаптації до зміни клімату, стійкості до посухи, скорочення біорізноманіття та шкоди екосистемам.

3) проблеми місцевого значення:

- розроблення місцевих планів управління відходами, створення інфраструктури та ефективної системи управління відходами в територіальних громадах;

- незадовільний стан існуючої інфраструктури для здійснення операцій з відходами і стан функціонування існуючої системи управління відходами, необхідно виконання відповідних заходів діючого Регіонального плану управління відходами Одеської області на період до 2035 року щодо створення нової інфраструктури з обороблення відходів, забезпечення фінансування заходів з розроблення проектної документації та будівництва об'єктів;

- проведення ліквідаційного тампонажу непридатних до експлуатації та безгоспних артсвердловин, які покинуті багато років тому є джерелами забруднення підземних водних ресурсів;

- побудова мережі і встановлення пунктів спостереження за станом атмосферного повітря на територіях зони «Одеська» і агломерації «Одеса», необхідно виконання відповідних заходів Програм державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Одеська» і агломерації «Одеса»;

- виконання робіт з ревіталізації русел річок, захист від підтоплення населених пунктів Одеської області;

- проведення заходів щодо реконструкції та будівництва каналізаційних очисних споруд, більшість з яких у неналежному технічному стані;

- збереження цінних природних екосистем, розвиток організованих форм рекреації і туризму, екологічної освіти, збереження традиційних форм раціонального природокористування і сталого розвитку;

- цільове використання та ефективність витрат спеціального фонду місцевих бюджетів на природоохоронні заходи територіальними громадами під час розроблення екологічних програм, планування виконання заходів і їх фінансування.

4) проблеми, вирішення яких не вимагає залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів

- здійснення інформування населення з питань дотримання охорони навколишнього природного середовища, раціонального природокористування;

- сприяння залученню небюджетних коштів, коштів міжнародної технічної допомоги для здійснення природоохоронних заходів, сприяння державно-приватному партнерству та залучення коштів приватного сектору;

- сприяння роз'ясненню та пропаганда серед населення раціональних підходів і заходів сортування ресурсоцінних відходів, створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до збирання і заготівлі окремих видів відходів як вторинної сировини.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені зброєю агресією рф проти України

З початку повномасштабних воєнних дій рф проти України, різні об'єкти і територія Одеської області зазнають ракетних, дронівих і бомбових ударів, за наслідками яких знищуються і пошкоджуються природні ресурси.

1) шкода завдана земельним ресурсам

Розрахована шкода завдана ґрунтам та земельним ділянкам внаслідок їх засмічення у 2025 році становить – 2 951 544 401 грн. Відповідно до чинного порядку на територіях територіальних громад організовано прибирання відходів руйнувань на спеціальні ділянки для їх подальшого перероблення.

2) втрати надр

Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.09.2022 № 1366. Відповідальними за визначення збитків за наведеним показником є Держгеонадра. У 2025 році втрат надр спричинених зброєю агресією рф проти України на території Одеської області не нараховано.

3) збитки, завданні водним ресурсам

Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 21.07.2022 № 252. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держекоінспекція. Розрахована шкода завдана водним ресурсам у 2025 році становить – 13 646 259 100,9 грн.

4) шкода, завданні атмосферному повітрю

Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.04.2022 № 175. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом

є Держекоінспекція. Розрахована шкода завдана атмосферному повітрю у 2025 році становить – 634 676 337 грн.

5) втрати лісовому фонду

Методика визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії РФ затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05.10.2022 № 414. Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держлісагентство. У 2025 році втрати лісового фонду в результаті зброєної агресії проти України на території Одеської області не нараховано.

б) збитки, завдані природно-заповідному фонду

Методика визначення шкоди та збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії РФ затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.10.2022 № 424. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держекоінспекція. У 2025 році втрати природно-заповідному в результаті зброєної агресії РФ проти України на території Одеської області не нараховано.

Всі матеріали з розрахунку завданих збитків і шкоди довкіллю на території Одеської області передано до Оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України для облікування та подальшого вирішення питання відшкодування з залученням міжнародних інституцій.

Відповідальні виконавці розділів Екологічного паспорту – співробітники Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації

Розділ 1. Загальна характеристика

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Розділ 2. Чисельність населення

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Розділ 3. Фізико-географічна характеристика

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Розділ 4. Атмосферне повітря

Відповідальні виконавці розділу:

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 5. Водні ресурси

Відповідальні виконавці розділу:

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 6. Земельні ресурси

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел 728-35-05

Розділ 7. Лісові ресурси

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел 728-35-05

Розділ 8. Рослинний світ

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел 728-35-05

Розділ 9. Тваринний світ

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел 728-35-05

Розділ 10. Природно-заповідний фонд

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел 728-35-05

Розділ 11. Формування екологічної мережі

Відповідальний виконавець розділу:

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля , земельних ресурсів , біоресурсів та

заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Відповідальні виконавці розділу:

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 13. Радіаційна безпека

Відповідальні виконавці розділу:

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 14. Корисні копалини

Відповідальні виконавці розділу:

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Розділ 15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Розділ 16. Міжнародне співробітництво

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Розділ 17. Планування природоохоронної діяльності

Відповідальний виконавець розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 18. Основні екологічні проблеми області

Відповідальні виконавці розділу:

Інешин Ю.М. – заступник начальника – начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05

Касьян О.О. – т.в.о. начальника відділу погоджень у сфері господарської діяльності, управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05

Шевченко Н.І. – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, земельних ресурсів, біоресурсів та заповідної справи управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05